

THE COMING SHALL

DET KOMMANDE SKALLET

is a selection of
cross-readings
of

Västerbotten's and New England's
histories and literatures
through texts by poet and
literary theorist

Susan Howe,
with specific regard
to

translational writing
across English and Swedish
and

the sound and
performance
of text

as well as the act of
writing,

whereby hopes to
unsettle seemingly settled
colonial historical and current
languages and narratives

arise

By
Imri Sandström

DET KOMMANDE SKALLET

THE COMING SHALL

är ett urval
korsläsningar

av

Västerbottens och New Englands
historier och litteraturer
genom texter av poeten och
litteraturteoretikern

Susan Howe,
med särskild hänsyn
till

översättande skrivande
genom engelska och svenska
och

textens
liksom

skrivandets ljud
och

performance,
varvid hopp om att
oroa till synes stillnade
koloniala historiska och nutida
språk och berättelser
uppkommer

Av

Imri Sandström

**DEP KOMMANDE SKALLEP
GOMING SHALP**

IMRI SANDSPRÖM

Ämnehall

CONTENTS

- 1 KOM SKALL BARK TALL
COME BARK BARK PINE
The Introductory Book /
Introduktionsboken.....
- 2 SHIFTS SHIFTS
SKIFTEN SKIFTNINGAR.....
- 3 KRONOTROPEN
THE CROWN TROPE.....
- 4 SOM IS BRYTER
AS ICE DIFFRACTS.....
Reflexivity's Preoccupation as a
Problem for the Whole Lake
Is (Winter / Vinter)
I is or I as
- 5 S NO W
- 6 AND AGAIN SHIFTS
OCH IGEN SKIFTEN.....
- 7 ARCHIVAL NOTES
ARKIVANTECKNINGAR.....
New Haven Listening
Att lyssna i New Haven
A So Called Noise
Ett så kallat oväsen
The Opposite of Noise
Oljudets motsats
- 8 COLOR FORMS.....
- 9 PERFORMING ACROSS AND
HOW ACROSS TRAVELS.....
- 10 O YOU BANNER, FLAPPING,
FLAPPING, FLAPPING, FLAPPING
- 11 AND AGAIN THIS
OCH DET HÄR IGEN.....

Kolofon

DET KOMMANDE SKALLET
THE COMING SHALL

© IMRI SANDSTRÖM & AUTOR, 2017

* ISBN 978-91-984037-0-1

LÄSARE/SPRÅKKONSULTATION,
SVENSKA * READER/LANGUAGE
CONSULTATION, SWEDISH:

Fredrik Nyberg

LÄSARE/SPRÅKKONSULTATION,
ENGELSKA * READER/LANGUAGE
CONSULTATION, ENGLISH:

Corrine Fitzpatrick

SPRÅKGRANSKNING *

PROOFREADING: Helena Fagertun,
Corrine Fitzpatrick, Kristofer Folkhammar,
Fredrik Nyberg

GRAFISK FORM * GRAPHIC
DESIGN: Sara Kaaman

TRYCKERI * PRINTED BY:

Printografen, Halmstad. Beast Studio,
Malmö. Norrbacka tryckeri, Stockholm

LÅDA * BOX: Profilskaparen, Stockholm

Ideella föreningen Autor (www.autor.se)

MED STÖD AV * SUPPORTED BY:

Vetenskapsrådet och Göteborgs
universitet * The Swedish Research
Council and Gothenburg University

DET KOMMANDE SKALLET /
THE COMING SHALL är en del av
forskningsprojektet *Howe Across Reading:
Performing the Past* som bedrivs inom
fältet litterär gestaltning vid Akademin
Valand, Göteborgs universitet.

DET KOMMANDE SKALLET /
THE COMING SHALL is a part of
the research project *Howe Across Reading:
Performing the Past*, conducted within the
field of literary composition at the Valand
Academy of Fine Arts, University of
Gothenburg.

**KOM
SKALL**

*Come Bark
Bark Fine*

**BARK
TALL**

*The
Introductory
Book*

**INTRODUKTIONS-
BOKEN**

Glissant, Édouard.
Relationens filosofi: omfångets poesi. Glänta
 produktion, 2011.

Everything must be said at once, but there isn't time. Poet and philosopher Édouard Glissant writes this in his work *Poetics of Relation* and I think about it often. As I move sections of writing within and between texts, changing places of phrases and specific words, it keeps coming to me. All is related and all has to do with this very moment. It must be written all at once and can't be. All aspects of this work, be they historical, poetic, or political, are not just connected, but deeply and intricately entangled. The what cannot separate from the how, as the where cannot separate from the when. So the writing hovers, turns and re-turns.

The coming shall
 come bark bark
 pine another beginning come
 pine tract pronounce pine
 say it again

Allt måste sägas samtidigt, men det finns inte tid. Poeten och filosofen Édouard Glissant skriver så i sin *Relationens filosofi: omfångets poesi* och jag tänker på det ofta. Medan jag flyttar ord och passager i och mellan texter, byter plats på fraser, specifika ord, kommer det till mig. Allt är relaterat och allt har att göra med det här ögonblicket. Det måste skrivas på en gång och det går inte. Alla aspekter, vare sig historiska, poetiska, politiska, är inte bara kopplade, men djupt och intrikat hoptrasslade. Vad kan inte separeras från hur, liksom var inte kan separeras från när. Så skrivandet kretsar, vänder och åter-vänder.

Glissant, Édouard.
Relationens filosofi: omfångets poesi. Glänta
 produktion, 2011.

Det kommande skallet
 kom skall bark
 tall en till begynnelse kom
 tall traktat uttala tall
 säg det igen

For another version of this recollection, visit: www.howeacrossreading.imrisandstrom.com/wethatwere/findinghowe.html

I was 21 years old and about to make a documentary for the first (and as of yet the only) time in my life. The film was to be about my grandparents, Paul and Inga-Lisen Sandström, and Falträsk, a small village in the south of Lapland, 30 km from Lycksele. Before I started, in my confusion I—as I tend to—turned to the library. I remember walking through the rows of familiar, yellowish lit wooden shelves. On the lowest shelf were the books on the subject of documentaries. Two books in total. One about animals—beavers or otters. And one was Susan Howe's *Spinnaker*, a lyrical essay in translation by the Swedish poet Marie Silkeberg. The book begins with a poem from Howe's text *Pythagorean Silence*:

Howe, Susan.
Spinnaker: en essä flankerad av lyrik.
Bonnier Essä, 2000.

Howe, 2000.

Jag var 21 år gammal och på väg att göra en dokumentär för första (och hittills enda) gången i mitt liv. Filmen skulle handla om mina farföräldrar, Paul och Inga-Lisen Sandström och Falträsk, en liten by tre mil nordväst om Lycksele. I förvirringen vände jag mig, som jag brukade, till biblioteket. Jag minns hur jag gick längsmed Umeå stadsbiblioteks så bekanta, gulaktigt upplysta hyllrader. På den lägsta hyllan stod böckerna som handlade om dokumentärer. Två böcker totalt. En om djur, bävrrar eller uttrar. Och en var poeten och litteraturteoretikern Susan Howes *Spinnaker*, en lyrisk essä i översättning av den svenska poeten Marie Silkeberg. Boken börjar med en dikt ur Howes text *Pythagorean Silence*:

För en annan version av denna återgivning, besök: www.howeacrossreading.imrisandstrom.com/wethatwere/findinghowe.html

Howe, Susan.
Spinnaker: en essä flankerad av lyrik.
Bonnier Essä, 2000.

Howe, 2000.

”vi som var skog
när det en vidsträckt skog fanns
I ett fysiskt universum lekande med

ord

Bark var mina lemmar mitt hår var löv
Brud var min båge min lyra mitt koger”

And in English:

“we that were wood
when that a wide wood was

In a physical Universe playing with

words

Bark be my limbs my hair be leaf
Bride be my bow my lyre my quiver”

That Västerbotten not only rings, but resounds, within these short lines was a realization that came gradually, through years of continued reading of Howe’s poetry and essays. As time went by it became clear that one of the reasons that Howe’s work touched me in such a painful and beautiful, at once both unfamiliar and familiar way, had to do with how the history of Västerbotten chimed in — how it started to vibrate and make itself heard within my reading of this North American poet. Howe has never been to Västerbotten. She doesn’t, so to speak, write *about* the place. Västerbotten is known as “**The county of storytellers**”, it is the birthplace of many writers

For a relatively extensive review of authors in relation to county, see Balgård, Gunnar and Kjersén Edman, Lena. *Västerbotten: berättarnas län: en guide till litteraturen.*

ARCIV in collaboration with Länsbiblioteket in Västerbotten, 2007. 6

Och på engelska:

Howe, Susan.
The Europe of Trusts.
New Directions, 2002.

Att Västerbotten inte bara klingar, men genljuder, i dessa korta rader var en insikt som skedde gradvis, under år av fortsatt läsande av Howes poesi och essäer. Det blev efterhand tydligt att en anledning till att Howes arbeten slog an för mig på ett så smärtsamt och vackert, samtidigt både obekant och bekant sätt, hade att göra med hur Västerbottens historia slog an – vibrerade och gjorde sig hörd – inuti läsningen av denna nordamerikanska poet. Howe har själv aldrig varit i Västerbotten. Hon skriver, så att säga, inte *om* platsen. Länet är känt som “**Berättarnas län**”, härifrån kommer många författare och berättare och flera av dem har skrivit just om områdets historia och dess

För en relativt omfattande genomgång av författare i relation till län, se bl.a. Balgård, Gunnar och Kjersén Edman, Lena. *Västerbotten: berättarnas län: en guide till litteraturen.* ARCIV i samarbete med Länsbiblioteket i Västerbotten, 2007.

and storytellers and several of them have written about the area's history and its aftershocks. Yet, for me, it was through Howe that this history really began to emerge.

Howe's writing isn't about Västerbotten, but in the reading of it the area arises, it is touched. This says something important about the generative and pluralistic possibilities of reading. Howe's texts do not cease to be about the literary history of New England, the Puritans, or Emily Dickinson's writing because the history of northern Sweden resonates within the reading of it. Rather, the histories meddle with each other; their texts, events, and languages **diffract**. It is important for me to distinguish between what the text says and what is read while at the same time emphasizing how, in the reading, it becomes apparent that these historical densities always already had to do with one another, that they would never let each other be.

In the English version of the poem that *Spinner* begins with, the forests are heard alliteratively: *we tha wuh wo whe thata wa wo wa*. They sound of the wuh of the past. And, in a continued listening-reading—"Bark be my limbs my hair *belief*/ Bride be my bow my *liar* my quiver"—faith and falsehood and trust and lies enter into these textual woods.

efterskalv. Ändå var det just hos Howe som denna historia, för mig, riktigt började röra på sig.

Howes text handlar alltså inte om Västerbotten, men i läsningen rör den området – den berör. Det här säger någonting viktigt om läsandets generativa och pluralistiska möjligheter. Howes texter slutar inte handla om New Englands litterära historia, om puritanerna eller Emily Dickinsons skrivande, för att övre Norrlands historia genljuder i läsningen. Men historierna lägger sig i varandra, deras texter, skeenden och språk **bryts** mot varandra. För mig är det viktigt att både skilja på vad texten skriver fram och vad som läses fram, och samtidigt understryka hur det i läsningen blir uppenbart att dessa historiska kompaktheter alltid redan hade med varandra att göra, aldrig skulle lämna varandra oberörda.

I den engelska versionen av dikten som inleder *Spinner*, hörs skogarna alliterativt: *we tha wö wo whe thata wa wo wa*. De ljuder av det svunnna wöh. Och, i ett fortsatt lyssnande läsande – "Bark be my limbs my hair *belief*/ Bride be my bow my *liar* my quiver" – tar sig tro och tilltro och bedrägeri och lögn in i dessa textuella skogar.

Mer om brytningar och diffraktioner står att läsa i kap. "Som is bryter / As Ice Diffracts".

More about diffractions in ch. "Som is bryter / As Ice Diffracts".

Shells rattle

a seemingly simple so
called exterior a de-
fined region's past firm
though vibrating ever-
green

So green say **green**

ever new trees old
prospects again this word
again sow red

How color arises
within this work
is dealt with in ch.
"Color Forms".

His box contains a selection of cross-readings of aspects of Västerbotten's and New England's histories and literatures. What is read, as well as how it is read, is fundamentally affected by the reading of Howe. These readings give ways of navigating through a complex and tangled plurality of written times and places. The box is part of the artistic research project whose working title is *Howe Across Reading: Performing the Past*, which I have been working on since January 2014, and which is funded by the Swedish Research Council. The work has also come to

Skal rasslar

en till synes enkel så
kallad utsida ett de-
finierat områdes förflutna fast
fast vibrerande barr-
träd

Så träd säg träd

ständigt nya träd gamla
prospekt igen detta ord
igen så **rött**

Hur färg blir till
i det här arbetet,
behandlas bl.a. i kap.
"Color Forms".

Den här lådan innehåller ett urval korsläsningar av aspekter av Västerbottens och New Englands historier och litteraturer. Vad som läses, liksom hur detta läses, påverkas på ett grundläggande sätt av läsningen av Howe. Dessa läsningar ger sätt att navigera i och genom ett komplext och trassligt plural av skrivna tider och platser. Lådan är en del av det konstnärliga forskningsprojektet vars arbetstitel lyder *Howe Across Reading: Performing the Past*, som jag har arbetat med sedan januari 2014 och som är finansierat av Vetenskapsrådet. Arbetet har också kommit att ta formen av ett

For further information about the Swedish Research Council-project and the doctoral work, visit: www.about.howecrossreading.imrisandstrom.com

take the shape of a **PhD project** which, as I write this text, I am in the middle of.

The writing is about the specific areas' cross-read histories but, since the very beginning, it has been equally about possible ways of performing and writing those histories. This also has to do with the possibilities to continue writing—the possibilities to continue that specific continuations create.

www.howecrossreading.imrisandstrom.com

Material is published continuously online at *The Pages*—a website created specifically for the project. The pages that make up *The Pages* are performed—I do readings of them (short or long, in smaller or larger venues, in English or Swedish, in artistic or academic contexts, etc.) Aspects of these performances—conversations that follow, responses, resonances of rooms—feed back into the continued writing. Parts of, versions of, or continuations of these performed or online-published materials also take printed form (like this publication, for example).

The exhibition *And Again Shifts / Och igen skiften*, served as a time and place to think about the possibilities of mediating historical material. The exhibition became an opportunity to, in a palpably physical way, think through the very stuff that this research consists of. Details were

It is about how history is communicated and performed—the **very stuff of history**, and how these histories re-emerge in and through the next version. It's about being careful regarding archival

doktorandprojekt, vilket jag i skrivande stund är i mitten av.

Skrivandet har redan från början handlat lika mycket om de specifika områdenas korslästa historier, som möjliga sätt att framföra och skriva dessa. I samma stund handlar det om de möjligheter till fortsatt skrivande, som blir till – vilka möjligheter att fortsätta som specifika fortsättanden skapar.

Material publiceras kontinuerligt online på *The Pages* – en webbsida skapad specifikt för projektet. De sidor som utgör *The Pages* framförs – jag gör läsningar av dem (kortare eller längre, i mindre eller i större sammanhang, på svenska eller engelska, i konstnärliga eller akademiska rum et cetera). Dessa framföranden, aspekter av dem, samtal som följer, respons, rummets klang, allt detta lägger sig i det fortsatta skrivandet. Delar av, versioner av, eller vidare skrivanden av dessa framförda eller online-publicerade material tar också tryckt form (som till exempel den här publikationen).

För vidare information om VR-projektet och doktorandarbetet, besök www.about.howecrossreading.imrisandstrom.com

www.howecrossreading.imrisandstrom.com

Det handlar om hur historia förmedlas och framförs – **historiens själva stoff**, och hur dessa historier återuppstår i och genom nästa version. Det handlar om att vara noggrann vad gäller arkivens

Utställningen *And Again Shifts / Och igen skiften* fungerade som en tid och plats att tänka på de möjligheter som finns i arbetet med att mediera historiskt material. Utställningen blev ett tillfälle att, på ett påtagligt fysiskt sätt, tänka igenom själva stoffet som denna

amplified and expanded on. Specific attention was given to color, light, opacity, and transparencies. The exhibition was curated by *Woodpecker Projects* and took place at IAC in Malmö, in the fall of 2015. Ch. "And Again

This / Och det här igen" is a selection of images from this occasion.

Another place where these aspects are thought through is within the ongoing collaboration with artists Malin Arnell and Fia Backström:

ABS. Joint online writing sessions are the setting for this work. One of these sessions took place within the exhibition *And Again Shifts / Och igen skriften* and some images from it are also part of ch. "And Again This / Och det här igen."

materialities and mediations, to try to read what is there, to look at and listen to what these flickering or rumbling or speaking or un-speaking ongoings actually do. And to, at the same time, try to be as attentive to the mediations of the act of writing. It has to do with how written history not only is about relationships, bodies, and matter, but is relationships, bodies, and matter.

There is no neutral way of doing things, which makes the way we do things crucial.

History is present at the moment of writing, and it is also always coming. It is its formats and contexts, the trees and processes that make its sheets of paper. The blackness of the ink. The pixels of the screen. What is written becomes again when it is uttered and it becomes anew—new. And also: to listen to what is spoken but seems to have fallen silent, to what is unsaid, and the ongoing un-saying.

After a year or so, well into the work, I was asked the question *what is at stake?* That was when I realized that I have to state it as bluntly and clearly as possible. There is in Sweden an ongoing catastrophe: the colonization of the north. The northern parts of this country have historically been, and

materialiteter och medieringar, om att försöka läsa det som står – att titta på och lyssna till vad dessa flimrande eller mullrande eller talande eller o-talande pågåenden faktiskt gör. Och att i samma stund försöka vara lika uppmärksam vad gäller det egna skrivandets medieringar. Det har att göra med hur skriven historia inte bara handlar om relationer, kroppar och materia, utan också är relationer, kroppar och materia.

Det finns inte något neutralt sätt att göra saker på, vilket gör sätten avgörande.

Historia är i skrivande stund och kommande. Den är sina format och kontexter, de träd och processer som utgör dess pappersark. Bläckets svärta. Skärmens pixlar. Det skrivna blir till igen när det uttalas och det blir på nytt – nytt. Också detta: att lyssna till det som är uttalat men tycks ha tystnat. Det som är osagt eller o-sägs.

Ungefär ett år in i arbetet, fick jag frågan: *Vad står på spel?* Det var först då jag på riktigt förstod att detta måste skrivas ut, och i så tydliga ordalag som möjligt. Sveriges kolonisering av landets norra delar är en pågående katastrof. Övre Norrland har historiskt använts, och används fortfarande, som **resurs och arbetskraft för**

forskning består av. Detaljer förstärktes och utvidgades. Särskild uppmärksamhet gavs till färg, ljus, opacitet och genomskinligheter. Utställningen kurerades av *Woodpecker Projects* och ägde rum på IAC i Malmö, hösten 2015. Kapitel "And Again This / Och det här igen" består av ett urval bilder från detta tillfälle.

En annan plats där dessa aspekter behandlas är inom det pågående samarbetet med konstnärerna Malin Arnell och Fia Backström: *ABS*. Scenen för detta arbete är gemensamma skrivsessioner, vilka sker online. En av dessa sessioner ägde rum i utställningen *And Again Shifts / Och igen skriften*. Några bilder därifrån är också del av kap. "And Again This / Och det här igen".

still are, used as **resource and labor for the building of the nation** (be it the war-machine of the 17th century or the welfare of the 20th century).

(And now, as it increasingly is turning out to be, the wealth of certain multinational corporations.)

I have grown up with historical narratives regarding the hard labor in the forest, the poverty of **the settlers and their descendants**, and the numbing cold. How the money travelled south to build Sweden — The Crown, and later, its welfare. How promises were made but few kept. Those are narratives regarding injustice, labor, and exploitation — historical and current — that still rarely are brought up nationally and that Swedes in general (depending on who you are and where you live) still know too little of. The narratives I grew up with are, mainly, from the perspective of the settler workforce — the settlers — the means by which the state claimed Sápmi for Sweden, forced a system of ownership onto the land, divided it into sections of Swedish government and attempted to control the indigenous Sami population. It might go without saying that Sami perspectives on this, in a general Swedish discourse, (still) are even rarer.

The county of Västerbotten was founded in 1638, after silver ore had been found in Nasafjäll, at the mountain-back to Norway. In order to administer the mining and transport of this potential

byggandet av nationen (oavsett om det gäller 1600-talets krigsapparat eller 1900-talets välfärd).

(Och nu, som det visat sig bli i allt högre utsträckning, vissa multinationella företags rikedomar.)

Jag har vuxit upp med berättelser om det hårda arbetet i skogen, **nybyggarnas och deras ättlingars** fattigdom och den bedövande kylan. Hur pengarna reste söderut för att bygga Sverige – Kronan, och senare dess välfärd. Hur löften gavs men få hölls. Det är berättelser om orättvisor, arbete och utnyttjande, historiskt och nutida, som fortfarande sällan kommer på tal och som också svenskar i allmänhet (beroende på vem du är och var du bor) fortfarande vet alltför lite om. De berättelser som jag växte upp med skildras mestadels ur nybyggararbetskraftens perspektiv – nybyggarna – det medel med vilket staten hävdade Sápmi svenskt, tvingade ett ägandesystem på marken, delade upp den i delar med svenskt styre och försökte att kontrollera den inhemska samiska befolkningen. Samiska perspektiv på detta är fortfarande, av kanske uppenbara skäl, än mer ovanliga i en allmän svensk diskurs.

(Kronotorpare, flottare, rallare, ibland nämns även mödrar, enstaka lärarinnor på skidor.)

Länet Västerbotten grundades 1638, efter att silvermalm hade hittats i Nasafjäll, vid fjällryggen mot Norge. För att kunna administrera brytning och forslande av denna potentiella rikedom, blev en ny länsindelning en nödvändighet. Vid den här tiden löpte länet från Umeå och Umeå lappmark

wealth, a new county-division became a necessity. At this time the county's borders ran from Umeå and Umeå Lap-land and all the way north to the not yet fully defined northern, northwestern, and northeastern borders. 1638 was also the same year that the colony *New Sweden* was founded in what is now called Delaware, on the North American east coast. This is no coincidence. The establishment of these areas are integral parts of Sweden's colonial history. The Crown, in the late 1700s, also bought a colony in the Caribbean, Saint-Barthélemy. Neither Swedish Saint-Barthélemy nor New Sweden generated any proper wealth for the nation, and were therefore pretty short-term businesses. The mine in Nasafjäll didn't prove to be particularly economically fruitful either. But other aspects of northern Sweden have been more **profitable**. Regardless of the duration of the colony, or the existence of a sea between colony and central power, it is important to see how these historical events are different parts of a larger Swedish colonial movement.

For further reading/
meditation on
Northern Sweden as
resource, see writer
David Vikgren's
poetic work:
Skogen Malmen
Vattenkraften. Black
Island Books, 2013.

See Tidholm, Po.
Norrland: essäer och
reportage. Tegn
Publishing, 2014
and Bränström
Öhman, Annelie.
Stilens munterbet. Sara
Lidmans författardag-
böcker från Missenträck
1975–1985. Albert
Bonniers förlag, 2014.

When the silver deposits were found in Nasafjäll, Privy Councilor Carl Bonde wrote to statesman Axel Oxenstierna that Sweden now had found its own "Caribbean". This often quoted statement clearly shows not only the colonial intentions, but also the specific type of colonization

och hela vägen norrut till de inte fullt definierade nordliga, nordvästra och nordöstra gränserna. 1638 var också samma år som kolonin *New Sweden*, Nya Sverige, grundades, i vad som nu heter Delaware, på Nordamerikas östkust. Det här är inget sammanträffande. Instiftandet av dessa områden är väsentliga delar av Sveriges koloniala historia. Kronan köpte sig i slutet av 1700-talet även en koloni i Karibien, Saint-Barthélemy. Varken Svenska Saint-Barthélemy eller Nya Sverige genererade några större rikedomar för nationen och blev därför rätt kortvariga företag. Inte heller gruvan i Nasafjäll visade sig bli särskilt ekonomiskt gynnsam. Men andra aspekter av norra Sverige har varit mer **vinstbringande**. Oavsett längd på koloni, eller förekomsten av ett hav mellan koloni och centralmakt, är det viktigt att se hur dessa historiska skeenden är olika delar av en större svensk kolonial rörelse.

För vidare fördjupning/
meditation över norra
Sverige som resurs, se
bl.a. David Vikgrens
dikterverk *Skogen Malmen*
Vattenkraften. Black
Island Books, 2013.

När silverfyndigheterna hittats i Nasafjäll skrev Riksrådet Carl Bonde till Axel Oxenstierna att Sverige nu hittat sitt eget "Västindien". Detta ofta citerade uttalande visar med tydlighet, inte bara på de koloniala intentionerna, utan också på den specifika typ av kolonisering som planerades för landets norra delar. Det här området skulle inte bara säkras – enas under svenskt flagg, besättas av nybyggare och brukas – det skulle *också*, likt en

Se bl.a. Tidholm, Po.
Norrland: essäer och
reportage. Teg Publish-
ing, 2014, och
Bränström Öhman,
Annelie. *Stilens*
munterbet. Sara
Lidmans författardag-
böcker från Missenträck
1975–1985. Albert
Bonniers förlag, 2014.

that was planned for these northern parts. This area would not only be secured—unified under the Swedish flag, occupied by settlers, and cultivated—it would *also*, like a West Indian colonized island, remain distant and subordinate. New England's—i.e. North America's—colonial history differs significantly from Sweden's. The north of Sweden was never called a “new world”, it had always been there, a separate though not separated region.

There are many differences, more or less obvious, between Västerbotten's and New England's histories. And there are similarities. But this work is not a comparison, it is a cross-reading. When the areas' histories are read together, with and through each other, European thought traditions and processes reverberate, as do forests, as well as notions of religious separatism, Christianizations, and indigenous peoples' struggles for rights.

The ongoing reality of Northern Sweden as raw material and resource is a slow violence. The traces of the past grow. And the history of New England chimes in. In the resonances there is **snow** and snow, repentance and conflict, reactions, followings and resistance. Loud taciturnities.

Snow is dealt with in
ch. “S NO W”.

västindisk koloniserad ö, fortsätta vara fjärran och underordnat. New Englands – d.v.s. Nordamerikas – koloniala historia skiljer sig avsevärt från Sveriges. Det här landets norra del benämndes aldrig som någon ”ny värld”, den var ju redan där, en avskild men inte separerad region.

Det finns många skillnader, mer eller mindre markanta, mellan Västerbotten och New Englands historier. Och det finns likheter. Men det jag arbetar med är ingen jämförelse, utan ett korsläsande. När områdenas historier läses tillsammans med och genom varandra skorrar europeiska idétraditioner och processer, liksom skogar och religiös separatism, kristnanden, urfolkens kamp för rättigheter.

Norra Sverige som råmaterial och resurs, denna pågående realitet är ett långsamt våld. Det förflutnas spår växer. Och New England slår an. I resonanserna finns **snö** och snö, omvändelse och konflikt, reaktioner, följsamheter och motstånd. Högljudda tystlåtenheter.

Snö behandlas i kap.
S NO W.

Trees and trees young trees
 archaic regimen read-anew
 there is a new lack of birds
 in these cutting areas here are
 stems and stems there is no
 twitter no light light

Träd och träd unga träd
 föråldrad regim återläst
 det råder en ny fågelbrist
 på dessa hyggen här finns
 stammar och stammar det finns inget
 kvitter inget lätt ljus

Everything must be written at the same time and everything can't be written at the same time. **Glissant** writes that the pace of the world encloses us.

Glissant, 2011.

The general picture defaults. The aftershocks continue to come.

As I set out on this project, it was with the hopeful intent that as New England and Västerbotten

In the spring of 2016, I met the artist Minia Biabiany, who at the time was in Malmö for an Iaspis residence at *Signal—Center for Contemporary Art*. Together we read Glissant's *Poetics of Relation*—she the French version and I the Swedish. The conversations that took place between us, which had to do with translation, diffrac-

Allting måste skrivas samtidigt och allting kan inte skrivas samtidigt. **Glissant** skriver att "världens hastighet omsluter oss".

Glissant, 2011.

Helhetsbilden uteblir. Efterskalven fortsätter att komma.

När jag inledde det här arbetet, var det med den förhoppningsfulla avsikten att, medan New England och Västerbotten korslästes, skulle det uppenbara sig ett slags "mitemellan" mellan

Våren 2016 träffade jag konstnären Minia Biabiany, som då var Iaspis-stipendiat på *Signal—Center för samtidskonst* i Malmö. Tillsammans läste vi Glissants *Relationens filosofi*—hon den franska versionen och jag den svenska. De samtal som utspelade sig mellan oss, vilka rörde översättning, diffraktioner, kolonialt våld, profetiska spår, opacitet och skrivande, har haft ett stort inflytande över hur jag tänker på

prophetic traces, opacity, and writing, has had a big influence on how I think of Glissant's texts and the role they have come to play in this work. Minia Biabiany and I also made a publication together: *The Diffracted Dash*, which is on *The Pages* as a digital version: www.howecrossreading.imrisandstrom.com/joint/diffracteddash.html

were to be cross-read, there would emerge an “in-between”, of sorts, of the region’s languages and histories. I thought of this in-between as resonances that would serve as a bridge, a way to traverse separation—a form of third space. I saw the process as an alternative to more traditional ways of reading, writing, and performing history. This, then, would make for a much needed pluralistic way of historical reading, and at the same time, writing. That was the idea. But quite early on, while researching, in and through the writing practice, I realized one major flaw in this intent: there was no need for a bridge to traverse separation. No third place was to appear, as there was no proper separation to begin with.

This realization first came from the practice of translational writing and punning, and it changed the whole project—its trajectories and hopes regarding what it might do in the world.

Glissants texter och vilken roll de har kommit att få i det här arbetet. Minia Biabiany och jag gjorde också tillsammans en publikation *The Diffracted Dash*, som finns i digital version på *The Pages*: www.howecrossreading.imrisandstrom.com/joint/diffracteddash.html

regionernas språk och historier. Detta mittemellan tänkte jag mig som genljudanden vilka skulle fungera som en bro, ett sätt att överbrygga separation – ett slags tredje rymd. Processen såg jag som ett alternativ till mer traditionella sätt att läsa, skriva och framföra historia. Detta skulle, i sin tur, tillföra en storligen behövd pluralistisk form av historiskt läsande – i samma stund skrivande. Det var tanken. Men, på ett tidigt stadium i forskningen, i och genom praktiken, insåg jag en avgörande brist i min hypotes: Det fanns inget behov av en bro för att överbrygga separation. Ingen tredje plats skulle uppenbara sig, då det inte fanns någon riktig separation till att börja med.

Denna insikt kom till mig först genom arbetet med översättande skrivande och ordvitsande, och det förändrade hela projektet – dess riktningar liksom förhoppningarna om vad det skulle kunna tänkas göra i världen.

How this text is performed together with *The Pages* is shown in ch. "Performing Across & How Across Travels".

across translates to genom across translates to
tvärsöver a cross ett kors ett kryss across across
across across across across across across across
across across across across acrossa crossa cross a
krossa krossa krossa krossa krossa krossa krossa
krossa krossa krossa krossa krossa krossa crush
krossa crush krossa crush translates to förälskelse
to Love, a slight shift in the R makes across cross
language borders, national belonging, and turn
into crush, re-turn into love, dislocations letter
slippages,

we	R
flesh and letters	Are
words	Our
always other	words

Hur denna text framförs tillsammans med *The Pages* finns återgivet i kap. "Performing Across & How Across Travels".

In the rare occasion that I actually do translate a short line by another writer, this is clearly marked with a note.

More about how I relate to translation in this work, can be read in ch. "Shifts Shifts / Skiften skiftningar".

Jakobson, Roman, Aspelin, Kurt och Lundberg, Bengt A. *Poetik och lingvistik: litteraturvetenskapliga bidrag*. PAN/ Norstedts, 1974.

In the work I do not translate Howe or any other author. Rather, the writing goes on in a constant **translating** of and alternating between English and Swedish. In this way, the writing isn't based in any "first" language which is then translated, but the writing itself is translational. Literary theorist Roman Jakobson writes that words that are similar aurally are drawn to each other semantically. That is, they approach each other, but will not become same. Puns, like language-crossing homonyms, have to do with precisely this, with the continued distance—how words, sounds or meanings, both move towards, and at the same time resist, each other.

Västerbotten is Sweden's second northernmost county, but a historical Västerbotten also includes what is now called Norrbotten. Västerbotten is located inside Sápmi, the Sami nation. The county is part of Sápmi, which both relates to the borders of the nation states and—with an immemorial topicality—negates them. Sápmi stretches over the northern parts of Sweden, Norway, Finland, and Russia, and Sami literature is written, spoken, and sung in Sami (which itself is diverse) as well as Swedish, Finnish, Norwegian, and Russian. All these languages have to do with Västerbotten and its history. The county is called the

I arbetet översätter jag varken Howe eller någon annan författare. Snarare pågår skrivandet i ett oupphörligt **översättande** och växlande mellan svenska och engelska. På så sätt utgår inte skrivandet från något "första" språk, som sen översätts, utan själva skrivandet är översättande. Litteraturteoretiker Roman Jakobson skriver att "[o]rd som liknar varandra ljudmässigt dras mot varandra betydelsemässigt". Det vill säga, de närmar sig varandra, men blir inte samma. Ordvitsar, liksom språkkorsande ljudande överensstämmelser har just med detta att göra, med det fortsatta avståndet—hur ord, ljud eller betydelser, i samma stund både rör sig mot och motstår varandra.

I det sällsynta fall jag faktiskt översätter en kort textrad av en annan författare, är detta tydligt markerat med en not.

Mer om hur jag förhåller mig till översättande i det här arbetet, står att läsa om i kap. "Shifts Shifts / Skiften Skiftningar".

Jakobson, Roman, Aspelin, Kurt och Lundberg, Bengt A. *Poetik och lingvistik: litteraturvetenskapliga bidrag*. PAN/ Norstedts, 1974.

Västerbotten är Sveriges näst nordligaste län men det historiska Västerbotten innefattar också det som idag kallas Norrbotten. Västerbotten ligger inuti Sápmi, samernas nation. Länet är en del av Sápmi, som både förhåller sig till nationalstaternas gränser och—med en urminnes aktualitet—negerar dem. Sápmi sträcker sig över Sveriges, Norges, Finlands och Rysslands norra delar och den samiska litteraturen skrivs, talas och sjungs på samiska (som i sig är flera språk) liksom på svenska, finska, norska och ryska. Alla dessa språk har med Västerbotten och dess historia att göra. Länet kallas berättarnas län, men berättel-

storytellers' county, but the story, with its hovering promise of narrative and possible chronology, seems to me hardly able to deal with the myriad textualities and linguistic peculiarities that are going on in the area. Reading Västerbotten across historic sites and times disqualifies any hope of a reasonable continuity and fixed line. The text has no beginning and no end. Events flicker. And at the same time, the contradiction: how the border becomes most apparent where it vibrates, the sharpest where it is contradicted. The dividing line is silhouetted as it is transgressed.

Since the beginning of the work, I have tried to verbalize the role that the reading of Howe's texts has within the research. It has to do with navigation—that much is clear—with locating and directions, with what and where to face, and how and when to turn. With little success, I have turned to various navigational tools in the search of a suitable metaphor. The map, though close at hand, is a picture. Already this—its reliance on image and representation, is difficult in relation to Howe's multi-sensory work. Not to mention the map's colonial history. As the tool with which the "Distant monarchs of Europe" placed their "European grid on the Forest", the map has already been made an actor in countless colonial events and narratives. Governor Johan Graan's survey of

sen, med sitt svävande löfte om narrativ och en möjlig kronologi, tycks mig svårligen kunna omfatta de myriader av språkligheter och textuella egenheter som pågår i området. Att läsa Västerbotten tvärsöver historiska platser och tider diskvalificerar varje hopp om en rimlig kontinuitet och fixerad linje. Texten har varken början eller slut. Skeenden flimrar. Och samtidigt, detta motsägelsefulla: hur gränsen blir som tydligast där den vibrerar mest, som skarpast där den motsägs, hävdandet som hårdast – skiljelinjen avtecknar sig i och med överträdelsen.

Sedan arbetets början har jag försökt att verbalisera rollen som läsningen av Howes texter har inom forskningen. Det har att göra med navigation – så mycket står klart – med lokalisering och riktningar, med tillvändningar och vändningars hur och när. Med liten framgång har jag vänt mig till olika navigationsverktyg i sökandet efter en passande metafor. Kartan, om än nära till hands, är en bild. Redan detta – dess tillit till bilden och representationen, blir svår i förhållande till Howes mångsensoriska arbete. För att inte tala om kartans koloniala historia. Som det verktyg med vilket "Distant monarchs of Europe" placerade sitt "European grid on the Forest" har kartan redan gjorts till aktör i otaliga koloniala skeenden och narrativ. Landshövding Johan Graans kart-

the Lap-lands in the 1600s was to create an overview, which would allow for a more widespread colonization of northern Sweden. This is what it is about, the overview. And how the one who moves around in the landscape, holding the map, must rely on a conformity between image and terrain. But what if the world does not stay put? The place is **inevitable**, but impossible to encircle.

Glissant writes about this, that the place is "incontournable"—it is both inevitable and at the same time impossible to draw contours around.

The compass, as well, requires that the world is where it is. But there is nothing within these times and places, and nothing in the works of Howe, for that matter, that is set. Nothing stays the same. And the line of history is neither whole nor one. Maybe it is—or they are—both broken and bent. Maybe no navigational metaphor is needed. The work becomes more understandable through the verbs: to read, to write, to perform, to translate.

In reading. In writing. Differences create rips or ripples. Within the detail there is the vast (un-separated). If areas touch (make). If the place is specifically literary (material). If un-settling. The history that is thick may seem decidedly fixed. But the texts are always already in motion. Nothing is set.

In Susan Howe's collection of essays *The Birth-Mark: unsettling the wilderness in American*

läggning av Lappmarken under 1600-talet skulle skapa en överblick, vilken skulle möjliggöra en mer utbredd kolonisering av norra Sverige. Det handlar just om detta, om överblick. Och om hur den som rör sig i landskapet med kartan i hand, måste lita till en överensstämmelse mellan bild och terräng. Men om världen inte håller sig på plats? Platsen är **ofrånkomlig** men omöjlig att ringa in.

Glissant skriver just om detta, att platsen är "incontournable" – den är både ofrånkomlig och i samma stund omöjlig att teckna konturer runt.

Även kompassen kräver att världen är där den är. Men det finns ingenting i dessa tider eller platser, och ingenting i Howes verk för den delen, som har stillnat. Ingenting förblir samma. Och historiens linje är varken hel eller en. Kanske är den – eller de – både brutna (brutna) och böjd (böjda). Kanske behövs inte någon navigations-verktygsmetafor. Arbetet blir mer begripligt genom verben: att läsa, att skriva, att framföra, att översätta.

I läsningen. I skrivandet. Skillnader skapar revor eller krusningar. I detaljen finns det väldiga (o-separerade). Om områden rör (gör). Om platsen är specifikt litterär (materiell). Om o-nybyggande. Historien som är tjock, kan tyckas avgjort avgjord. Men dess texter är alltid redan i rörelse. Ingenting är fast.

I Susan Howes essäsamling *The Birth-Mark:*

Howe, Susan. *The Birth-Mark: unsettling the wilderness in American literary history*. Wesleyan University Press, 1993.

literary history, the book's intentions to unsettle are pronounced immediately, in the title. The word *unsettling* is, of course, a pun on worrying and un-settling, the un-doing of a settler colonization. In this way, the word is not only tied to colonization, but specifically settler colonization. It locates itself in a literary sphere, where the *unsettling* also, and perhaps specifically, has to do with the text itself. This is as much about a worrying/stirring/destabilizing/un-settling of the textual landscapes and histories that are and have been written, as it is about the page itself and its letters, that which is *set*.

In *The Birth-Mark*, the *unsettling* refers to a North American colonial history, more specifically, to the early English Puritans' colonization of New England, its literary expressions and ever coming aftershocks. The New England that I read, its boundaries, times, lines, points, is this New England—the one that arises through the reading of Howe. What an *unsettling* might mean, and how it might act, in relation to the history and literary languages of Västerbotten, is not the same. There it is again, the starting point. The history, the present, the languages, are different. But they will not leave each other untouched.

unsettling the wilderness in American literary history, är bokens avsikter att oro uttalade redan i titeln. Ordet *unsettling* är, naturligtvis, en ordvits på att oro/destabilisera och att o-nybygga, att o-göra en nybyggarkolonisering. På så sätt är ordet knutet inte bara till kolonisation, utan specifikt nybyggarkolonisation. Det placerar sig också i en litterär sfär, där *the unsettling* också, och kanske framförallt, har med själva texten att göra. Detta rör lika mycket ett oroande/upprörande/destabiliserande/onybyggande av de textuella landskapen och historierna som skrivs och skrivits fram, som själva sidan och bokstäverna, den "satta" texten, *that which is set*.

I *The Birth-Mark* refererar *unsettling* till en nordamerikansk kolonial historia, mer specifikt, till de tidiga engelska puritanernas kolonisering av New England, dess litterära uttryck och alltid kommande efterskalv. Det New England jag läser, dess gränser, tider, linjer, punkter, är detta New England – det som avtecknar sig i läsningen genom Howe. Vad att oro/onybygga kan betyda och hur det agerar, i relation till Västerbottens historia och dess litterära språk, är inte samma. Där har vi det igen, utgångspunkten. Historien, samtiden, språken är olika. Men de lämnar inte varandra oberörda.

Howe, Susan. *The Birth-Mark: unsettling the wilderness in American literary history*. Wesleyan University Press, 1993.

So say some the coming
bark of a dog or a tree
time is perverse and
echoes shall
repeat nothing is set

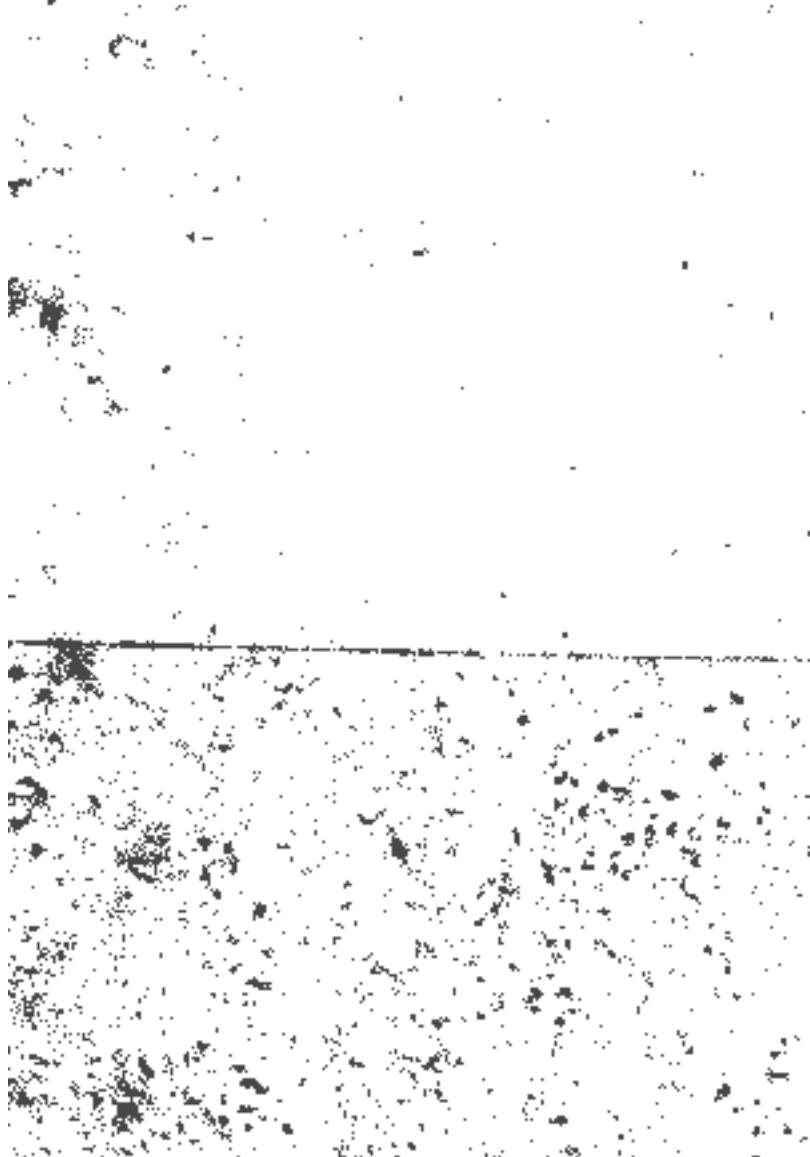
Nothing is set
the hush of lips of
worlds
and volumes of worlds where
said and unsaid gather

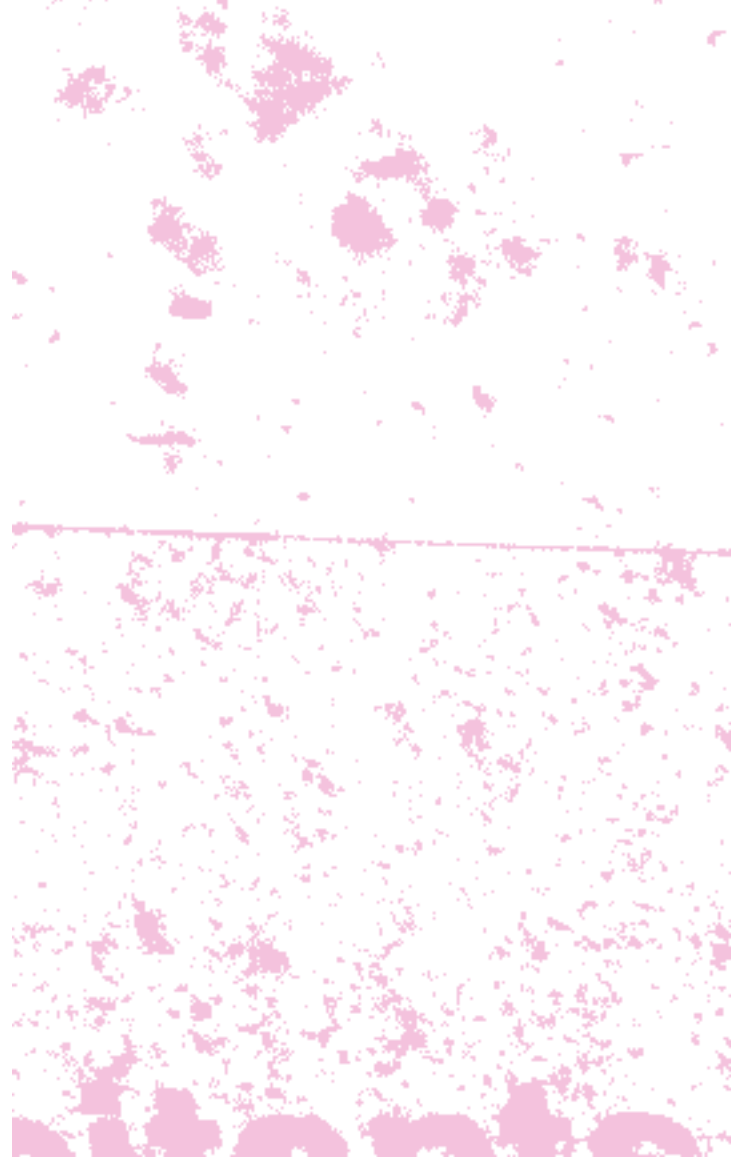
Så säg en del det kommande
skallet hundens eller trädets
tiden är vrång och
ekon skall
upprepa ingenting är fast

Ingenting är fast
hyssjet av läppar av
världar
och volymer av världar där
sagt och osagt samlas

This book is a part of
Det kommande skallet /
The Coming Shall
by Imri Sandström.
Autor, Gothenburg, 2017.

Den här boken är en del av
Det kommande skallet /
The Coming Shall
av Imri Sandström.
Autor, Göteborg, 2017.

Skriften

SHIFTS

Skrifteningår

SHIFTS

inhabitants

“We go through the word Forest”

(Susan Howe)

The Swedish word *skifte* translates both to *shift* and to *forest parcel*. The large woods that cover the literary histories of Västerbotten and New England are wilderness, text and timber. Clearings and timbre.

Ordet *skifte* kan översättas både till engelskans *shift* (förflyttning, byte, skifte) och till *forest parcel* (skogsskifte). De stora skogar som täcker Västerbottens och New Englands litterära historier är vildmark, text och timmer. Hyggen och klangfärg.

Wrath is living's route
rot that which is not
not living

Tail yes trail
into past futurity spilled
shade of sacred time

Vreden är livets rutt
ruttnad det som inte
inte lever

Spår ja spå
in i förfluten framtida spild
helig tids skugga

Skifte becomes shift. In the translation a split, albeit an unstable one, is created between the shift and the shift, between the slight change in position or direction, and the forest. Boundaries—word edges—make themselves known. A word with (at least) two meanings becomes a third. Now, language becomes—again. Here is difference, as it emerges, within the very same.

Skifte blir till *shift*. I översättningen skapas en klyvning, om än instabil, mellan skiftet och skiftet, mellan förskjutningen och skogen. Gränser, ordkanter, ger sig till känna. Ett ord med (åtminstone) två innebörder blir ett tredje. Nu blir språk till – igen. Inom det som är exakt samma, uppstår skillnaden.

The “first” word stays on. *Skifte* hasn't gone anywhere. It is simply becoming (even) more language.

I consider translational writing and punning to be generative boundary-making motions. It isn't about the absence or transgression of language boundaries but, rather, the trembling specificities of boundaries as they set up. In a translational writing practice it is noticeable how these languages weren't separated in the first place, and do not intend to remain so.

Det ”första” ordet stannar kvar. *Skifte* har inte gått någonstans. Det blir helt enkelt bara (ännu) mer språk.

Jag tänker på det översättande skrivandet och ordvitsandet som generativa gränsskapande rörelser. Det handlar inte om en frånvaro eller ett överskridande av språkliga gränser, utan gränser som upprättas och när de upprättas, darrande detaljer. I det översättande skrivandet är det märkbart hur de här språken varken var tydligt separerade i första taget, eller ämnar förbli.

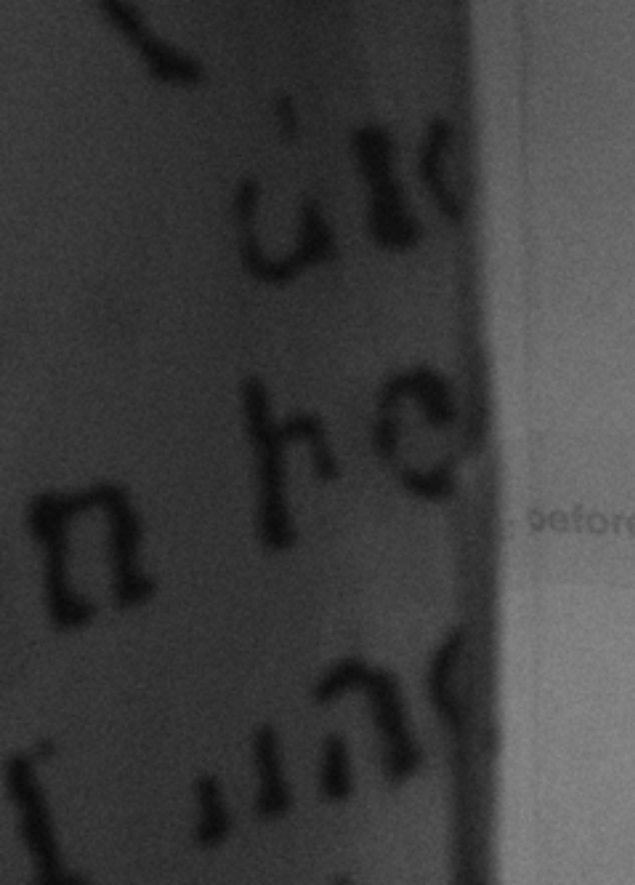
As Susanne Jill Levine writes, in
The Subversive Scribe:

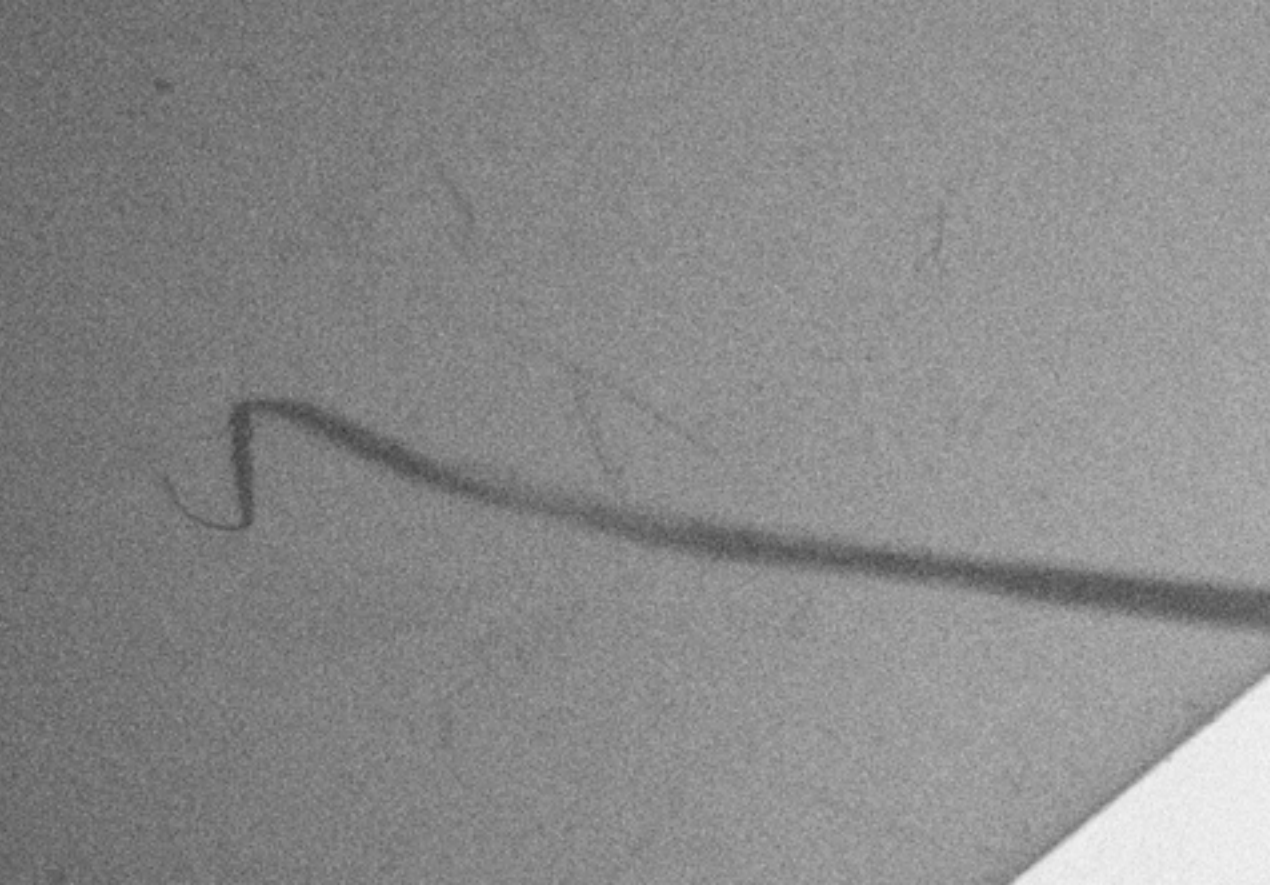
Som Susanne Jill Levine skriver, i
The Subversive Scribe:

“[...] we all speak imported languages”

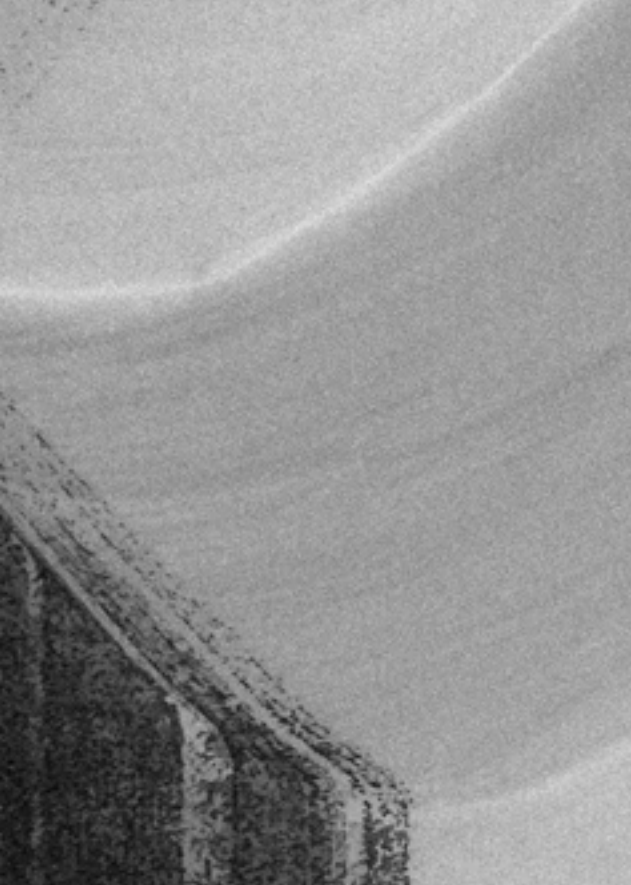
Pine roots are steeped in
prospects colon
the forest is neither still nor
still but moments again
and again shift ground
frost shift

Tallrötterna är genomdränkta av
utsikter colon
skogen är varken stilla eller
fortfarande men ögonblick igen
och igen skifte
tjäle skifte

This book is a part of
Det kommande skallet /
The Coming Shall
by Imri Sandström.
Autor, Gothenburg, 2017.

Den här boken är en del av
Det kommande skallet /
The Coming Shall
av Imri Sandström.
Autor, Göteborg, 2017.

The
Crown

KRONSTROPEN

The
Drop

I

THE COLONIZATION OF THE NORTH

CAPITAL

THE COLONIZATION OF THE NORTH

a measure decreed by the Swedish state,
Kronan

The Crown

raise and uphold national borders
(In that savage north)

unite the religion

(Protestantism)

control the Sami population

(Churches were built, drums burnt)

handle unemployment and collect taxes
(Kapital)

Capital

I

a simple figure vertical
I

“I”
constantly performs a capitalized *being*,
amongst words

a black line against the white surface,

an expanse

en vidd

a snow-covered clear-cut
ett snötäckt kalhygge

I

a forgotten trunk (torraka)
dead-
wood burnt black silhouetted against

THE COLONIZATION OF THE NORTH
— the page — *this*

I
Always
I
Again
I
That same line

but if I-
ce Is
infinite

I översätts till svenskans in

The Swedish word i means in

I skogen In the woods

I skogen I the woods

The English I is pronounced AJ
Jag, I uttalat *aj*, in Swedish
this is an expression of pain:

”AJ, det gör ont!”
“I, it hurts!”

KRONOTORP

The Swedish Crown instituted small wooden crofts called *Kronotorp*

KRONOTOP

The literary theorist Mikhail Bakhtin
established a term called *Chronotope*

Kronotorpen were set up to ensure labor for the maintenance and harvest of the remote forest areas of the north

The *Chronotope* is described by Bakhtin as “the intrinsic connectedness of temporal and spatial relationships that are artistically expressed in literature”¹

”Kronan som ägde det mesta av all risig och blöt mark i norra Västerbotten, hade länge hävdat att det slumrade miljoner i myrarna och erbjöd överblivet folk att väcka opp dem.”²

“Time, as it were, thickens, takes on flesh, becomes artistically visible; likewise, space becomes charged and responsive to the movements of time, plot and history.”³

Kronotorpen attracted poor people from all over the country with promises (un-kept) that one day they would be able to buy off their ramshackle haven

The *Chronotope* appeals to scholars from all over the world, it is used as a tool to look at and analyze literary narratives, events, worlds

FACIT!

The reading doubles: lived experience
+ imagined actuality + historical time-
space, collapse into

Kronotorpet är fallfärdigt. Kronotorpet
har kollapsat in i en historisk parentes.
Kronotorpet –
now a parenthesis of the past,
bracket a chronotope of turns bracket
bracket pine, con-
versions the crown of an old aspen igen
vänd bracket
bracket Salis Kelis still
is bracket

Crown as in the Coin
Crown as in the State
Crown as in the Top of a Tree
Cut

Krona som i Myntet
Krona som i Staten
Krona som i Toppen av ett Träd
Kapat

The tree trunks felled
become the logs
De fällda trädstammarna blir
det timmer som flottas och bygger
that build a kingdom
ett rike
–unified

Trembling leaf, northern land,
organized resource

I

- 1) Bakhtin, Mikhail. *The Dialogic Imagination*. Austin and London: University of Texas Press, 2010, 84.
- 2) Lidman, Sara. *Hjortronlandet*. Stockholm: Aldus/Albert Bonniers, 1961, 1.
- 3) Bakhtin, Mikhail. *The Dialogic Imagination*. Austin and London: University of Texas Press, 2010, 84.
- 4) Howe, Susan. *Singularities*. Middletown: Wesleyan University Press, 1990, 70.

Photographs / Fotografier

Image p. 4–5 and 66–67: Sixten Olsson. June 1980.
 Image p. 8 and 64: A. Holmgren. 1921-09-13.
 Nordiska museet/Riksarkivet.
 Image p. 9 and 65: A. Holmgren. 1921-08-08.
 Nordiska museet/Riksarkivet.
 Image p. 43 and 47: A. Holmgren. 1921-10-05.
 Nordiska museet/Riksarkivet.
 All images are scanned from the book
Kronotorparlandet by Bo Malmberg.
 Bjästa: Ceweförlaget, 1980.

This book is a part of
Det kommande skallet /
The Coming Shall
by Imri Sandström.
Autor, Gothenburg, 2017.

Den här boken är en del av
Det kommande skallet /
The Coming Shall
av Imri Sandström.
Autor, Göteborg, 2017.

*S*ome is
AS ICE
DIFFRACTS
Water

I is or I as.....	3
Reflexivity's Preoccupation as a Problem for the Whole Lake.....	13
Is (Winter/Vinter).....	17
Reflexivity's Preoccupation as a Problem for the Whole Lake.....	20

I AS OR I IS

I		I
	read is could be read as	I
I		I
	the one who writes	I
I		I
	the one who reads, or	I
I		I
	is Imri Sandström	I
I		I
	am a carrier of the inherited experience of settlers in poverty	I
I	and in the hands of the State	I
	as born in a secular time, or	I
I		I
s	as a sinner in the hands of an angry God	I
I		I
	am a carrier of the inherited experience of settlers who settled	I
I	into stolen land the land continues to be stolen	I
I		I
	carry the experience of stealing	I
I		I
	carry the inherited experience of being stolen from	I
I		I
	carry the experience of owning, the	I
I		I
	relates to owning	I
I		I
	am a mark of the author	I
I		I
	authorize	I
I		I
	is authorized	I
I		I

“I
 want my own house I’m / you and you’re the author”
 “I
 have retained Emily Dickinson’s eccentricities of spelling and
 punctuation”, writes Howe, and later cites:
 “I
 saw no Way—the Heavens were stitched—/ I felt the Col-
 umns close—/ The Earth reversed her Hemispheres—/ I
 touched the Universe—”
 “I
 is, itself, infinite layers”, writes Trin T. Min-Ha
 I
 have taken the liberty to change line breaks to make the cita-
 tions form the pattern
 I
 want them to form

 I

 I

 I

 I

 I

 I

 I

In the struggle against an old and still widely prevail-
 ing notion of objectivity, that
 is, what historian of science
 Donna Haraway calls “the
 god trick”—the idea of the
 researcher as an omniscient
 observer, detached from what
 she studies—there are a va-
 riety of strategies. Instead
 of giving up on objectivity,
 Haraway, in the game-chang-
 ing essay “Situated Knowl-
 edges”, proposes a feminist
 objectivity. This one, in sharp
 contrast to the old version, is
 all about “limited location and
 situated knowledge.”¹ Objec-
 tivity, she writes, can only be
 achieved through a partial per-
 spective.² There is not a sing-
 le solid viewpoint, objectivi-
 ty is embodied and views are
 always partial. While stick-
 ing to the metaphor of vision
 (“viewpoints”, “perspectives”
 etc.), she writes:

“[...]all eyes, including our own organic
 ones, are active perceptual systems, building
 on translations and specific *ways* of seeing,
 that is, ways of life.”⁵

Ikampen mot en gammal
 och fortfarande allmänt rå-
 dande idé om objektivitet, det
 vill säga det som vetenskaps-
 historikern Donna Haraway
 kallar ”the god trick” – före-
 ställningen om forskaren
 som en allvetande observatör,
 fränkopplad vad hon studerar
 – finns en mängd olika stra-
 tegier. Istället för att ge upp
 om objektiviteten föreslår
 Haraway, i essän ”Situated
 Knowledges”, en feministisk
 objektivitet. Denna handlar, i
 skarp kontrast till den gamla
 versionen, helt om ”limited
 location and situated know-
 ledge”.³ Objektivitet, skriver
 hon, kan endast uppnås
 genom ett partiellt perspektiv.⁴
 Det finns inte en enhetlig och
 solid utkikspunkt, objektivitet
 är förkroppsligad och en utsikt
 är alltid i delar. Hon fortsätter
 att hålla sig till synen som
 metafor (”viewpoints”, ”per-
 spectives” etc.), men skriver:

Everyone lives within limits and contradictions and any viewpoint is in itself plural. Haraway writes:

“Feminism is about the sciences of the (at least) double vision.”⁶

I believe in the importance of knowing that as a researcher and artist we live and work within limits and contradictions and that, if we keep to the metaphor of seeing, our vision (that is already at least double) resides in ever pluralizing processes.

As a researcher, and as an artist, you are often asked to offer a reflection on your work and your process. In fact, the metaphor of reflection—which in a very concrete way relates to mirroring and vision—is so built into the linguistic contexts that it has come to mean any kind of critical or analytical behavior. It has bothered me. Within the ideas regarding this so often requested reflection,

Alla lever inom begränsningar och motsägelser och varje utkikspunkt är i sig själv flera. Haraway skriver:

Jag tror på vikten att veta att vi, som forskare och konstnärer, lever och arbetar inom begränsningar och motsägelser. Om vi håller oss till synen som metafor, är vår sikt (vilken redan var åtminstone dubbel) konstant i en process av att bli fler.

Som forskare, och som konstnär, blir en ofta tillfrågad att reflektera över sitt arbete och sin process. Reflektionen som metafor – vilken på ett mycket konkret sätt förhåller sig till speglingar och syn, har i själva verket, blivit såpass inbyggd i de språkliga sammanhangen, att den har kommit att betyda alla typer av kritiskt eller analytiskt beteende. Det har stört mig. Inom idéerna om denna så ofta efterfrågade reflektion, smyger en förvän-

there lurks an expected separation between the work and the analytical, or thinking, aspects. The reflection as a metaphor comes with this ballast—to see something in a mirror a certain distance is required. But, what are these reflective aspects that could hold their distance to “the work itself”? And when, and how, would this “other” mode of writing—that allows you to magically, with a sudden gesture, take a step back, separate yourself from the work/the world, and reflect—set in? In the book *Time and the Other*, anthropologist Johannes Fabian brings up the recurring turn to reflexivity within anthropology:

“There is now an anthropology which is fascinated with ‘symbolic’ mirrors (signs, signifiers, symbols) lining the inside walls of ‘cultures’ and reflecting all interpretive discourse inside the confines of the chosen object. These reflections give to an anthropological observer the illusion of objectivity, coherence, and density.”⁷

tad separation mellan arbetet och de analytiska, eller tänkande, aspekterna. Reflektionen som metafor kommer med denna ballast – för att se något i en spegel krävs ett visst avstånd. Men, vilka är i så fall dessa reflekterande aspekter som kan hålla ett avstånd till ”själva arbetet”? Och när och hur skulle detta ”andra” skrivläge inträda – det som tillåter en att magiskt, med en plötslig gest, ta ett steg tillbaka, separera dig från arbetet/världen, och reflektera? I boken *Time and the Other*, tar antropologen Johannes Fabian upp det – inom antropologin – konstanta återvändandet till reflektivitet:

Playing further with the thought of these mirrors, he points out that, placed at propitious angles, they have the power to miraculously make real objects vanish.⁸ In the picture Fabian paints the reflecting researcher takes on the role of an illusionist. In charge of and playing with mirrors, these researchers create whole sets of reflective image-spectacles to their own liking. While Fabian writes that reflexivity might be a better option, Haraway does not agree:

Fabian leker vidare med tanken på dessa speglar och påpekar att, om speglarna placeras i fördelaktiga vinklar, har de också förmågan att mirakulöst få verkliga objekt att försvinna. I bilden Fabian målar upp antar den reflekterande forskaren rollen av en illusionist. Som den som har makt över och leker med speglar, kan forskaren skapa hela uppsättningar av reflekterande bild-spektakel till sin egen belåtenhet. Fabian skriver att reflexivitet kan vara ett bättre alternativ, men Haraway håller inte med:

“Reflexivity has been recommended as a critical practice, but my suspicion is that reflexivity, like reflection, only displaces the same elsewhere, setting up worries about copy and original and the search for the authentic and really real. [...] What we need is to make a difference in material-semiotic apparatuses, to diffract the rays of technoscience so that we get more promising interference patterns on the recording films of our lives and bodies.”⁹

**IS
(WINTER/WINTER)**

I's	or	Is
Is	eller	Är
the whole lake	or	the frozen surface
hela sjön är	eller	den frusna ytan
is winter mirroring mirroring	or	bent while broken
speglar vinter att spegla	eller	böjd samtidigt bruten
and then another	or	yet another deviant
och sen igen en	eller	ännu en eljest
deep-surface mirroring	or	wave the I's heard
djup ytas spegling	eller	våg de hörda isarna
where some angles slip	or	where this voice isn't
där några vinklar försvinner	eller	där den här rösten inte är
altogether only a few	or	this or even that
sammanlagt endast ett fåtal	eller	den här eller ens den

Reflexivity is always also self-reflexivity and its preoccupations in *plain sight*. In its lingering quest for the “really real”, it turns to vision, to the mirror image, and to the I.

Bouncing back at the artist / researcher is the figure and the process of the artist/ researcher: This is an artist/ researcher aware of the importance of examining her own positions and behavior. She has set up the mirrors and therein sees herself and herself and herself and her actions. Since the work she does is self-reflexive, she is doing good good good work and oh how she likes what she sees she sees she sees:

Reflexivitet är alltid också en själv-reflexivitet och den uppehåller sig vid *blickfånget*. I sin kvardröjande strävan efter ”the really real” vänder den sig till synen, till spegelbilden och till jaget.

Tillbaka mot konstnären/ forskaren studsar konstnären/ forskarens skepnad och process: Detta är en konstnär/ forskare medveten om hur viktigt det är att undersöka sina egna positioner och beteenden. Hon har inrättat speglarna och ser däri sig själv och sig själv och sig själv och sina handlingar. Eftersom det arbete som hon gör är själv-reflexivt, är det av godo godo godo och oh så hon gillar det hon ser hon ser hon ser:

	I Jag
shiny surface	blank yta
reflected again	reflekterad igen
	I Jag
as distinct from	till skillnad från
the other, shine — reflection —	den andra, glans – reflektion –
shine — I —	glans – Jag –
they/that/it, and so	de/den/det, och så
it continues	fortsätter det

There is a problem here, Det finns ett problem här,
it concerns the whole lake. det rör hela sjön.

Literary theorist Harald Gaski gave a talk at the Sami cultural center *Tráhppie*, in Umeå. Parts of the talk concerned the yoik “Irene”, by Sami musician Sofia Jannok. The yoik, explains Gaski, portrays a woman named Irene. It starts with the place name “Sarevuomi”—describing where the reindeer of a group of families (a clan) are. It continues with “Guobir”, an earmark that tells which family is the reindeer keeper.

Litteraturteoretikern Harald Gaski höll en föreläsning vid det samiska kulturcentret *Tráhppie*, i Umeå. Delar av föreläsningen gällde jojken ”Irene”, av den samiska musikern Sofia Jannok. Jojken porträtterar, förklarar Gaski, en kvinna vid namn Irene. Den börjar med ortnamnet ”Sarevuomi”, vilket beskriver platsen där renarna som tillhör en grupp av familjer (en klan) är. Den fortsätter med ”Guobir”, en örnmärkning som berättar vilken som är renskötarfamiljen.

And then, only well into the yoik, appears the name of the person: "Ánte Nils Duommá Ber-Ántte Irene". And this name, Gaski explains, states a succession of ancestors, until it—only at the very end—states the first name of the one portrayed.¹⁰ The point that Gaski makes is that a person's identity does not necessarily reside in her name, and might be carried poorly by pronouns. It may be more relevant to come at a human being by way of her relations to places/landscapes and people/communities.

What that might mean differs not only in regard to a specific person, but to a people, a history, etc. In a settler-colonial state such as Sweden, one of the important aspects of the colonial project is to make that which was—and those who were (are)—there before invisible, to in some way make these disappear. A resistance to that kind of colonial practice means surviving. It means

Och till sist, endast långt in i jojken, återfinns namnet på personen: "Ánte Nils Duommá Ber-Ántte Irene". Och detta namn, förklarar Gaski, uttrycker dessutom först en rad förfäder innan det sedan – precis i slutet – anger förnamnet på den som porträtteras.¹¹ Det Gaski också säger med detta, är att en persons identitet inte nödvändigtvis ligger i hennes namn, och kanske bärs undermåligt av ett pronomen. Det kan vara mer relevant att närma sig en människa genom hennes relationer till platser/landskap och människor/samhällen.

Vad det betyder skiljer sig inte bara från person till person, utan från folk till folk, historia till historia, et cetera. I en nybyggarkolonial stat som Sverige, är en viktig aspekt av det koloniala projektet det kontinuerliga osynliggörandet av det och dem som var (är) där innan – att på något sätt få dessa att försvinna. Ett motstånd mot en sådan typ av kolonial praktik innebär

keeping on living and keeping the histories, practices and ideas of that life visible and audible. When Gaski speaks of Jannok's yoik, it becomes apparent how it depicts Irene and, at the same time, works as a historical and geographic record. Furthermore, through the very way "Irene" is performed, the yoik performs ways of relating to identity and its connectedness to the rest of the world. Mountains, trails, or fire, relationships to people, to whole villages or cities, might say more than any name walks through writings through — lakes, trees, moss, grass might draw contours the place is, again inevitable—impossible to encircle (someone or someone s). If ice diffracts. If steps — identification or just s no w

att överleva. Det innebär att fortsätta leva och också att hålla berättelser, sedvanor och idéer om detta liv synligt och hörbart. När Gaski berättar om Jannok's yoik, blir det tydligt hur denna porträtter Irene och samtidigt fungerar som ett historiskt och geografiskt dokument. Dessutom, genom själva sättet som "Irene" skildras, framför jojken förhållningssätt till identitet och hur denna är sammanbunden med resten av världen. Berg, stigar eller eld, relationer till människor, hela byar eller städer, kan säga mer än vilket namn som helst, att gå igenom, att skriva igenom – sjöar, träd, mossa, gräs kan dra upp konturer platsen är, igen oundviklig omöjlig att ringa in (någon eller några). Om is bryter. Om steg – identifikation eller bara sn ö

During the talk, Gaski made a point regarding the recurring I. This ever-returning I (be it in art, news-media or research) is a self-proclaiming chant that vibrates with individualist colonial thinking. In this the I is both considered inevitably separated from, and of a higher status than any other creature or organism, any matter, of this world. The human, though, is not separated, cannot separate. She is—like all things in and of this world—infinately entangled.

Karen Barad writes:

“Humans are neither pure cause nor pure effect but part of the world in its open-ended becoming.”¹²

Under föreläsningen, tog Gaski upp det återkommande ”jaget”. Detta ständigt upprepade jag (oavsett inom konst, nyhetsmedia eller forskning) är ett själv-proklamerande mässande som vibrerar av individualistiska koloniala förhållningssätt. I dessa står jaget både ofrånkomligt separerat från, och högre i rang än, de andra var-elser och organismer, den materia, som utgör den här världen. Men människan är inte separerad, kan inte separera. Hon är – liksom alla andra och allt annat i och av den här världen – oändligt hop-trasslad.

Karen Barad skriver:

But reflexivity, she argues, holds the world at a distance. In an attempt to disrupt the widespread reliance on the reflection-metaphor—pre-supposing distance, mirroring and sameness—she instead turns to diffraction.¹³

Haraway writes:

“Diffraction is an optical metaphor for the effort to make a difference in the world.”¹⁵

Hence, the diffraction is not only about entanglement and difference, but how differences make difference.

Barad writes:

“Small details can make profound differences.”¹⁶

Thus, attention and regard to detail is key. Barad also states that diffraction is more than a metaphor.

She writes:

Men reflexivitet, hävdar hon, håller världen på avstånd. I ett försök att bryta upp den utbredda tilliten till reflektionen som metafor – vilken förutsätter speglingar, likhet och avstånd – vänder hon sig istället till diffraktionen.¹⁴

Haraway skriver:

Diffraktionen handlar alltså inte bara om trassel och skillnad, utan om hur skillnader skapar skillnad.

Barad skriver:

På så sätt blir det avgörande att uppmärksamma och ta hänsyn till detaljer. Barad konstaterar också att diffraktionen är mer än en metafor.

Hon skriver:

“As a physicist, I am taken in by the beauty and depth of this physical phenomenon that I can’t help but see nearly everywhere I look in the world. In fact [...] there is a deep sense in which we can understand diffraction patterns—as patterns of difference that make a difference—to be the fundamental constituents that make up the world.”¹⁷

My work is thick with emphasis on vision; sight is pivotal in *Howe Across Reading* in many ways (reading being one of them). And I also believe that the reclaiming, that is redefining, of vision as a metaphor is crucial, as Haraway writes:

Mitt arbete litar till synsinnet; synen är avgörande i *Howe Across Reading* på flera sätt (att läsa är ett av dem). Och jag tror också att det är viktigt att ta tillbaka, alltså omdefiniera, synen som metafor, som Haraway skriver:

“we need it to make our ways through all the visualizing tricks and powers of sciences and technologies that transformed the objectivity debates.”¹⁸

But sound vibrates through every part of this work. It is because soundwaves diffract that we can hear them around a corner. Sound does not go well with separation. It is hard to even try to think it. For me, aurality is also a reason why I find the turn to diffraction (as model and as reality) so appealing. It seems to me an opportunity to think about the work as artist and researcher as a diffractive work that in every moment involves multiple senses.

I like to think of the diffraction, not only by way of seeing, and not only by way of hearing, but as a practice involving intricately connected senses. As Susan Howe keeps reminding us, the senses are not separated in the first place. Writing specifically about the space of the written poem, she holds that:

Men ljud vibrerar genom varje del av det här arbetet. Ljudvågor diffrakterar, vilket är varför vi kan höra dem runt ett hörn. Ljudet och separationen är svåra att ens tänka samman. För mig är det sonora också en anledning till att jag finner diffraktioner (som modell och realitet) så tilltalande. Den tycks mig en möjlighet att tänka på arbetet som konstnär och forskare, som ett diffrakterande arbete, vilket i varje stund inbegriper flera sinnen.

Jag tänker på diffraktionen, inte endast i relation till synen och inte endast i relation till hörseln, men som en praktik vilken omfattar intrikat sammankopplade sinnen. Som Susan Howe igen och igen påminner oss, är våra sinnen inte separerade i första taget. Om den skrivna diktens plats, skriver hon:

“Letters are sounds we see. Sounds leap to the eye.”¹⁹

In this way, the act of reading is simultaneously an act of seeing and an act of listening. There is no clear sight. And Edward Glissant:

“The eye is tethered to the depths of the earth, and from there hears the variations: that is the entire science.”²⁰

På så sätt handlar att läsa samtidigt om att se och att höra. Det finns ingen ren syn. Och Edward Glissant:

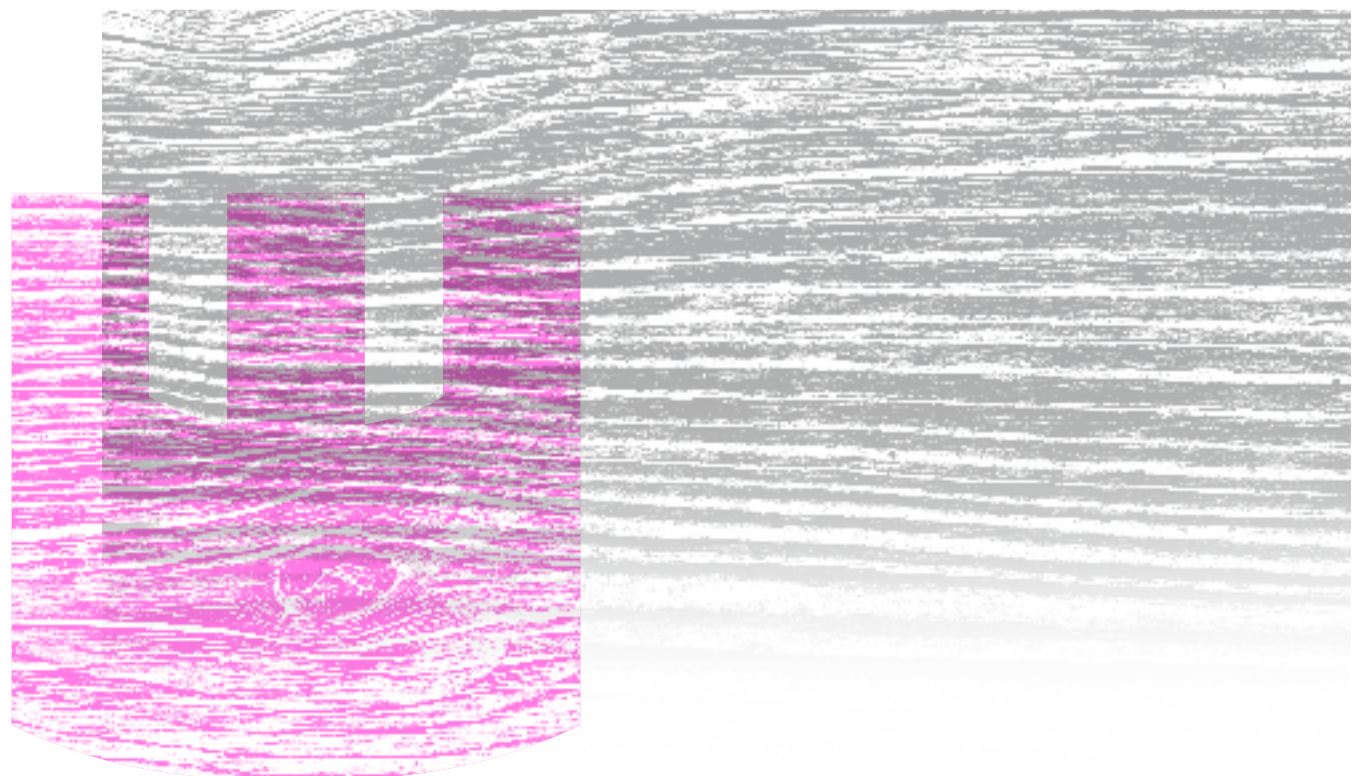
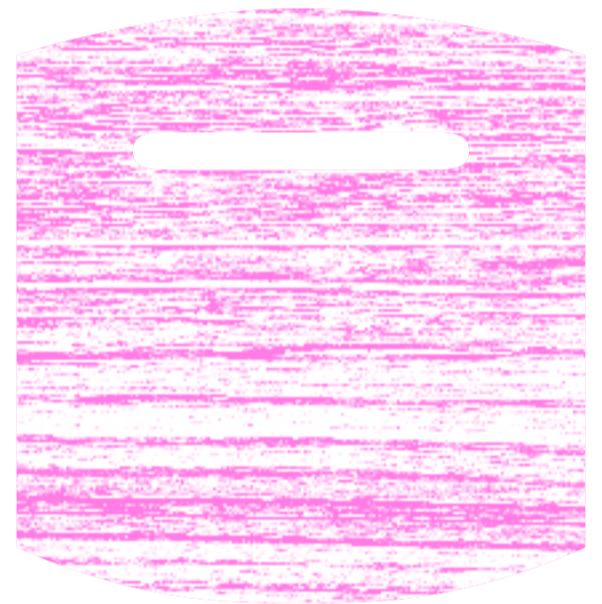
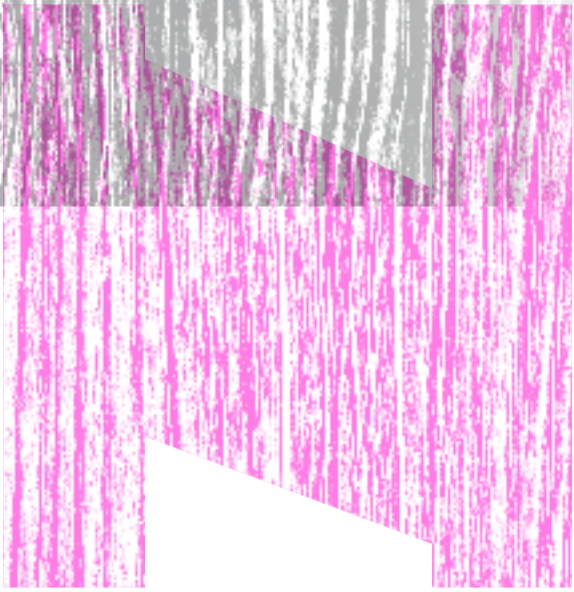
”Ögat är fastnaglat vid jordens djup, och hör därifrån variationerna: det är hela vetenskapen.”²¹

- 1) Haraway, Donna. Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective. In *Feminist Studies*. vol. 14, no. 3 (2008): 582.
- 2) Ibid.
- 3) Ibid.
- 4) Ibid., 581.
- 5) Ibid., 583.
- 6) Ibid., 195.
- 7) Fabian, Johannes. *Time and the Other: How Anthropology Makes Its Object*. New York and Chichester, West Sussex: Columbia University Press, 2014, 45.
- 8) Ibid., 45.
- 9) Haraway, Donna J. *Modest_Witness@Second_Millennium. FemaleMan_Meets_Onco-Mouse: Feminism and Technoscience*. New York: Routledge, 1997, 16.
- 10) Gaski, Harald. "Motstånd och revitalisering". Tråhpppie, Umeå, föreläsning 2016-04-12.
- 11) Ibid.
- 12) Barad, Karen. Posthumanist Performativity: Toward an Understanding of How Matter Comes to Matter. In *Signs*. vol. 28, no. 3 (2003): 821.
- 13) Barad, Karen. *Meeting the Universe Halfway: Quantum Physics and the Entanglement of Matter and Meaning*. Durham, N. C. and London: Duke University Press, 2007, 87–88.
- 14) Ibid.
- 15) Haraway, Donna J. *Modest_Witness@Second_Millennium. FemaleMan_Meets_Onco-Mouse: Feminism and Technoscience*. New York: Routledge, 1997, 16.
- 16) Barad, Karen. *Meeting the Universe Halfway: Quantum Physics and the Entanglement of Matter and Meaning*. Durham, N. C. and London: Duke University Press, 2007, 92.
- 17) Ibid., 72.
- 18) Haraway, Donna. Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective. In *Feminist Studies*. vol. 14, no. 3 (2008): 139.
- 19) Howe, Susan. *The Birth-Mark: Unsettling the Wilderness in American Literary History*. Hanover: University Press of New England, 1993, 139.
- 20) Glissant, Édouard. *Relationens filosofi: omfångets poesi*. Göteborg: Glänta, 2011, 122. My translation from the Swedish translation.
- 21) Ibid.

This book is a part of
Det kommande skallet /
The Coming Shall
by Imri Sandström.
Autor, Gothenburg, 2017.

Den här boken är en del av
Det kommande skallet /
The Coming Shall
av Imri Sandström.
Autor, Göteborg, 2017.

**AND
AGAIN
SHIFTS**

*Deh
igen
skriften*

Read reads red

or might

might turns to force

Läste läses rött

eller kanske

rött blir till rötter

How to not believe in fear as
prophesy when
heritage is

Hur inte tro på rädsla som
profetia när
arvet är

Read and done

indisputable cipher

influence will not be left

unsaid that is

Läst och gjort

odiskutabelt skiffer

inflytande kommer inte att lämnas

osagt vill säga

Read reads red
or blood blueberries
cover the tracks the snow
is now pink

Läste läses rött
eller blod blåbär
täck spåren snön
är nu rosa

Old interpretations which
parts or whole regions color
Stensele Blattnicksele Salem

Gamla tolkningar vilka
delar eller hela regioner färgar
Stensele Blattnicksele Salem

Sober materialist thinking rejects
magic in accordance with what
ever reason but here

Sobert materialistiskt tänkande avfärdar
magi i enlighet med vilket förnuft
som helst men här

Wrath is living's route

rot that which is not

not living

Vreden är livets rutt

ruttnad det som inte

inte lever

Tail yes trail

into past futurity spilled

shade of sacred time

Spår ja spå

in i förfluten framtida spilld

helig tids skugga

“Prophesie is historie Antedated;
And History is Postdated Prophesie”

”Profetia är historia på förhand;
Och historia är profetia i efterhand”

Color colony

colon closing in on colonial

history isn't past times

but that which was written

below the tree line

Kolon kolonat

markeringen närmar sig markerna

historia är inte förfluten tid

utan det som har nedtecknats

nedanför trädgränsen

Pine roots are steeped in
prospects colon
the forest is neither still nor
still but moments again
and again shift ground
frost shift

Tallrötterna är genomdränkta av
utsikter kolon
skogen är varken stilla eller
fortfarande men ögonblick igen
och igen skifte
tjäle skifte

Ownerships separated by tracks

raw cuts run across the clear

the cultivation limit a vertical

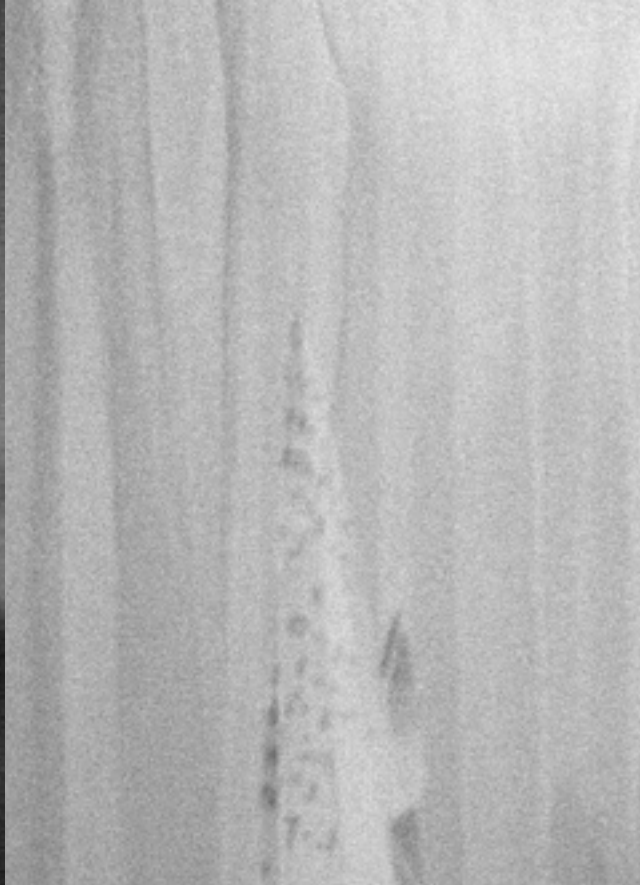
within the area no map

Äganden åtskilda av rågångar

hugget löper tvärsöver hygget

odlingsgränsen en vertikal

inom området ingen karta

This book is a part of
*Det kommande skallet/
The Coming Shall*
by Imri Sandström.
Autor, Gothenburg, 2017.

Den här boken är en del av
*Det kommande skallet/
The Coming Shall*
av Imri Sandström.
Autor, Göteborg, 2017.

ARKIV-

Archieval

ANTECK-

notes

NINGAR

New Haven Listening
Att lyssna i New Haven.....3

A So Called Noise
Ett så kallat oväsen.....17

The Opposite of Noise
Öljudets motsats.....45

APP LYSSNA I NEW HAVEN

SKER ETTÄRÄN LISKEMING

New Havens stadskärna löper från Wooster Square i öst till Dwight i väst och dess centrum ser ut som sinnebild för ett gammalt prestigefullt universitetsområde. Stenkroppar som härrör från 1700- och 1800-talen, ornamenterade att se ännu äldre ut, är huvudakterna i detta oklanderliga scenari. De stora byggnaderna tor- nar över soldränkta gator och trädskuggor, i vilka studenter sitter och läser. I varje gathörn står en polis eller en Yale-säkerhetsvakt klädd i bjärt fluorescerande gul, samma färg som en överstrykningspenna har.

New Haven is a relatively small city in the southern part of New England and one of the oldest in the United States. The Europeans bought the land from the Quinnipiac tribe, who during the 17th century lived in the Wampanokki region, an area that includes what is now called Connecticut. A center was set and organized in a 4 by 4 grid pattern, known as *The 9 square Plan*. The city is the home of the famous Yale University. Following Susan Howes' texts and references, I went there to work at *The Yale Beinecke Rare Book and Manuscript Library*, specifically to look at Howes's own archive and Reverend Jonathan Edwards's notes. Howe writes:

New Haven är en relativt liten stad i södra New England och en av de äldsta i USA. Européerna köpte marken av Quinnipiac-stammen, som under 1600-talet levde i Wampanokki-regionen – ett område som inkluderar det som nu heter Connecticut. Ett centrum mättes ut och organiserades i ett rut- mönster, vilket kom att bli känt som *The 9 Square Plan*. Staden huserar det välre- nommerade universitetet Yale. Ledd av Susan Howes texter och referenser, reste jag till *The Yale Beinecke Rare Book and Manuscript Library*, med intentionen att studera Howes eget arkiv och kyrkoherden Jonathan Edwards anteckningar. Howe skriver:

Downtown New Haven runs from Wooster Square in the east to Dwight in the west, and its center looks like the epitome of an old prestigious University-setting. Stone bodies stemming from the 18th and 19th centuries, ornamented to look even older, are the main features of this immaculate scenery. The large buildings tower above sun drenched streets and shadows of trees, under which students read. In every street-corner stands a police officer or a Yale security guard dressed in bright fluorescent yellow, the color of a marker pen used to highlight.

“The Beinecke was constructed from Vermont marble and granite, bronze and glass, during the early 1960’s.

The structure displays and contains acquisitive violence, the rapacious ‘fetching’ involved in collecting—on the other hand—it radiates a sense of peace. Downstairs, in the Modernist reading room I hear the purr of the air filtration system, the rippling sound of pages turning, singular out of tune melodies of computers re-booting.”¹

Överstrykningspenna – en penna som stryker över något, vilket därför framträder tydligare. Uttrycket att stryka över något härhärrar i samma stund också innebörden att något stryks över och försvinner. Själva ordet tycks, i sig, fånga en avgörande aspekt av överstrykandet – att genom att markera något, få

Hör den ventilationen, det där spinnandet, ljudet av bladen som vänds och nycklar i fickor, hostningar, kameror vars slutare stängs och öppnas, datorer som kontinuerligt startas och startas om. Där jag sitter, ungefär i mitten av läsesalen, med ansiktet vänt mot Picabia's ljusa gröna och blå oljefärgade målning föreställande Gertrude

In Swedish the word for this pen is *överstrykningspenna*. A pen that *strokes across* something, making it appear clearer. The phrase to “stryka över”, at the same time also harbors the meaning “to cross out”. The very word seems, in itself, to capture a crucial aspect of the stroking across—by highlighting something, something else

något annat att glida in i bakgrunden. Dessa skarpt gula kroppar, utplacerade för att skydda Yale-området, får intentionen att stryka över New Havens andra, dess skuggsida, att framträda allt tydligare. Staden är, dessa ansträngningar till trots, känd för sin fattigdom, sin våldsamma kriminalitet och den stora klyftan mellan de som har och de som inte har.

När jag går till Beinecke en morgon passerar jag en skylt, där det står:

Stein, I have the sense that it—she—is watching over me as I look at, and touch, these remnants. The yellowing, crumbling leaves, letters and notes—once stems and crowns—are neither history nor the past. Passed between hands, not pieces of a prior time, but here now, guarded for the future, they are intense material presences. It generates a sense of anarchistic possibility. A thick almost. It isn't the past that is touched, but the passed and how it passes. Here are the vibrant scribbles and scraps that make history grow.

trude Stein, har jag en känsla av att den – hon – vakar över mig, medan jag rör vid dessa kvarlevor. De gulnande, vitrande bladen, breven och anteckningarna – en gång stammar och kronor – är varken historia eller det förflytna. Skickade från hand till hand, inte delar av ett innan, men här nu, vaktade inför framtiden, är de intensivt materiell närvaro. Det genererar en känsla av anakronistisk möjlighet. Ett tjockt nästan. Det är inte det förflytna som berörs, men det som rör sig och hur det rör oss. Här är det vibrerande hött och bött som får historien att växa.

“College Will NOT Get

You To Heaven”

en teckning av ett ledset ansikte som gråter röda tårar a drawing of a sad face crying red tears

“(Only Jesus Can Do That Amen)”

Ordet *Amen* är understruket två gånger. The word *Amen* is underlined twice.

Gloves aren't required. I am a researcher and trust is bestowed upon me. Also, nothing escapes the doubled vision of the security guard outside the glass door. Her eyes are connected to the video, transmitted from where I sit. The guard comes up to me and politely she says:

Lägenheten jag bor i är lånad av en konststudent och ligger i utkanten av centrum – en gata bort från gänget The Bloods område och inte långt från stadens sjukhus. Med intentionen att spela in The Beinecke har jag tagit med mig en ljudinspelare. Nu, hemma i lägenheten,

Hnga handskar behövs. Jag är här i egenskap av forskare och det finns tillit. Dessutom undgår ingenting säkerhetsvaktens dubbla blick. Hon befinner sig utanför gasdörren och tittar på videon, vilken sänds härifrån jag sitter. Vakten kommer fram till mig och säger artigt:

He apartment I stay in is borrowed from an art student and is situated at the edge of downtown—one street from where the Blood's turf begins, and not far from the city hospital. For the purpose of recording the Beinecke, I have brought a sound recorder. At home, in

will slip into the background. These bright yellow bodies, set out to protect the Yale area, highlight the intention to cross out New Haven's other, its shadow side. The town is, despite these efforts, still known for its poverty, its violent crime, the vast divide between those who have and those who have not.

Walking to the Beinecke one morning I pass a signpost, that says:

ställer jag den på bordet vid fönstret. Sitter så stilla som möjligt, lyssnar medan inspelningen sker:

Jag hör ljudet av polis- och ambulansirener, på olika avstånd, deras distinkta långa samma högfrekventa jämmer blossar upp av de kortare och mer intensiva, som plötsligt brossar upp, sedan försvinner. Jag hör trafikens fluktuerande men aldrig sinande mummel, vinden i träden, samma vind som vid tillfällena också rör vid mikrofonens membran, jag hör fåglar som kvittrar och elektriciteten skapar ett vinande ljud, vilket bryts upp i rytmiska sekvenser. Dessa väsanden och stopp bildar den sonora scen i vilken resan av ljudbilden utspelar sig.

–The folder isn't allowed in here. Please remove it when you have a moment.

Fhen she leaves. Within this marble block of historical weight, there is no unpleasantness needed, there is no threat — only awe.

Having checked out Jonathan Edwards' *Effacious Grace*, three of his many notebooks that Howe keeps returning to, I am struck by how the sensation of these brittle stitched-together material intensifies before me as so deeply entangled with the many hours I have spent listening to the recorded voice of Howe, reading her "Originality and Quotation".

–Mappen, den är inte tillåten här. Var snäll och lägg undan den, när du har en stund över.

Sedan går hon. Inuti detta marmorblock av historisk vikt behövs ingen otrevlig ton. Det finns inget hot, bara vördnad.

Efter att ha hämtat ut Jonathan Edwards' *Effacious Grace*, tre av hans många anteckningsböcker som Howe ständigt återvänder till, slås jag av hur förmimelsen av dessa sköra hopsydda materiella intensiteter framför mig är så djupt hoptrasslad med de många timmar jag har tillbragt med Howes inspelade röst, när hon läser sin "Originality and Quotation".

Carefully flicking through notebook three.⁹ On almost every page there is the word *definition*. It is often somewhat larger than the rest of the text, or in some other way marked as of particular importance. As I look at these pages I hear Howe's voice as she reads:

"This Calvinist minister, who spent his life in the eighteenth-century Connecticut River Valley—and didn't write in verse—had the imagination of a poet. Because he was prepared to stake his life on the assumption that words, when disciplined into becoming naked embodiments of ideas, would become the source, or the occasion, of ideational discovery."⁴

the apartment, I place it on the table by the window. Sitting as still as possible, listening while recording:

Hear the sound of police and ambulance sirens, at varied distances, the distinct long slow high pitched wails are broken up by the shorter more intense ones suddenly flaring up, then disappearing. There is also the fluctuating but never-ending mumble of traffic, the wind in the trees, the same wind that from time to time touches the membrane of the microphone, there is the chirp of birds and an electronic whizzing sound that is broken up into what reads like rhythmic sequences. These hisses and stops, form the very sonic stage in which the rest of the soundscape takes place.

Sirens are meant to be heard, really heard. They are intended to break into any activity —to *alarm*. Here they run alongside, but do not cease to cut through days, puncture nights.

Att, här i New Haven, förhålla sig till läsandet och lyssnandets ömsesidighet, blir att förhålla sig till stick och skårer – snitt som förbinder och separerar verkligheter, liksom tider.

Att läsa med genjudande omgivning, nu – det som är tar sig in i (nej tar sig inte in i!) det som var och

förtvylig:

läsandet som handling – läsarens fysiska placeringar, positioner i rummet, staden, texten, inom maktordningar och privilegiesystem. Om vi lyssnar efter det. Den ljudande förgrunden – liksom alla

10

Simultaneously I follow a transcript of Edward's text, a printed version available to read online. As I copy sections of writing and paste them into my work document, the text arranges itself according to webpage code and document presets. A new text-organization appears:

M
oral inability.

I

N
ecessity.

D

E
finition.⁵

Haphazard, but only seemingly. Moral inability, through digitally-regulated unregulated performance, couples with

11 förgrunder –
kraver sin bakgrund.

Att L -Y - S - S - N - A är, liksom att se, en förvärd praktik och följer det inlärdas beteendets linjer.

(Tunga och Svalg som Hot och oh! Erada

Möjlighet)

Det konstateras ofta att de utan makt inte kan *tala* – att opriviligerade saknar *röst*. Dessa ofta slarvigt använda metaforer, har en förmåga att döjla faktumet att det kan finnas röster och det kan finnas tal.

Samtidigt följer jag en transcription av Edwards text, en tryckt version som finns att läsa online. När jag kopierar valda delar av texten och klistrar in dem i mitt arbetsdokument, arrangerar sig själva texten enligt webbsidans kod och dokumentets förinställningar. En textorganisation uppstår:

(Tongue and Throat as Threat and oh! Only Possibility)

(Centrum anses säkert och jag blir rädd

det aldrig överträda dess gränser på egen hand)

How

it does sound

ringa) Vad

Det står Hur

det låter

it does sound

ring (slightly)

(Centrum anses säkert och jag blir rädd

det aldrig överträda dess gränser på egen hand)

How

it does sound

ringa) Vad

Det står Hur

det låter

it does sound

ring (slightly)

(Centrum anses säkert och jag blir rädd

det aldrig överträda dess gränser på egen hand)

How

it does sound

ringa) Vad

Det står Hur

det låter

it does sound

ring (slightly)

(Centrum anses säkert och jag blir rädd

det aldrig överträda dess gränser på egen hand)

How

it does sound

ringa) Vad

Det står Hur

det låter

it does sound

ring (slightly)

(Centrum anses säkert och jag blir rädd

det aldrig överträda dess gränser på egen hand)

How

it does sound

Fo consider, at Yale and in New Haven, relations between reading and listening, inevitably entails a consideration of punctures and cuts—incisions binding and separating realities, as well as

Reading with resounding surroundings, now—what is

enters (no

doesn't) into

what was and

clarifies:

the act of reading—the reader's physical placements,

positions within the room, the city, the text, within systems of power and privilege.

If we listen for it. The sonic foreground—

as any foreground—demands its background.

L - I - S - T - E - N - I - N - G is, as seeing, an acquired practice and follows lines of learned behavior.

(Tongue and Throat as Threat and oh! Only Possibility)

(Centrum anses säkert och jag blir rädd

det aldrig överträda dess gränser på egen hand)

How

it does sound

ringa) Vad

Det står Hur

det låter

it does sound

ring (slightly)

(Centrum anses säkert och jag blir rädd

det aldrig överträda dess gränser på egen hand)

How

it does sound

Det finns definitivt ljud.

Edwards writes, in *Images or Shadows of Divine Things*:

“Tongue. God hath fixed to it a natural bridle and fenced it in with a strong wall, as it were, even the double row of teeth, to intimate how it ought to be restrained and strongly guarded.”⁶

There is certainly sound.

Postcolonial theorist Nikita Dahwan, referring to academic and poet Abena Busia’s work, writes:

And also, at the same time, Howe’s voice quoting his *Personal Narrative*:

Howe skriver:

“It always seemed natural to me, to sing or chant forth my meditations; to speak my thoughts in soliloquies, and speak with a singing voice.”⁷

“[...] it is more crucial to scandalize the inability of the ‘dominant’ to listen or their ‘selective hearing’ and ‘strategic deafness.’”⁸

”I am drawn toward the disciplines of history and literary criticism but in the dawning distance a dark wall of rule supports the structure of every letter, record, transcript: every proof of authority and power. I know records are compiled by winners, and scholarship is in collusion with Civil Government. I know this and go on searching for some trace of love’s infolding through all the papers in all the libraries I come to.”⁹

ögonblickliga lyssnande och avgör vad som hörs, liksom hur det hörs.

Det finns ingen tystnad. Världens periferier har i sin tur periferier som befinner sig utanför någon metaforisk eller bokstavig marginal – textens tomrum finns, de som omger den och de som är obekanta med själva sidans struktur. Dessa tomrum vilar på våldsamma förflutna och samtider och är allt annat än tysta.

Instantaneous listening and determines what is heard, as well as how it is heard.

Tystnad finns. Den är bara inte är tyst. Att närlyssna, liksom att närläsa, innebär ofrånkomligen att försöka skilja mellan det förväntade och det som faktiskt är där. Och att lyssna till lyssnandet – vad som lyssnar och även hur detta lyssnande lyssnar. Det vill sägas, ett ögonblickligt hur. Att uppmärksamma en detalj (bråkdel av en detalj) kan skapa skillnader som gör skillnaden.

(Nu reser sig)

(There are so many)

(Det finns så många)

(Now arise)

(Nu en ros)

(skillnad, detalj)

(Now a rose)

Och se hur
Akademierna likt
strukturer i dimman
strukturerar

Call number YCAL_MSS
338. BOX 12, SUSAN
HOWE, in one of the spiral
notebooks I find this note,
this calculation:

Call number YCAL_MSS
338. BOX 12, SUSAN
HOWE, i ett av kollegie-
blocken hittar jag den här
anteckningen, den här uträk-
ningen:

Many + Many + Many LOVE

Om och om igen
punkteringen
nålen som
syr lagar bergs-
ryggar fläckar områden i text
och utav
naturens andra formationer
Pictistier Settlers
Historiska färryg och snäckor
som valuta i bytshandel
deras högfrekventa skramlan-
de, havets dån, bebor dessa
blad
som vänder och
Sirener
Sirenerna,
ventilationssystemet i

Definitions upon definitions,
a definitive nondescript, the
slightest noise, the slight
within these authoritarian
calls for clarity beyond dis-
pute, hopeless, hopeless the
hiss and again as
the soundscape of
that
which is being edited out of
the city makes its way into
the text,
so
does
the chatter of birds
The archives,
deep and

Again and again
the puncture
of the needle
stitching mending ridges
patches of land
in text and out of
other formations
of Nature Pilgrims
Nybyggare
Historical ships and shells
used as medium of
exchange their high pitched
rattle, the
thundering of the ocean,
inhabit these leaves
turning and the Sirens
the Sirens,

läsesalen, om den hörs –
Sirenen, slutaren som fångar,
fångandet
om det hörs
vändandet av dessa
1700-talssidor,
själva saken – ett passerande
faktum, historia som blir
till faller samman
sömmarna rämnar,
vändandet
och när
det avtar det som
ringer

still –
guarded past
(past as in *förflutet* –
what was –
and past as in
förbi)
guarded past
past or
across
centuries

stilla –
vaktade *past* (som i
förflutet –
det som var
och som i förbi
det som far)
vaktat förflutet
förbi eller
genom
århundraden

the fan of the Beinecke read-
ing room
if it is heard – the Siren,
the capture – if it is heard
the turning of these 18th
century pages, this
actual matter – fact of pass-
ing, history coming
together falling apart at the
seams, the turning
and when it stops
the ringing

- 1) Howe, Susan. *Spontaneous Particulars: The Telepathy of Archives*. New York: New Directions, 2014, 43.
- 2) Edwards, Jonathan. *Efficacious Grace*. Three notebooks [3 of 3 folder], undated. The Jonathan Edwards Collection. Beinecke Rare Book and Manuscript Library, Yale University.
- 3) Howe, Susan. "Originality and Quotation: A Prose Poem" [on Jonathon Edwards]. 2007-02-15. <http://writing.upenn.edu/pennsound/x/Howe.php>. (Accessed 2017-02-13). My transcription.
- 4) Edwards, Jonathan. *The Works of Jonathan Edwards: Volume 21: Writings on the Trinity, Grace, and Faith*. Ed. Sang Hyun Lee. Yale University Press, 2013. <http://www.jstor.org/stable/j.ctt5vm7rb>. Note: The book is no longer available to read online.
- 5) Edwards, Jonathan. *Shadows of Divine Things*. The Jonathan Edwards Collection. Beinecke Rare Book and Manuscript Library, Yale University.
- 6) Howe, Susan. "Originality and Quotation: A Prose Poem" [on Jonathon Edwards]. 2007-02-15. <http://writing.upenn.edu/pennsound/x/Howe.php>. (Accessed 2017-02-13). My transcription.
- 7) Dhawan, Nikita: "Hegemonic Listening and Subversive Silences: Ethical-Political Imperatives" in *Destruction in the Performative*. Rodopi, 2012, 52–53.
- 8) Howe, Susan. *The Birth-Mark: Unsettling the Wilderness in American Literary History*. Hanover: University Press of New England, 1993, 4.
- 9) Wallace Stevens cited in *ibid.*, 2.

ETT SÅ KALLAT ÖVÄSEN
 so called noise

Det religiösa oljudet

Stugan jag bor i ligger en tio minuters bussfärd utanför Skara. Det är nästan vår, grågult gräs skjuter upp genom snön. Lukten av det som ska komma i lukten av det som dött. Reste hit för att titta på Nils Grubbs försvarsskrift gentemot anklagelserna om religiöst oljud. När jag uppe i Umeå universitets forskningsbibliotek frågade efter handskriften, skickade de mig hit ner. Alla dessa kala lövträd.

Försöker att inte låta ilskan över att dokumenten finns i Mellansverige överskugga arbetet. (Varför hamnade Umeå stifts kyrkoherdes handlingar här nere? Att det är här jag nu befinner mig. Allt detta spelar roll. Dessa stora rum i södra Sverige och vad de har byggts av. På vems och vads bekostnad – människor, marker, skogar och så vidare). Det är vackert här.

The religious noise

The cabin I stay in lies a ten minute bus-drive beyond Skara. It is almost spring, gray-yellow grass shoots up through the snow. The smell of what is coming in what is dead. I traveled here to look at the manuscript of Nils Grubb's defense-structure against the accusations of religious noise. When I asked for the manuscript at the Umeå University research library, they sent me down here. All these naked deciduous trees.

I try to not let my anger about the documents being in the middle part of Sweden overshadow the work. (How did the Umeå parish papers end up down here? I am here now. All of this matters. These large rooms in the south of Sweden and what built them. On whose and what's expense — people, lands, woods, etc.). It is beautiful here.

(Ljudet tycks ring
a nu men på sitt sätt
intensivt—det ring
er

Howe ledde mig till Grubb, men Grubb är varken en Cotton Mather eller en Jonathan Edwards. Det handlar inte om exakta överensstämmelser, utan snarare om det exakt samma som skiljer sig åt. Det rör sig om en och samma post-reformerta iver, en och samma ton – ljudet av början av slutet, uppenbarelsebokens sjunde trumpetstöt som vibrerar genom gamla Europa och vars darningar genomkrusar den så kallade Nya Världen. Det rör sig om exakt samma visshet och i samma stund, naturligtvis, helt andra. Inga tydliga linjer kan dras. (Kanske är linjen helt fel form att tala om.)

Att Howe ett längre tag har jobbat med en ljudkonstnär vid namn David Grubbs, är något av ett talande mystiskt sammanträffande. Fredrik Nyberg skriver i en passage

the sound seems sligh
t now but in its way
intense—it ring
s)

Howe brought me to Grubb, but Grubb is neither a Cotton Mather nor a Jonathan Edwards. It isn't about a perfect correspondence, but rather a perfect same that differs. It is the very same post reformation zeal, the same tone—the sound of the beginning of the end—the blast of The Book of Revelation's seventh trumpet that vibrates through old Europe and whose tremors ripple through the so called New World. It is the exact same certainty and at the same time, of course, entirely different. No clear lines

Nils Grubb was born in 1681 in Umeå. He returned after studies in Härnösand, Uppsala and Germany to the northern parts of Sweden, to take over the Umeå parish. On his way north he was stopped in Stockholm. Rumors had emerged regarding Grubb letting himself get influenced by pietistic ideas during his stay in Halle. The king, however, acquitted the accused, who was allowed to continue his journey north. Grubb was ordained in Härnösand and then took over the parish, as intended, in 1713. Six years later he was prosecuted for religious noise and an investigation was launched.

Nils Grubb föddes 1681 i Umeå stad. Han återvände efter studier i Härnösand, Uppsala och Tyskland, till Sveriges norra delar, för att ta över pastoratet i Umeå. På väg norröver blev han stoppad i Stockholm. Det hade uppkommit rykten rörande att Grubb låtit sig influeras av pietistiska idéer, under sin vistelse i Halle. Konungen friade emellertid den anklagade, som tilläts fortsätta resan norröver. Grubb prästvigdes i Härnösand och tog sedan över pastoratet, som bestämt, 1713. Sex år senare blev han åtalad för religiöst oljud och en utredning tillsattes.

Och det är – enligt Nyberg – på grund av att Grubbs inte rakt av söker översätta någon form av visuellt oljud till ett sonort, som rösten och talet, undviker att bli den visuella poesins antagonist. Det förefaller otroligt att Howe (gång på gång upprepar hon Wallace Stevens ord "the tongue is an eye") skulle arbetat så nära någon form av proklamerande av sinnas separation och motsatsförhållande. Och så är alltså inte heller fallet. Sidans

i sin avhandling *Hur låter dikten? Att bli ved II* om Howes och Grubbs samarbete. Han skriver att Howes sätt att arbeta med Europas och Amerikas våldsamma koloniala historia, med Grubbs inblandning flyttas ut till ännu en scen.

can be drawn. (Maybe the line is altogether the wrong shape to be speaking about.)

That Howe, for some time now, has been working with a sound artist named David Grubbs is a somewhat telling mysterious coincidence. In a passage of the dissertation *Hur låter dikten? Att bli ved II*, author Fredrik Nyberg writes about the collaboration between Howe and Grubbs. Nyberg writes that Howe's way of working with the violent colonial pasts of Europe and America moves out into yet another scene with Grubbs' involvement. And it is, according to Nyberg, because Grubbs does not attempt to make any direct translation of visual noise into sonorous, that voice and speech avoid becoming antagonists to visual poetry. It would seem unlikely that Howe (again and again she repeats Wallace Stevens' words "the tongue is an eye") would be working so close to any form proclaiming the separation and opposition of

ljud och det talade ljudet är hos Howe, även i ljudkompositionerna, ofrånkomligt sammanblandade. Dessutom, även om hennes klippta och klistrade dikter har refererats till som visuellt ljud, tvekar jag vid denna referens. (Detta har så klart med själva definitionen av ljud att göra. Om dessa dikter skulle kunna sägas vara eller bära på "ljud" måste det vara ett ljud som aldrig står i motsats till – till och med i varje ögonblick också kan innefatta – såväl signal som tystnad.)

Det ljud Nils Grubb åtalades för 1719 har att göra med de konventiklar, inofficiella religiösa möten, som han sades ha tillåtit (troligtvis både tillät och uppmuntrade) i sitt eget hem. Det svenska konventikelplakatet som skulle komma att förbjuda sådana, trädde inte i kraft förrän 1726 (i England dock långt tidigare, 1664). Men de möten med pietistiska förtecken som Grubb anklagades för sades skapa en

the senses. And, alas, that isn't the case. Within the works of Howe, even in the sound compositions, the sounds of the page and spoken sounds are inextricably mixed. Furthermore, although her cut-and-pasted poems have been referred to as visual noise, I find myself doubting that reference. (This of course has to do with a definition of noise. If these poems could be said to be or carry "noise," it must be a noise that does not find an opposite in—that actually in every moment can also include—both signal and silence.)

The noise Nils Grubb was accused of in 1719 has to do with the conventicles, the unofficial religious meetings, that were said to be held in his own home (and that he probably both allowed and encouraged). The Swedish conventicle act that would forbid such meetings did not come into force until 1726 (in England though much earlier, 1664). But the meetings with pietistic overtones that Grubb was ac-

bullrande oreda i religionen. Detta "så kallade oväsen" har i allra högsta grad med talet och rösten att göra. Dessutom, och inte minst, har det med de skrivna texter som man läste och sjöng ur att göra. Man får inte glömma att "läseri" också är en beteckning för den typ av väckelse som spreds över Sverige, specifikt dess norra delar, under 1700- och 1800-talen.

Försvaret heter:

cused of, were said to create a racketing disorder within the religion. This so called noise has everything to do with speech and voice. Also, and not least, it has to do with the written texts that were read aloud and sang from. One mustn't forget that "läseri" (readership/readeri) also is a term used for the type of religious awakening that spread over Sweden, specifically its northern parts, during the 18th and 19th centuries.

The defense is called:

En
Sanfärdig och på bewisliga
skähl sig grundande
BERÄTTELSE
Om
Det så kallade owäsendet
i Religion och Kyrckio=Disciplin,
För hwilcket
Denna Uhmo Församling/igenom
någras/dehls argsinnades/dehls oför-
ständigas falska tidningar kommit
i förklenhligt rychte.
Utgjwen
Af
NILS GRUBB,
Probst och Kyrckio=Herde i Uhmo.

(“A/ Truthful and of verifiable / reasons based / RELATION / Regarding / The so-called noise / within Religion and Church=Discipline / For which / This Umeå Parish/because of/ some / partly mean-spirited / partly im- / prudent false stories have come / into defamed rumor. / Published / By / NILS GRUBB, / Dean and Vicar in Umeå”)

Det konstant tillfälligas muller

Samma eftermiddag som jag anlände till Skara gick jag förbi forskningsbiblioteket och lämnade en lapp till arkivarien. Dagen efter var allt framplockat. Böckerna låg på bordet. Det fanns inga vakter. Inga videokameror. Ingenting. (Är tilltron och tilliten såpass stark, eller anses inte böckerna värdefulla? Troligtvis är det så, såpass få är intresserade att ingen övervakning behövs. Det som finns här betraktas helt enkelt som för perifert.)

Ljuset här inne är dovt. Utanför fönstret: Skara domkyrka. Jag sitter vid ett stort avlångt bord, framför mig löper en

The Rumble of the Constantly Temporary

The same afternoon I arrived in Skara, I passed by the research library and left a note for the archivist. The next day it was all checked out. The books lay on the table. There were no guards. No video cameras. Nothing. (Is the faith and trust that strong, or are the books not considered valuable? That's probably it, so few are interested that no supervision is needed. What's here is simply regarded as too peripheral.)

The light in here is dim. Outside the window, Skara Cathedral. I sit at a large oblong table, in front of me runs a vaulted corridor, books cover

välvd korridor, böcker täcker golv till tak. Huset består av trä och sten. Det lever, men långsamt. Rummet är ett pågående knakande, ett dröjande jämmer. Dess sonora pågående silas genom det högfrekventa suset av radiatorn bredvid mig. Bakom hörs dova röster från rummet intill. Detta och mer (alltid mer) låter. Men när jag tittar upp överröstas all annan närvaro av massan av bokryggar som täcker väggarna. Synsinnet rör upp ljud (ögat, också ett öra). Böckerna är slutna men slutar inte låta. Deras närhet ger upphov till en högljutt återhållen tonträngsel.

Skara stift. Här genljuder prästers bläck genom århundraden. Uppfordrande krax myllrar och flaxar. Bokryggarna mullrar, de träter, lovar och hotar. Men de *gör* ingenting, så det verkar inte göra någonting. Den här avlagda gamla makten saknar angelägenhet.

floor to ceiling. The building consists of wood and stone. It lives, but slowly. The room is an ongoing creaking, a lingering wailing. Its sonorous ongoing filters through the high-frequency whizz of the heater next to me. Behind me, muffled voices from the room next door. This and more (always more) sounds. But when I look up all other presence is drowned out by the mass of spines that cover the walls. Sight stirs sound (the eye, also an ear). These books are shut but do not shut up. Their proximity generates a loudly pent-up throng of tones.

Diocese of Skara. Here the priest's ink resounds through centuries. Upbraided croaks teem and flap. The spines rumble, they promise, quarrel and threaten. But they don't *do* anything, so it doesn't seem to do anything. This disused old power lacks urgency.

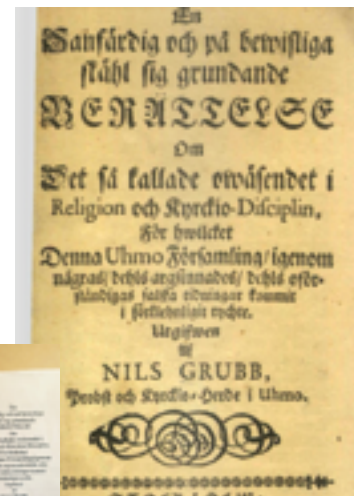
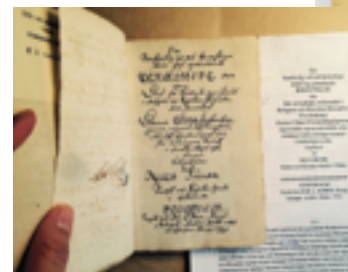
That's just it, urgencies are met. These are left unchecked.

Det är just det, angelägenheter möts. De här lämnas därhän. Därav det där olycksbådande mullret. För detta perifer är bedrägligt. En specifik bok förblir naturligtvis bara perifer så länge boken inte är behövd. Det betyder att dess makt inte är glömd, utan sparad. Den är lagd åt sidan för senare bruk. En specifik bokrygg är bara en irrelevant del av en massa så länge dess text inte begärs ut för att bekräfta, bestrida eller korrigera. När en viss bouppteckning, predikan, eller ett domstolsbeslut behövs, kommer boken att särskiljas från massan, och ställas till tjänst. Verken som täcker väggarna här är inte Historiens klara stämma, dess väg och mål. De är resten av skogen – det som gör att det över huvud taget kan finnas en stig. De här döda människors praktiker och processer är *konstant tillfälligt* åsidosatta. De är inte inaktiva, nej synnerligen aktiva – i form av den oöverskådliga sekundära mas-

Hence that ominous rumble. See, this peripheral is deceptive. A specific book of course only remains peripheral as long as the book isn't needed. This means that its power isn't forgotten, but saved. It is laid aside for later use. A specific spine is just an irrelevant part of a mass as long as its text is not asked for to confirm, challenge or amend. When a certain probate, sermon, or a court order is needed, the book will be separated from the mass, and put to service. The works that cover the walls here are not the clear voice of History, its path and goal. They are the rest of the forest — that which makes a path at all possible. These dead men's practices and processes are *constantly temporarily* sidelined. They are not inactive, rather they are highly active—in the form of the promises and threats of the incalculable secondary mass. They are vibrating material parts of the very skeleton of the idea of the past. This is not History. It is the reverberat-

sans löften och hot. De är vibrerande materiella delar av själva stommen av idén om det förflyttna. Det här är inte Historia. Det är de genljudande anteckningar och toner – skrivna observationer – vilka sällan eller aldrig besökta, gör Historien möjlig.

ing notes and tones—written observations—that, rarely or never visited, make History possible.

Från vänster: Handskriften, Erik Nordbergs transkribering av den tryckta boken, den tryckta boken som digital version.

From the left: The manuscript, Erik Nordberg's transcription of the printed book, the printed book as digital version.

Den fortfarande ljudande malmen

Handskriften: en gulnad anteckningsbok. Ojämma blad, tunna men grova. Bläddrar genom den. Texten är liten, en snirklig skrivstil, vid tillfällen minimal.

Varje t är ett kors. Bokstaven utmärker sig i sin enkelhet. Bläcket åldrat, texten går i flera bruna nyanser. Sidorna har tryckts mot varandra i århundraden och det nedtecknade ligger inverterat – som rostfärgade spegelbilder – över de motsatta bladen.

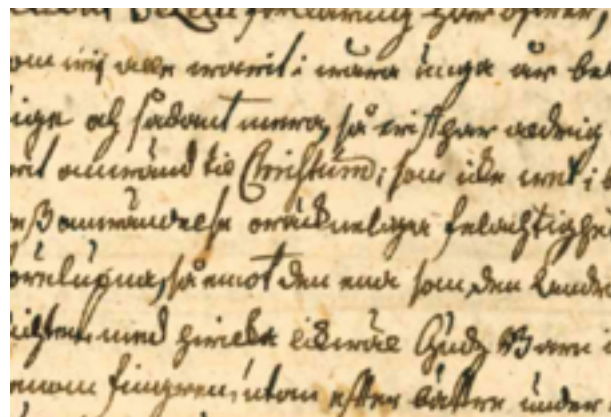
(en skugglik spegelbild, en dubbel spegel?)

The still sounding ore

The manuscript: a yellowed notebook. Jagged leaves, thin but rough. I browse through it. The text is small, a squiggly handwriting, at times minimal.

Each t is a cross. The letter stands out in its simplicity. Aged ink, the text runs in several shades of brown. The pages have pressed against each other for centuries and that which is recorded lies inverted—like rust colored mirror-images—on the opposite leaves.

a shadowy reflection, a double mirror?)

Det är någonting med textens hastighet. Den noggranna stilen, de få felskrivningarna, få överstrykningarna och samtidigt den där upprördheten – de många understrykningarna, det frekventa användandet av förkortningen NB (Nota Bene). Affekt och/eller precision. Kanske inte återhållsamhet – kanske snarare just en iver men en långsammare och mer noggrann sådan. Vad betyder det? Nej vad *gör* det? Texten

There is something about the pace of the text. Its meticulous style, its few typos, few cross-overs, and still that agitation—the many underlinings, the frequent use of the acronym NB (Nota Bene). Affect but/and precision. Perhaps not restraint—perhaps an eagerness but a slower and more cautions kind. What does that mean? No what does that *do*? The text performs it, no matter what the author felt or experienced.

uttrycker detta, oavsett vad författaren själv kände eller erför.

Varje t är ett kors, ett tillfälle att minnas. Den öppna anteckningsboken en fyrkant och texten en fyrkant däri. Varje gång jag vänder blad finns där en ny perfekt form. Den här textens performance argumenterar mot oreda och oväsen, i – minst – lika hög grad som någon annan aspekt.

Grubb rasar med visuell perfektion mot ”de widrige” som talar om hans efterföljares syndaånger som ogemena. Själv använder han formuleringen ”synda-är-kännsla” och citerar Luther: ”Synda ångern är ingen lätt sak / utan en sådan sorg/som tränger igenom hiertat/och förkräs-sar benen/hwilcken förorsakas av syndens käntslo/then lagen wärckar.” Grubb kallar sina motståndare för Påvens lärjungar och argumenterar i affekt mot meningslöst utan-tillärande. Han skriver:

Every t is a cross, an opportunity to remember. The opened notebook a square and the text a square therein. Every time I turn the page a new perfect shape appears. This performance by the text argues against disorder and noise to the same extent — at least — as any other aspect.

Grubb rages with visual perfection against “the vile” who speak about the repentance-of-sin of his followers as extraordinary. He himself uses the formulation “sin-con-fession” (which also translates to “sin-is-affect”) and cites Luther: “Repentance of sin is no minor thing/but a sorrow such as that/that pierces through the heart/and crushes the bones/which is brought about by the affect of sin/the law is at

Grubb's Swedish version of the bible reference would translate to “sounding ore, and a jingling bell”. These words appear more harmonious — less like noise, if you will — and seem pretty far from the English shrill brass and cymbal. I chose to use the King James Bible for the English version, which was the one that would have been read by priests during the early 1700s in English-speaking areas. The Swedish translation is probably from King Karl XII Bible, which was published in 1703 and most likely was the one Grubb relied on. In the most recent Swedish Bible translation from 2000, it reads “echoing brass” and “jarring cymbal”. The Swedish here has closed in on both the English and a rife conception of noise.

För den engelska versionen av den bibliska referensen har jag använt King James bibel, vilken torde ha lästs av präster under tidigt 1700-tal i engelsktalande områden. Orden skulle kunna översättas till ”ljudande brons, och en klingande cymbal”. Dessa framstår mindre harmoniska, närmre ljud – om man så vill, rätt långt ifrån den i svenska mer skönsjungande textuella malmen och klingande bjällran. Grubbs referens kommer troligtvis från Karl XII:s bibel, vilken gavs ut 1703 och med stor sannolikhet var den han litade till. I den senaste svenska bibelöversättningen från 2000 låter det ”ekande brons” och ”skrällande cymbal”. Svenskan har här närmast sig både engelskan och en mer utbredt föreställning om ljud.

”SÅsom läsa och intet förstå /är så fäfangt /som plöja och intet så /och åter /den som förstår och intet gör der efter /är såsom en liudande malm och en klingande biälla.”

Här är ett nytt och farligt kraftfält som för- enar ändlig jordisk kunskap med Guds oändliga, i samma stund både kärlek och handling – därigenom vikten av vilken som helst avlägsen undersätes passionerade och oberoende läsande. Detta kraftfält hävdas genom att referera till Första Korinthierbrevet 13:1, det är här kärleken kommer in.

Grubbs vers rimmor och sjunger och hämtar i samma stund sin argumentationskraft från en föreställning om det sjungandes inneboende förgänglighet. Dessa nämnda

work.” Grubb speaks of his enemies as disciples of the Pope and argues affectively against rote memorization. He writes:

“SO as to read and nothing grasp/is as vain/as to plow and nothing sow/and again/the one who grasps and does nothing thereafter/is as a sounding brass, and a tinkling cymbal.”

Here is a new and dangerous force field linking love and knowledge, thereby claiming the importance of a passionate and independent reading of whatever remote subject. This force field is maintained by referring to the First Epistle to the Corinthians 13:1, this is where love comes in.

Grubb's verse rhymes and sings and at the same time his argument draws force from an idea of the inherent vanity of that which sings. The sounds are considered to be garish effects, meaningless temporary consequenc-

ljud som ingenting annat än grälla effekter, meningslösa tillfälliga konsekvenser, måhända attraktiva men både övergående och skenverk, kortvariga skal/skall. Dessa få rader kallar på ljudens kraft genom att samtidigt förkasta den.

Att vara i vibrationen och samtidigt avsäga sig dess skräll och skrän – att sjungande vända sig från sången. Det tycks ha en besvärjelses verkan. Istället för att bara försvara Grubb, verkar texten vilja skaka själva ramverket som anklagelserna emot honom är en del av. Grubb skriver med känsla, inte mot känsla, utan för en ”är-känsla”, ett rungande synda-erkännande, en affekt endast tillvänd Gud. Försvaret övertygar inte genom att motsäga anklagelserna, utan snarare – med Bibelns ord i ryggen – vill det omdefiniera vad som borde anklagas.

1634 hittades silver i Nasafjäll. Västerbotten har, när Grubb skriver sitt för-

es, perhaps attractive but nonetheless transient guises —shells that clang. These few lines call on the power of sound while simultaneously rejecting it.

To be in the vibration and at the same time disavow its clamor and clang—to turn from the sung while singing. It seems to work as an invocation. Instead of merely defending Grubb, the text appears to aim at rattling the very frame-work of the accusations against him. Grubb writes with affect, not against affect, but for an “is-affect” —a resounding confession of sin, an affect solely directed at God. The defense does not convince by turning against the accusations, rather, strengthened by the words of the Bible, it seeks to re-define what should be accused.

Silver was found in the Nasa-mountains in 1634. At the time of Grubb’s written defense, Västerbotten had been an official governed region

svar, haft den administrativa beteckningen och funktionen län i drygt 80 år. Länet sträcker sig från Umeå och Umeå lappmark i söder upp till de fortfarande osäkra riksgrensarna i norr, nordväst, nordöst. ”Malm” låter mjukt. M och L, smeksamma konsonanter. Ordet kan sjunga i text men hur det lät 1720 berodde på vilken verklighet du och din historia var en del av. Silververket i Nasafjäll stängde 1659, men ”den ljudande malmen” skorrar fortfarande av ditkommenderades lågavlönade arbete i gruvan, den ”förgiftiga blyröken”, de tunga transporterna som samer med renar tvångsrekryterades till och tortyren av de som vägrade eller flydde. Sveriges mer brutala kolonialpolitik kan tyckas ung 1720, men hade redan satt djupa spår i området. Historiens ljud, som vatten på hett järn. Wollmar Söderholm skriver i sin bok *Om tider som svunnit: historiska glimtar från Lappmarken och Lycksele*: ”Det var en avskydd plats detta Nasafjäll

for over 80 years. The county stretches from Umeå and Umeå Lap-land in the south up to the still shaky national borders in the north, northwest, and northeast. “Malm” (ore) sounds soft. M and L, caressing consonants. The word might sing in text but how it sounded in 1720 depended on which reality you and/or your history were part of. The silver mine in the Nasa-mountains closed in 1659, but “the sounding ore” still jars of the low-paid work in the mine, the “poisonous lead-smoke”, the heavy transports of forcibly recruited Sami herders and their reindeer and the torture of those who refused. Sweden’s more brutal colonial politics may seem young in 1720, but they had already left deep traces in the area. The sound of history, like water on hot iron. Wollmar Söderholm writes in his book *Om tider som svunnit: historiska glimtar från Lappmarken och Lycksele*: “It was a despised place this Nasa-mountain and it was probably also one

och det var sannolikt också en av många förbannad malm som därifrån fraktades. I de färdiga silvertackorna som så småningom landsvägen skickades från Piteå till huvudstaden låg, av flera uttalanden att döma, många människors "blod, svett och tårar".¹

Sveriges gruvpolitik är heller inget avslutat kapitel. Hur ordet malm låter har fortfarande att göra med hur dess språkliga liksom materiella verkligheter drabbade och

drabbar. Just detta ögonblick, en utsikt ett tjockt nu, ett träd eller en malm ordet malm på en sida den består av vilka träd vilken utsikt vilken hård erfarenhet av ordet prospekt kommer med de konstant kommande potentiella utförsäljningarna av en levd plats med andra ord framtid

of many cursed ore that was transported from there. In the finished silver ingots that eventually were sent by land from Piteå to the capital there was, judging by several statements, many peoples' "blood, sweat and tears".²

The mining politics of Sweden is unfinished business. How the word ore sounds still has to do with how its linguistic as well as material realities did jar and

jars. This very moment, a prospect a thick now, a tree or an ore the word ore on a page made from what trees what view what harsh experience of the word prospect comes with the constant coming potential disposal of a lived place in other words future

(det ringer fortfarande det finns såklart inget slut på just ljud

it is still ringing there is of course no end to sound specifically)

Förnimmelsen av snittytan (eller Arkivets intervaller)

Handskriften av försvaret ligger framför mig på bordet. Datorn är uppslagen, dess skärm visar en digital version av den tryckta texten.³ Bredvid ligger en utskrift av prästen Erik Nordbergs transkription av trycket. Allt detta språkversioner av versioner. För enkelhets skull brukar de refereras till som "samma" text.

Howe skriver om arkivets mystiskt dokumentära telepati. Den har både med platsen, ett specifikt här – det synligas yta – och med tid att göra. Hon skriver:

"If you are lucky you may experience a moment *before*."⁴

Sensation of the Kerf (or The Intervals of the Archive)

The manuscript of the defense lies in front of me on the table. The opened computer's screen shows a digital version of the printed book. Next to it, a print-out of the priest Erik Nordberg's transcription of the print. All this language—versions of versions. For the sake of simplicity they are usually referred to as the "same" text.

Howe writes about the mystic documentary telepathy of archives. It has to do with place, a specific here—the surface of the visible—and with time. She writes:

Också och av vikt, arbetet i arkiv och forskningsbibliotek (att titta på och röra vid, läsa) är inte bara kopplat till lyssnande, men dess intensitet, den här mystiska telepatiska perceptionen, vibrerar och ljuder.

“Each collected object or manuscript is a pre-articulate empty theater where a thought may surprise itself at the instant of seeing. Where a thought may hear itself see.”⁵

Bläddrar också, parallellt, i en utskrift av artikeln ”Erik Nordberg: en norrlandsforskare av rang” ur tidskriften *Oknytt* från 1988. Forskningsbibliotekarie Karin Snellman skriver att Nordberg “[...] ville veta, hur denna bygd en gång hade kristnats och hur kristendomen hade spritts bland befolkningen under seklernas lopp.”⁶ Nordberg har ägnat Grubb särskilt mycket tid och Snellman har i sin tur ägnat Nordberg särskilt mycket tid, då det föll på hennes lott att ta hand om det stora arkiv han lämnade efter sig.

Also and importantly, the work in archives and research libraries (looking and touching, reading) is not just linked to listening, but its intensity, this mystic telepathic sensation, vibrates with sound.

Also, at the same time, I am flicking through a print-out of the article “Erik Nordberg: A Dignified Norrlands-researcher”, in the magazine *Oknytt*, from 1988. The research librarian Karin Snellman writes that Nordberg “[...] wanted to know how this district once had been Christianized and how Christianity had spread among the population over the centuries.”⁷ Nordberg had devoted a lot of time to Grubb specifically and Snellman, in turn, had devoted a lot of time to Nordberg specifically, as it was up to her to take care of the vast archive he left behind.

(bruset som the hum that
uppstår med varje arises with every
version och mellan version and between
versionerna. Det ofrånkom- versions. The inevitable
liga thicket-
slyspråket. När historien language. When history
väser. Utgåvor, hisses. Editions,
renskrivningar tolkningar transcriptions interpreta-
klargöranden störningar tions clarifications distur-
kommer bances
i vågor, mer språk, i surge, more language, at
intervaller intervals)

Närbilder på Grubb-transkriptioner från Handskrift 25. Kyrkoherde Erik Nordbergs arkiv.⁸

Close-ups of Grubb-transcriptions from Manuscript 25. Vicar Erik Nordberg's archive.⁹

Snellmans arkiverande och katalogiserande av Nordbergs efterlämnade dokument under mitten av 80-talet, är anledningen till att det i Umeå universitets forskningsarkiv finns ett så pass rikt material om och av Grubb. Det var också de här transkriptionerna av Nordberg jag först hittade och föll för. Den maskinskrivna stilen, dess direkta enkelhet, kontrasterar mot och skakar om Grubbs 1600-talstunga. Det är vackert. Del av detta drama är också svärtans kontinuerligt fluktuerande intensitet, de återkommande bläckplumparna och fläckarna, handskrivna numreringar och enstaka anteckningar, de noggrant noterade radbrotten och många korrigeringsarna –klamrar tillagda för hand i efterhand och överkryssade bokstäver med tillägg. Ibland befinner sig dessa adderade bokstäver rakt ovanför och blir på så sätt ett med orden, ett slags bråkande pucklar. Ibland svävar de i marginalen.

Snellman's archiving and cataloging of Nordberg's posthumous documents during the mid-80s is the reason that Umeå University's research library contains such a rich material on and by Grubb. Also, it was these transcriptions of Nordberg's that I first found and fell for. The style of the typewritten, its direct simplicity, contrasts with and rattles Grubb's 17th century tongue. It is beautiful. Part of this drama is the recurring ink blots and smudges, the continuously fluctuating intensity of the blackness, handwritten numberings and odd notes, painstakingly noted line breaks and the many corrections—brackets added by hand and crossed out letters with additions. Sometimes these added letters are put directly above the word, and in this way become one with them, like bickering humps. Sometimes they hover in the margin.

Rummet som redan var skumt blir gradvis skummare som eftermiddagen går över i kväll. Ljuset har börjat lägga sig. Ljudet kommer inte att göra det.

Att läsa betyder, här inne, att (låta) höra intervallerna skölja och att förhålla sig till sidans faktiska, alltså, *vad som är där* vad som verkligen (låter) står att läsa Om ögonblick skär, har att läsa att göra med förnimmelsen av snittytan.

Howe skriver:

“In research libraries and special collections words and objects come into their own and have their place again. This known world. This exact moment—a little afterwards—not quite—”¹⁰

“Quite” kan med enkelhet också läsas “quiet”. Ett kvickt platsbyte av t och e och ordet dubblas. Inte varken eller, utan både och. Inte helt är just inte helt och i samma

The room that was already dim gradually gets dimmer as afternoon turns to evening. The light has begun to settle. The sound will not.

Reading in here means to (let) hear the intervals wash and tend to the page's actual, that is, *what is there* how it really (sounds) reads If instants cut, reading has to do with the sensation of the kerf.

Howe writes:

“Quite” can easily also read “quiet”. A quick swap of the t and the e and the word doubles. Not either or, but both. That is, not quite is precisely not quite and at the same

stund också inte tyst. Tungan
är ett öga som också är ett öra.

Nils Grubb skrev sin försvars-
skrift men dog innan han till
slut friades från anklagelserna
om religiöst oväsen 1724. När
jag frågar arkivarien om varför
Grubbs skrifter finns här nere
skrattar han och säger att det
skulle man kunna ta reda på,
om det var viktigt. Jag håller
med, det är det inte. En del av
arbetet är att urskilja vad som
är dess förutsättningar från
vad som är dess frågor.

(det är inte att det nästan hör
s utan det är
nästan som hör
s

(malmen
eller bronzen eller
det som uppstår mellan
intervallerna, brus eller muller,
den så
kallade tystnaden den höga
till synes
ringa

time not quiet. The tongue is
an eye that also is an ear.

Nils Grubb wrote his defense
scripture, but died before he
was finally acquitted of the
charges for religious noise
in 1724. When I ask the archivist
why Grubb's documents ended
up down here, he laughs and says
that it would be possible to find
out, if it were important. I agree,
it isn't. A part of the work is to
distinguish between its conditions
and its questions.

it isn't that it's not quite heard
but it is
quite that is heard

the ore
or brass or
that which arises between
the intervals, hum or rumble,
the so
called silence the loud
seemingly
slight)

- 1) Söderholm, Wolmar. *Om tider som svunnit: historiska glimtar från Lappmarken och Lycksele. En bok tillkommen med anledning av Lyckseles 300-årsjubileum 1973*. Lycksele kommun, 1973, 63.
- 2) Ibid. My translation.
- 3) "Grubb_Nils_En sanfärdig och på bewis-liga.... pdf — EoD". <https://www.yumpu.com/sv/document/view/20328888/grubb-nils-en-sanfardig-och-pa-bewisligapdf-eod>. (Hämtad 2017-01-31)
- 4) Howe, Susan. *Spontaneous Particulars: The Telepathy of Archives*. New York: New Directions, 2014, 18.
- 5) Ibid., 24.
- 6) Snellman, Karin. Erik Nordberg: en norrlandsforskare av rang. *Oknytt* nr. 3–4, 1988, 53.
- 7) Ibid. My translation.
- 8) "25: Nils Nilsson Grubb". <http://www.foark.umu.se/sites/default/files/arkiv/25/se-foark250402.pdf>. (Hämtad 2015-03-07)
- 9) Ibid.
- 10) Howe, *Spontaneous Particulars*, 59.

The
BLUJDETS MOTESATS
Opposite of
Noise

the opened notebook is	den	öppna
a square and	anteckningsboken	är
the text a square therein	en fyrkant och texten	
every t is a cross	en fyrkant däri varje t	är ett kors formen av
and so The Actual	ett kors och	så
every letter is a	möjlighet att minnas	Det Egentliga varje
possibility to re-	Korset	fyrkanten
member The Cross the	skrivs	NB ursinnigt
square is NB furious	inte	tillbakahållet
not restrained but a fury	men	ursinnet är
steeped in careful	genomdränkt	av
outs squares written in	om intention som om	noggrant allvar det
affect but NB not far	pace tracing the lack of	hastighet
too not overpowered	corrections and cross-	bristen
by in effect	spårar	handlar lika mycket
	korrigeringar	och
	själva verket passion-	överstrykningar fyr-
	erad måttfullhet en	kanter skrivna i affekt
	relation med	perfekt
	passionate moderation	men NB inte alltför
	a relation of perfect	gestalt d.v.s. i rörelse
	shape that is	genom satta propor-
	movement through	tioner argumentativ
	performing an opposite	form som framför ett
	noise	oljudets motsats

This book is a part of
Det kommande skallet /
The Coming Shall
by Imri Sandström.
Autor, Gothenburg, 2017.

Den här boken är en del av
Det kommande skallet /
The Coming Shall
av Imri Sandström.
Autor, Göteborg, 2017.

COLOR

Color

FORMS

Forms

Color isn't applied to the work, it is already there and becoming. Read, performed. Read-again. Color, as text or some other matter, forms and forms

The word read can, but does not necessarily, read red. There is no given. Present or past (color). Perceiving is a matter of making. There is no neutral way

Smudge or leakage

born-digital brushwood

RGB-scanned black-and-white images contain color information. A bright grid pushes further into the foreground as the image is compressed, as a detail is stretched, as loss is

Resolution resolution

So blood is red, but shades and darker shades, so black

Wood and field
all covered with ice
seem world anew
Only step
as surveyor of the Wood
only Step

From "Thorow" by Susan Howe

An I in the middle of the word world

is red-becoming-pink smudges on the sides of black (green)
getting greener

"Only step"

These squares are of a landscape, meddle the crown-crofts

"all covered with ice"

There is a cross of green and pink touching gray
in the midst of the branches

"as surveyor of the Wood"

Ett istäckt fält, titta:

The word Wood, as if unaffected by the process, is black as ink. Se means see, look:
this white is a faint yellow, or sand

"seem world anew"

Shades, it is all already here
in the constant constant it is
loss less less
or unforeseeable

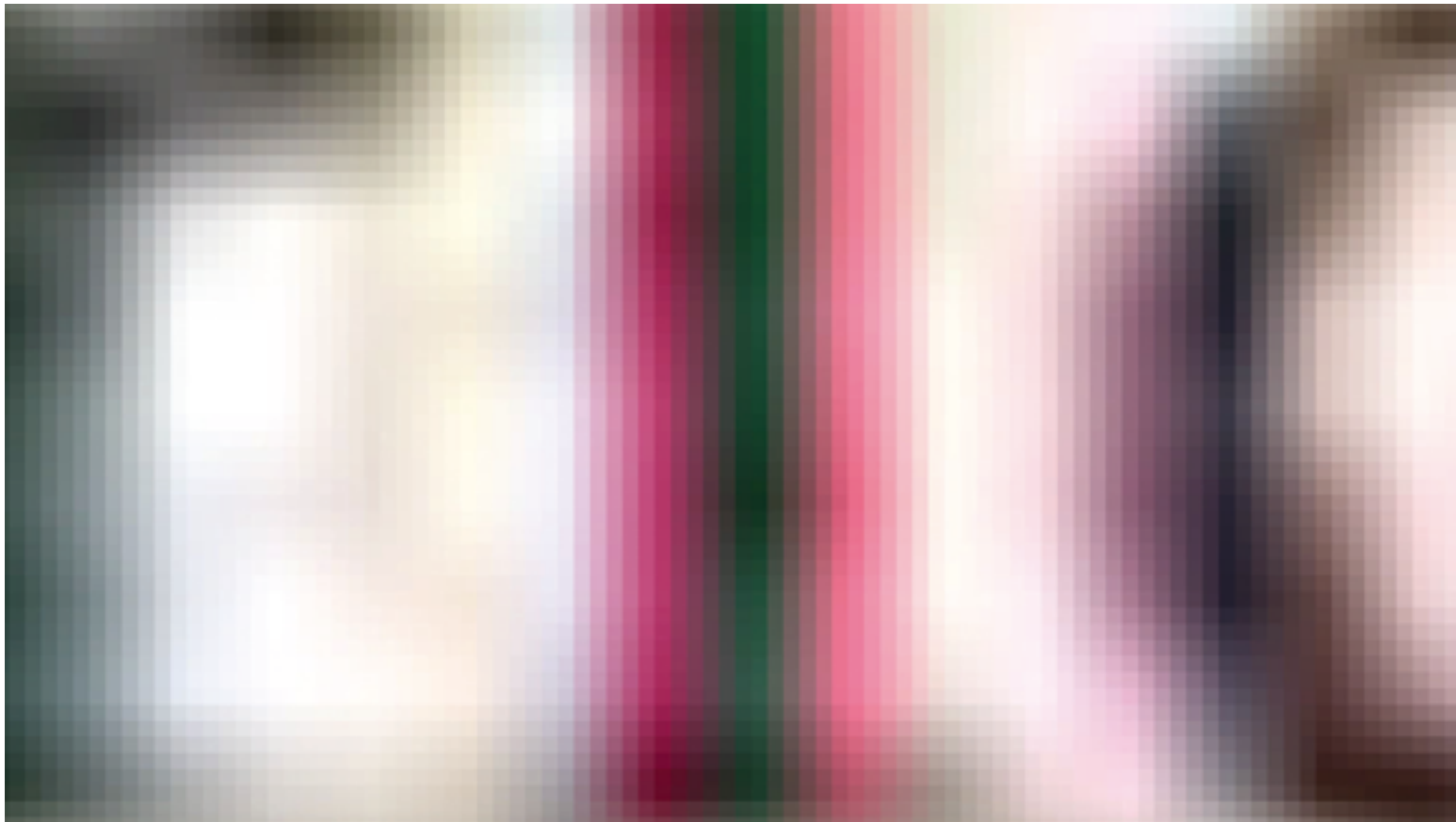

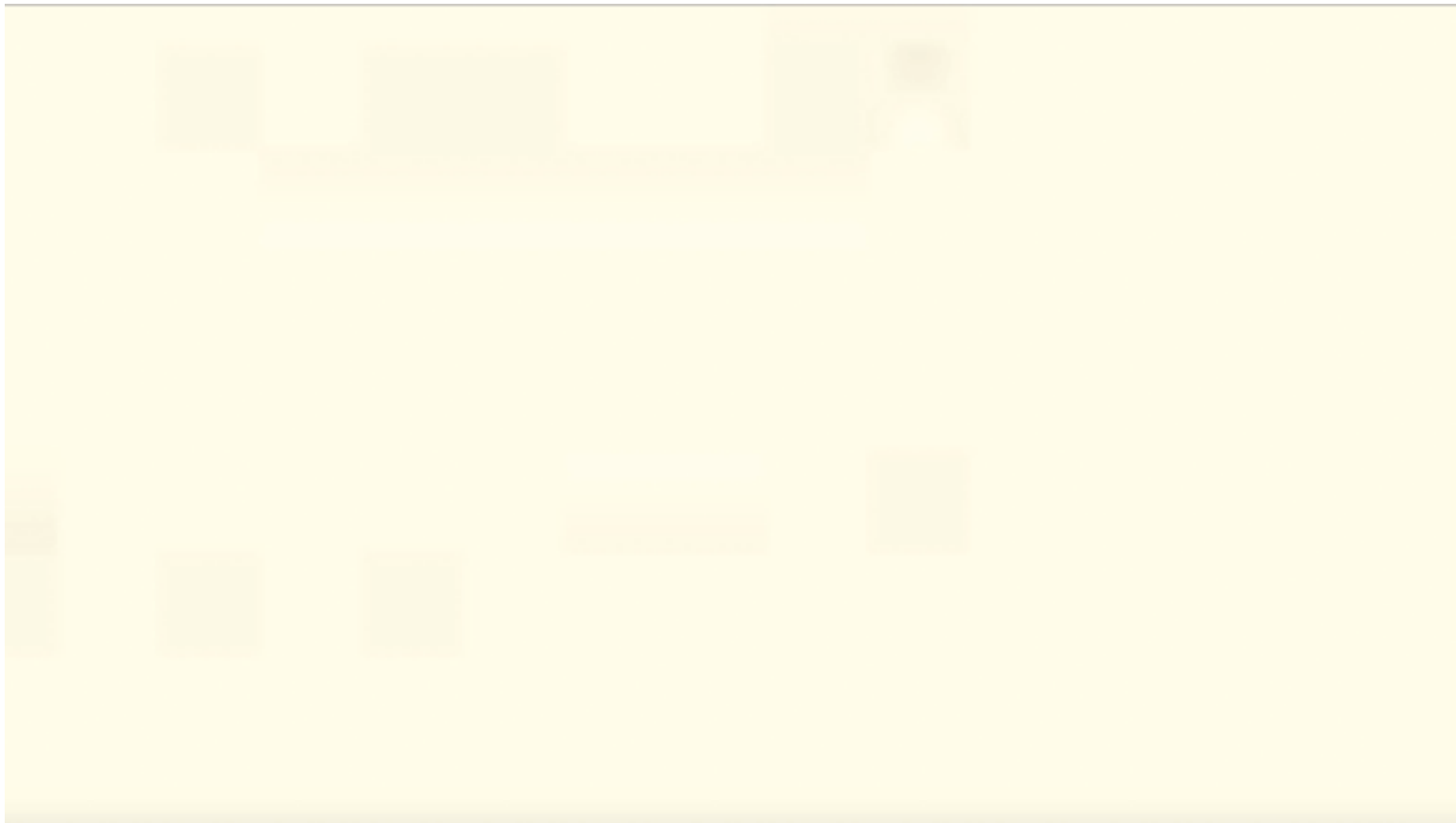

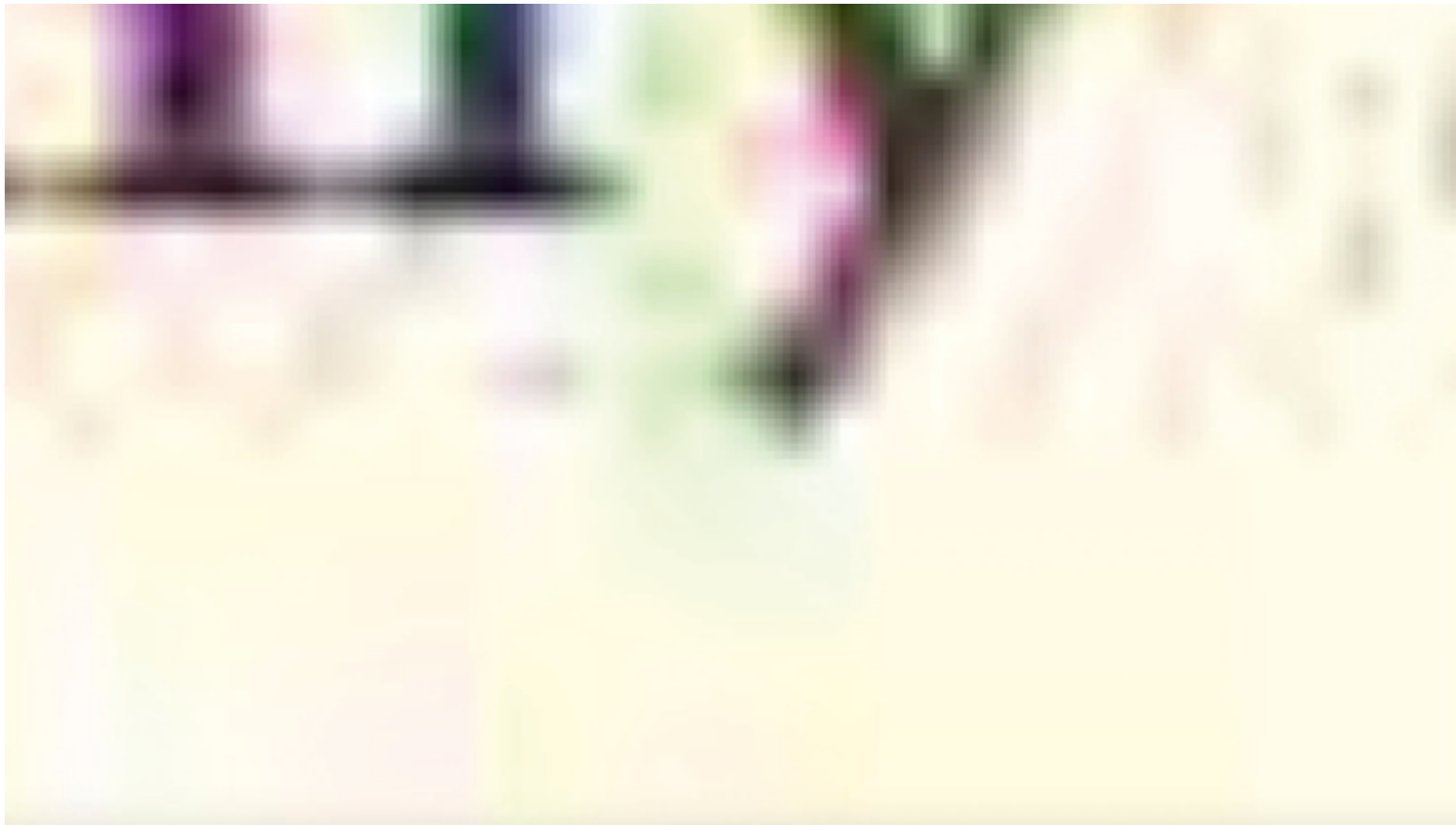

This book is a part of
Det kommande skallet /
The Coming Shall
by Imri Sandström.
Autor, Gothenburg, 2017.

Den här boken är en del av
Det kommande skallet /
The Coming Shall
av Imri Sandström.
Autor, Göteborg, 2017.

*Performing
Heroes*

IAI

HOW

ACROSS

TRAVELS

<http://www.howecrossreading.imrisandstrom.com/across/krossa.html>

across translates to: genom
(mouseover)

(click)

across translates to: tvärsöver
(mouseover)

(click)

a cross
(mouseover)

(click)

ett kors
(mouseover)

(click)

ett kryss
(mouseover)

(click)

across
(mouseover)

across
(click)

across
(mouseover)

across
(click)

across
(mouseover)

across
(click)

across
(mouseover)

across
(click)

across
(mouseover)

across
(click)

across
(mouseover)

across
(click)

across
(mouseover)

acrossa
(click)

crossa
(mouseover)

crossa
(click)

crossa
(mouseover)

krossa
(click)

krossa
(mouseover)

krossa
(click)

crush
(click)

krossa
(mouseover)

krossa
(mouseover)

krossa
(click)

crush
(click)

krossa
(mouseover)

krossa
(mouseover)

krossa
(click)

crush
(click)

krossa
(mouseover)

krossa
(mouseover)

crush
(click)

crush
(click)

krossa
(mouseover)

translates to

förälskelse
(mouseover)

crush
(click)

(click)

krossa
(mouseover)

to

love
(mouseover)

(click)

<http://www.howecrossreading.imrisandstrom.com/across/travels/howacrosstravels.html>

a slight shift in the R
(mouseover)

makes across cross language borders, national belonging, and turn into crush, re-turn into love dislocations letter slippages, we

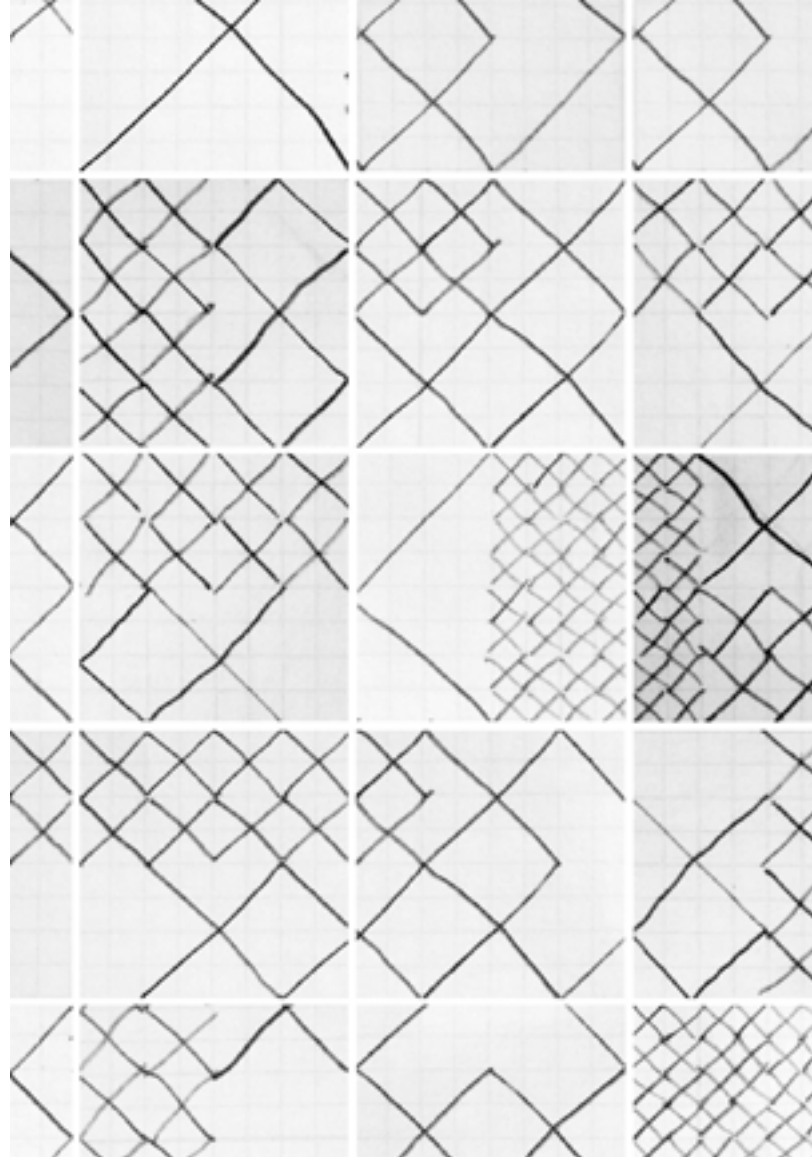
R
(mouseover)

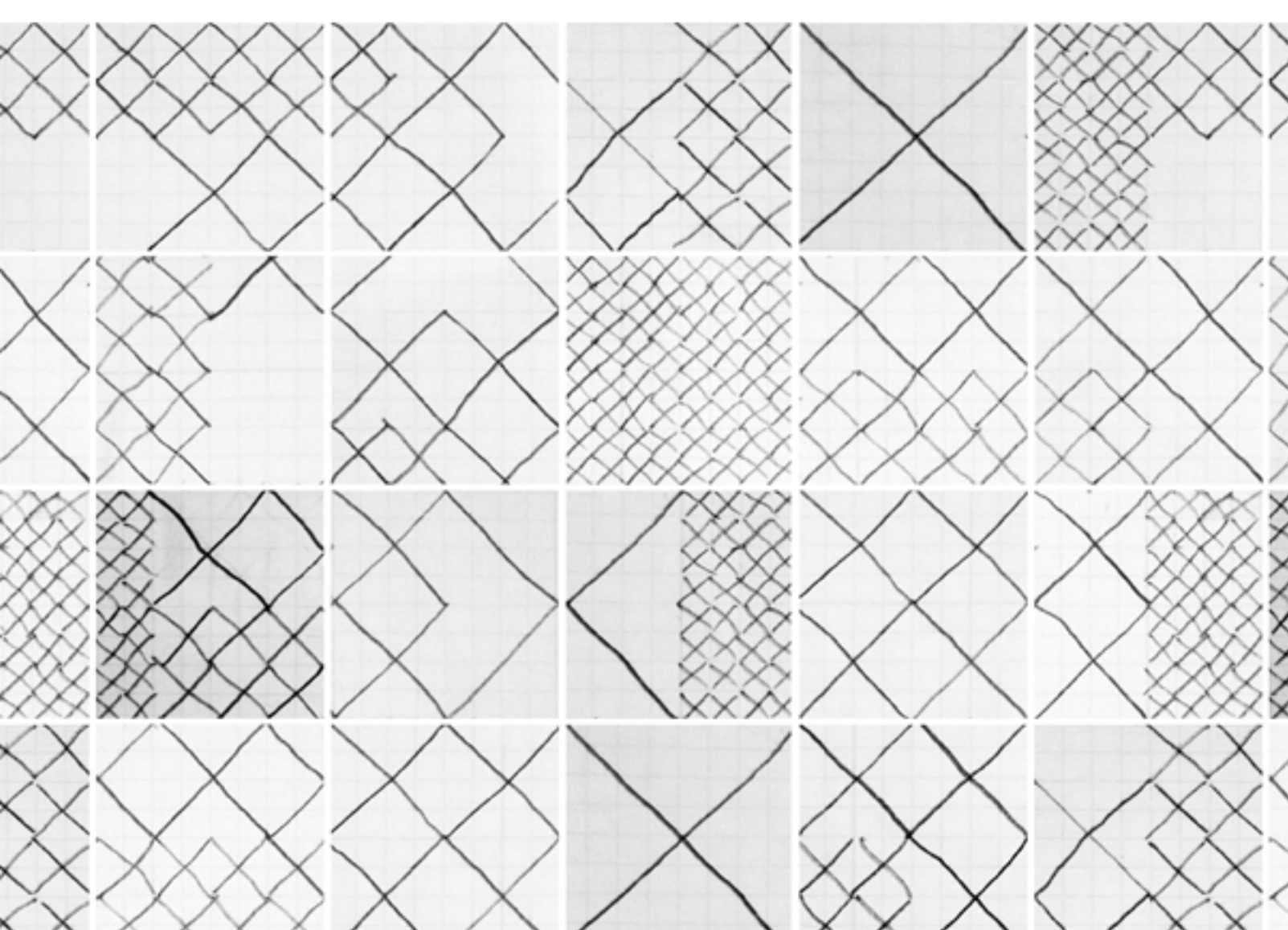
flesh and letters Are
(mouseover)

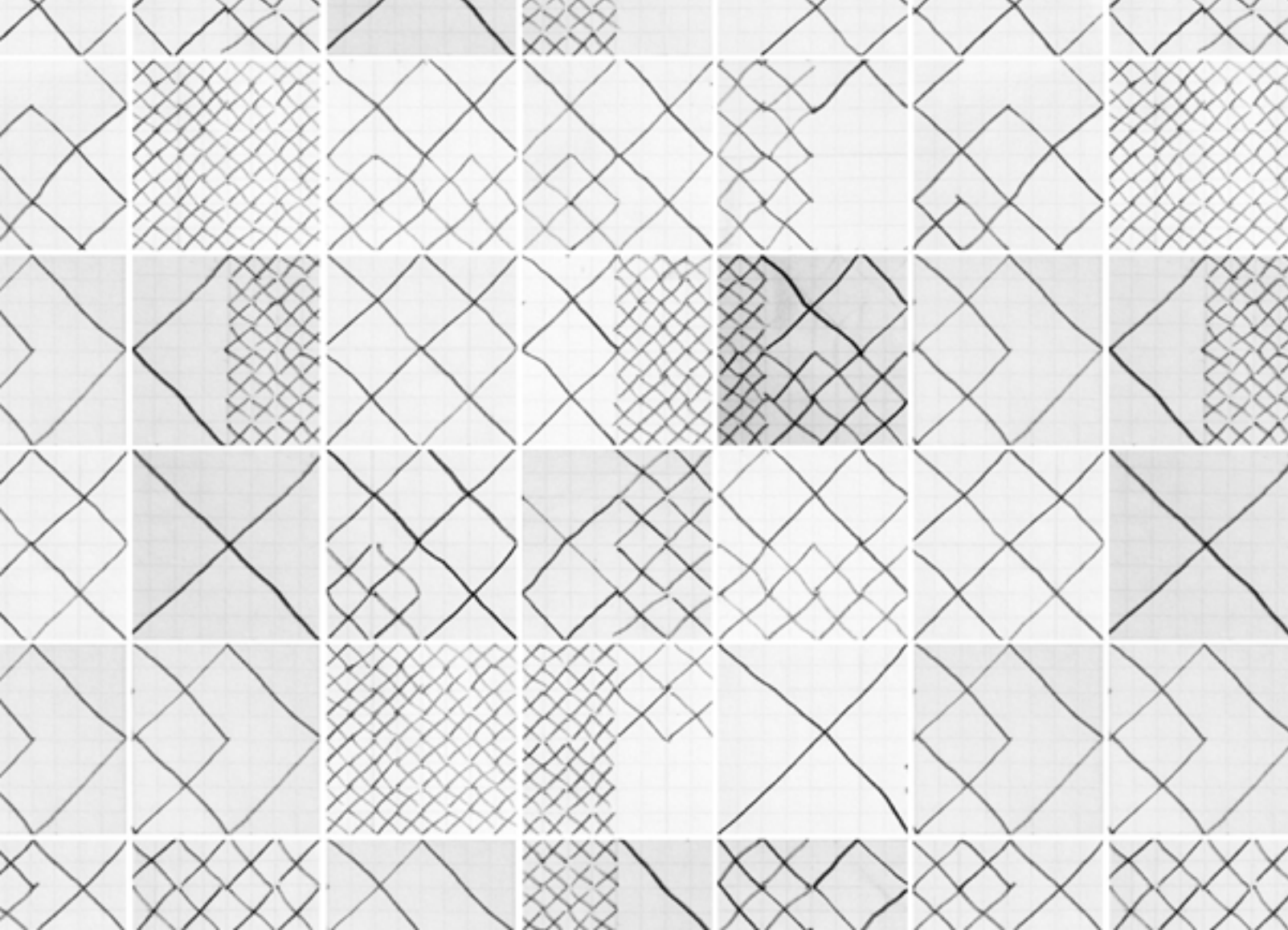
words Our
(mouseover)

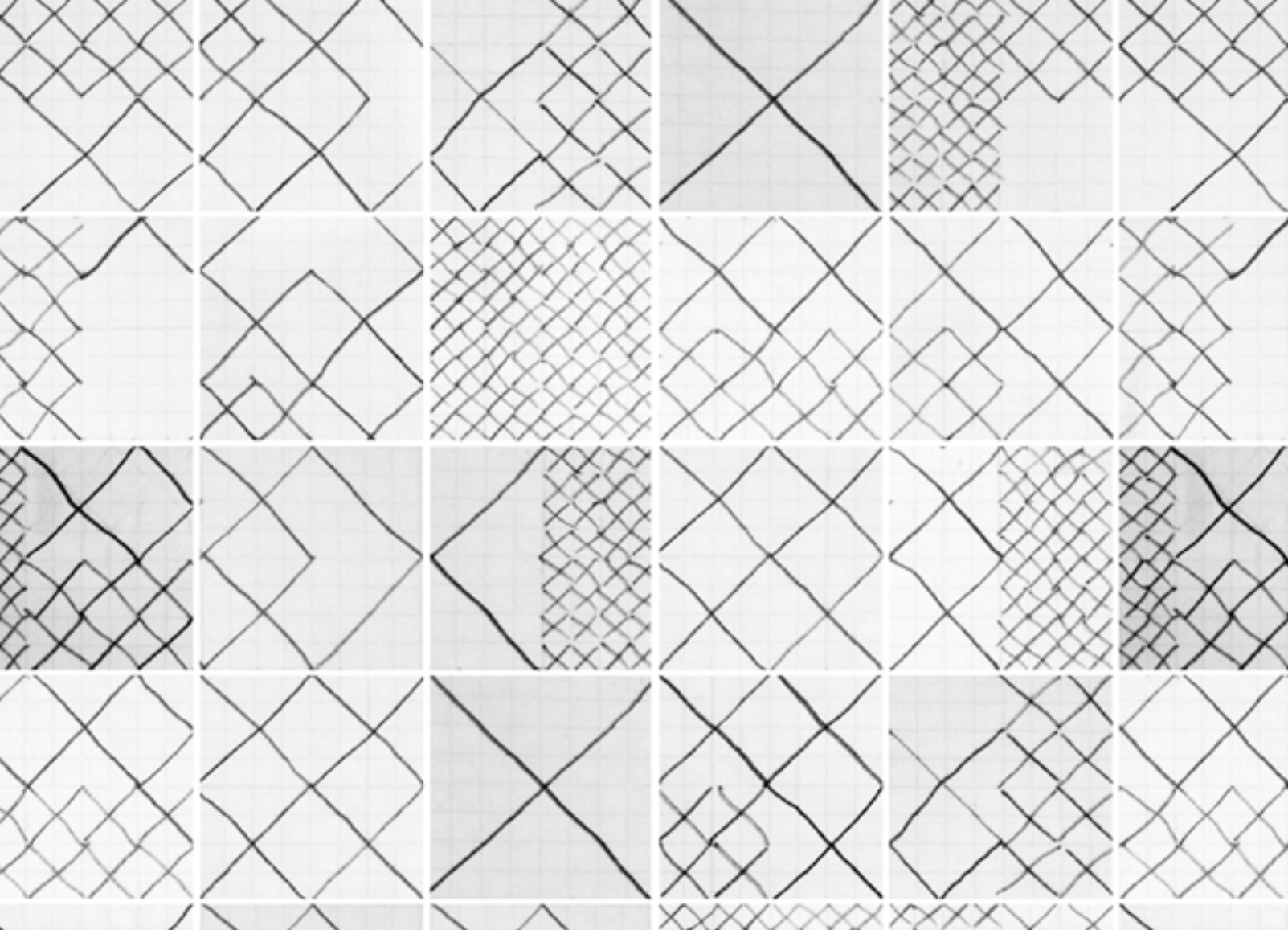
always other words
(mouseover)

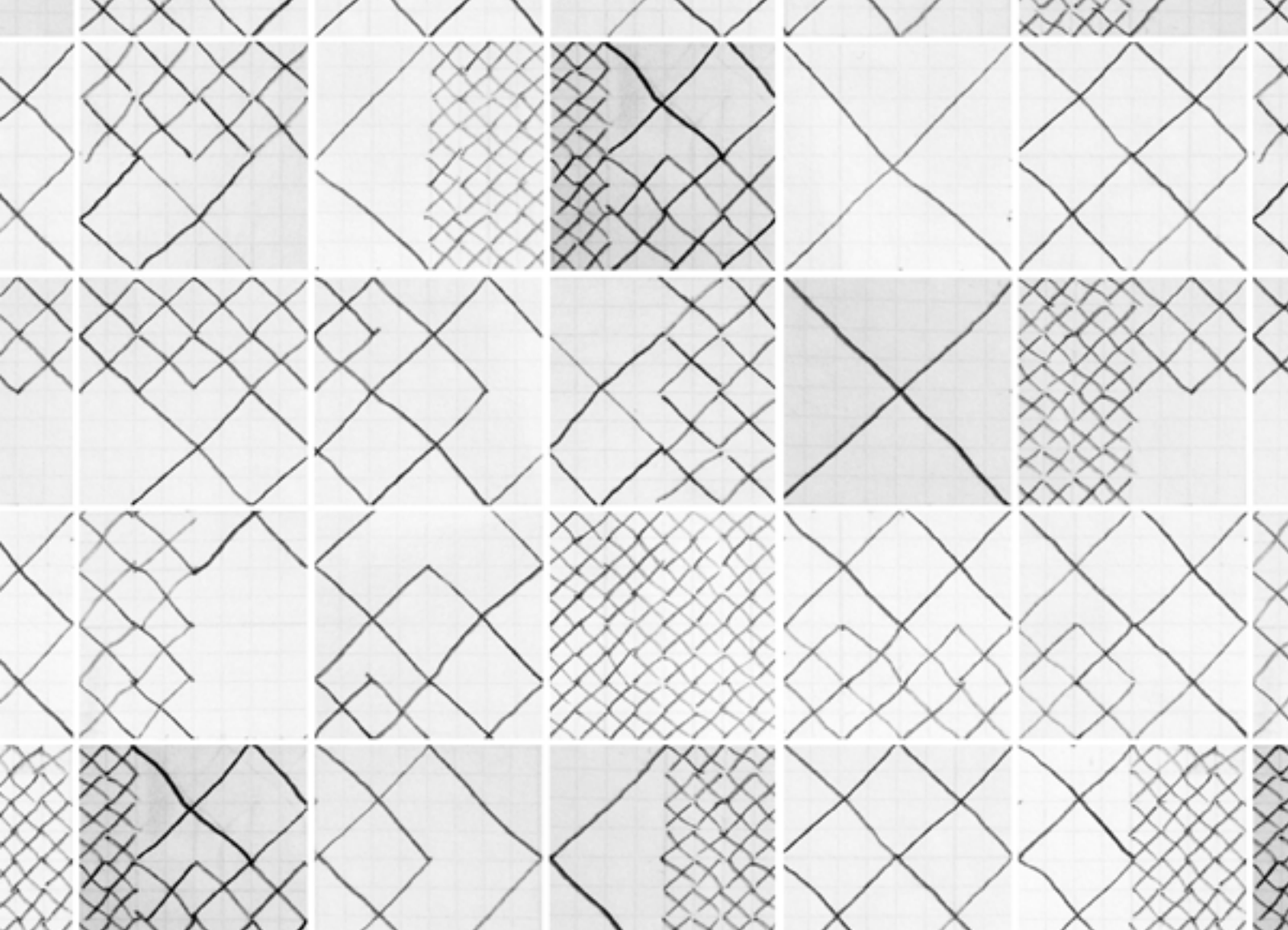
(click)

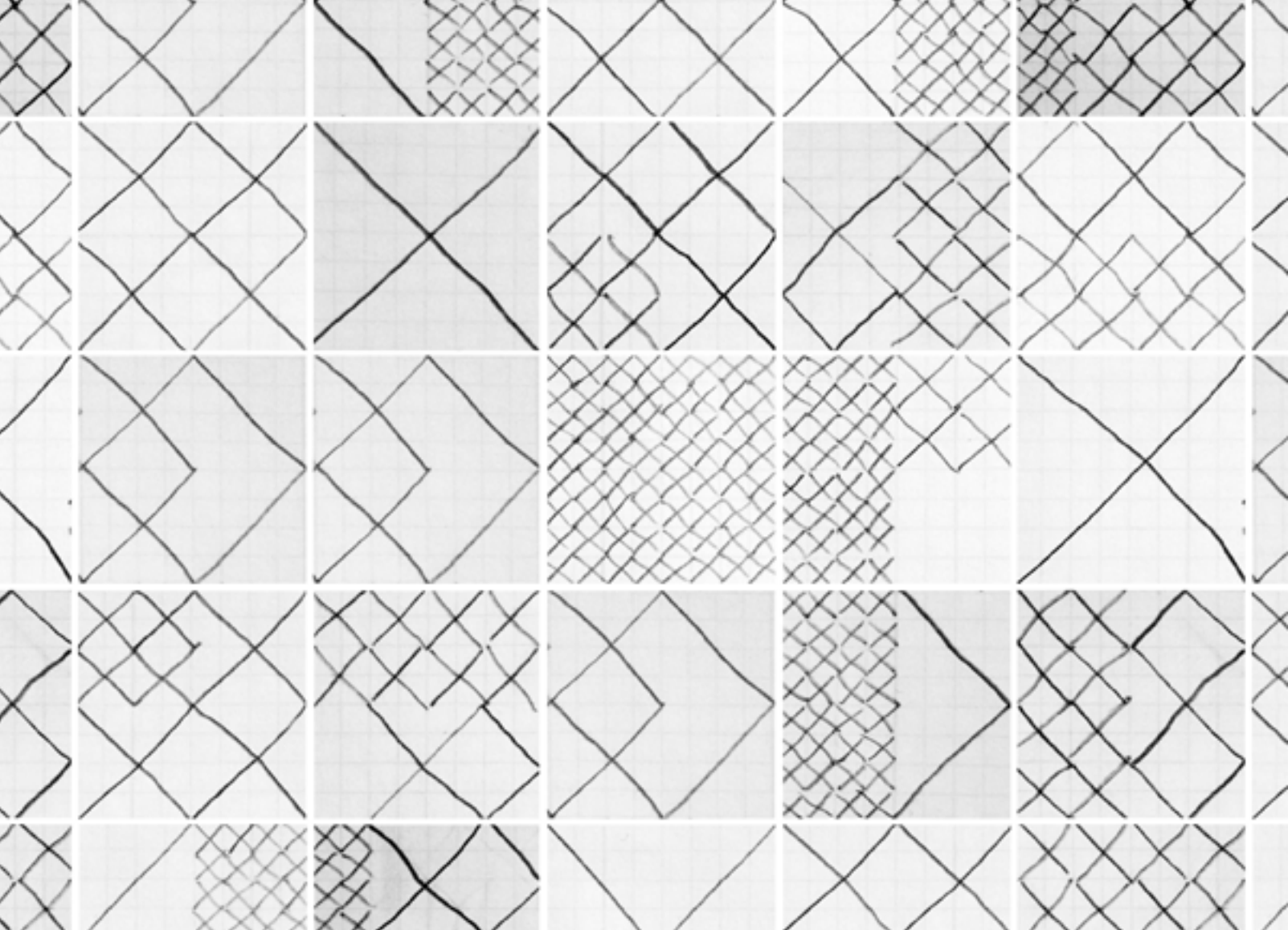

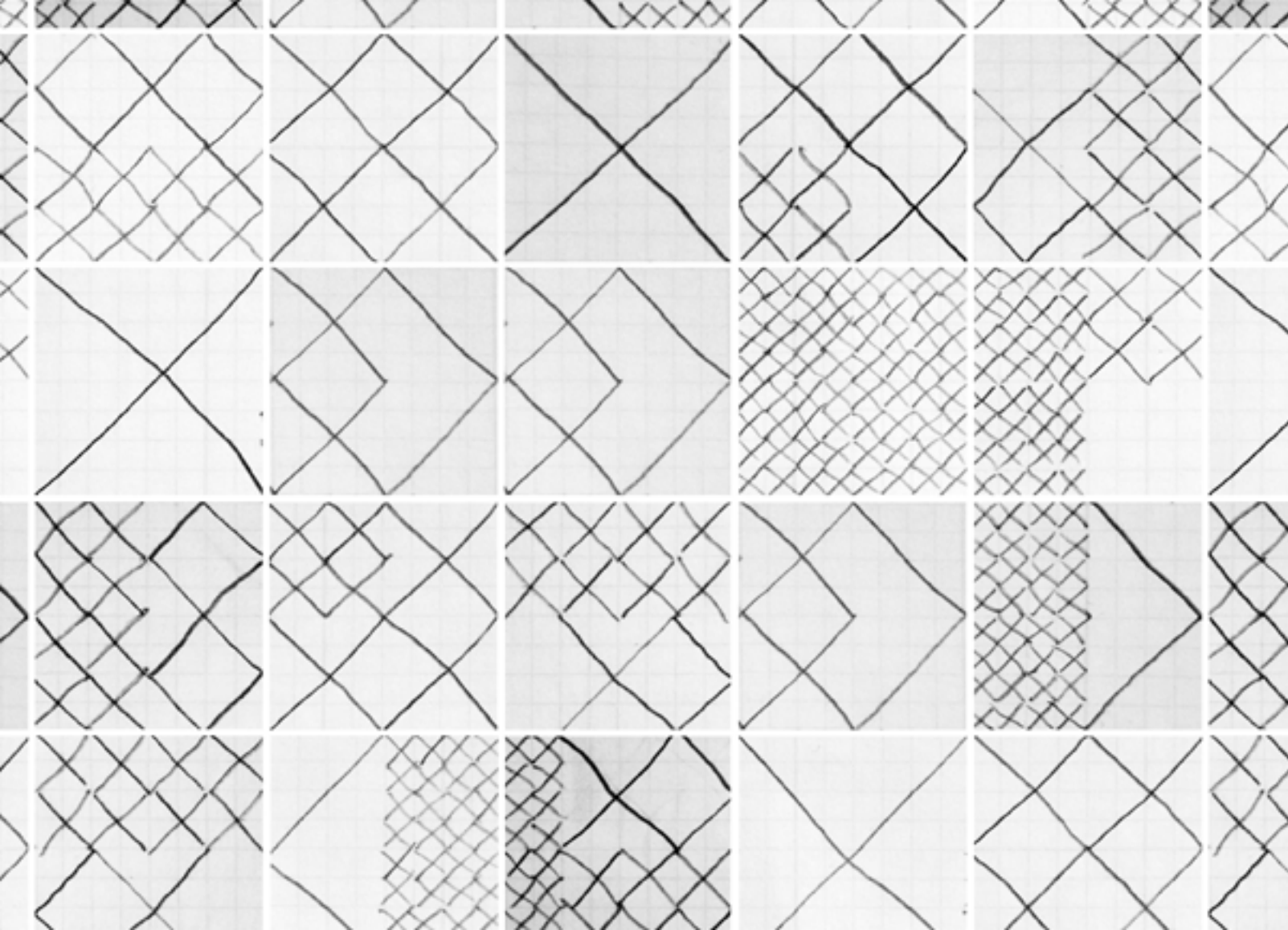

This book is a part of
Det kommande skallet /
The Coming Shall
by Imri Sandström.
Autor, Gothenburg, 2017.

Den här boken är en del av
Det kommande skallet /
The Coming Shall
av Imri Sandström.
Autor, Göteborg, 2017.

O YOU

Oh

BANNER,

Banner,

FLAPPING,

Flapping,

FLAPPING,

Flapping,

FLAPPING,

Flapping,

FLAPPING

Flapping

“Doubles are counteracted one must draw
still. ‘Come up here soul soul.’
Two desires. Thrift. Thrift. Near the surface
I’ll twine them and put in life.
They are not the one. Flapping flapping
flapping flapping.”

(Susan Howe, “Submarginalia”)

“Poet.
O A new song, a free song,
Flapping, flapping, flapping, flapping,
by sounds, by voices
clearer,”

(Walt Whitman, “Song of the Banner at Daybreak”)

The Court of Justice
 and the Court of Appeal
 have found in its own
 favour, but in one
 case the Court of Appeal
 has found in favour of
 the defendant but with
 the finding that the
 defendant was liable for
 the damage done. It did
 not find that he had
 acted negligently and
 therefore I had a
 cause in the field of the
 law. *Lord Hale de*
Novis is not the allowe
 and other expressions of
 the law.

Feb 19
 What shall I do? If
 without fault I am
 liable? O Lord,

The image on the previous spread, *Flapping, Flapping, Flapping, Flapping*, is a photograph of the lower left corner of a page in a print-on-demand version of a scanned version of *Magnalia Christi Americana: or, the ecclesiastical history of New-England, from its first planting in the year 1620. unto the year of our Lord, 1698. In seven books. ... By ... Cotton Mather, ...*

The photograph consists of three main parts, three rectangular fields. To the left we see the fore-edge of the book, in the middle we see the margin, and to the right, the text. The depicted passage has the title "His Piety".

The Hissing—hiss
a flagga
n se, den vä
ser

Cotton Mather was a Puritan priest active in 17th century New England. His *Magnalia* consists of seven books totaling 804 pages. In the first

Bilden på det föregående uppslaget, *Flapping, Flapping, Flapping, Flapping*, är ett fotografi av nedre vänstra hörnet av ett uppslag i en print-on-demand-version av en skannad version av *Magnalia Christi Americana: or, the ecclesiastical history of New-England, from its first planting in the year 1620. unto the year of our Lord, 1698. In seven books. ... By ... Cotton Mather, ...*

Fotografiet består av tre huvudsakliga delar, tre rektangulära fält. Till vänster ser vi bokens sidor pressade mot varandra, i mitten syns marginalen, till höger texten. Den avbildade passagen har titeln "His Piety".

Bruset—rai
sing the fla
g look, it his
ses

Cotton Mather var en puritansk präst som verkade i 1600-talets New England. Hans *Magnalia* består av sju böcker om sammanlagt 804

sentence, 15 lines long, he lays the foundation for the rest of the work. With an authoritarian voice he delivers his version of how the colonists got to the "New" world. The passage depicts how thousands of servants of God, adherents of an undefiled religion, were able to subdue the wilderness (where only paganism and devil-worship existed before), and plant colonies, build towns and churches.¹

In *The Birth Mark: unsettling the wilderness in American literary history*, Susan Howe writes that Mather's *Magnalia* might as well have been called *Marginalia Christi Americana*:

"The general style is oddly fixed and declamatory; yet the provincial nonconformist author constantly disrupts the forward trajectory of his written 'service [...] for the Church of God, not only here but abroad in Europe,' with blizzards of anecdotes, anagrams, prefatory poems, dedications, epigrams, memories, lists of ministers and magistrates, puns,

sidor. I den första mening- en, 15 rader lång, lägger han grunden för resten av verket genom att med auktoritär stämma måla upp sin version av hur kolonisterna tog sig från England till det "Nya" landet. Textstycket återger hur tusentals av Guds tjänare, på grund av en obefläckad religion, lade vildmarken (där endast heden- dom och djävulsdyrkan funnits innan) under sig och där planterade kolonier, uppförde städer och kyrkor.²

Susan Howe skriver i *The Birth Mark: unsettling the wilderness in American literary history* att Mathers *Magnalia* lika gärna skulle kunna kallas *Marginalia Christi Americana*:

paradoxes, ‘antiquities,’ remarks, laments, furious opinions, recollections, exaggerations, fabrications, ‘Examples,’ wonders, spontaneous other versions.”³

Mather’s *Magnalia*, which intends—as an important part of the colonial mission—to document, organize and define, has, due to its own performance, a rather loosening and destabilizing effect. And, although the text aims to take on the task of writing the great narrative of New England’s religious history and early colonization, Mather is perhaps best known for his great support of the Salem witch trials.

My copy of *Magnalia Christi Americana* is a printed version of a digital file that is part of Gale ECCO’s *Eighteenth Century Collections Online*, an archive containing more than 32 million pages and 182.898 titles. On the back of the book it says:

Mathers *Magnalia*, vars intention är att – som ett viktigt led i det koloniala uppdraget – dokumentera, organisera och fastställa, har på grund av sitt eget performance snarast en uppluckrande och destabiliserande verkan. Och fastän texten vill ta på sig uppgiften att skriva det stora narrativet om New Englands religiösa historia och tidiga kolonisation är Mather kanske mest känd för sitt stora stöd till häxprocesserna i Salem.

Mitt exemplar av *Magnalia Christi Americana* är en tryckt version av en digital fil som är del av Gale ECCO’s *Eighteenth Century Collections Online*, ett arkiv som innehåller mer än 32 miljoner sidor och 182 898 titlar. På baksidan av boken står att läsa:

“In a groundbreaking effort, Gale initiated a revolution of its own: digitization of epic proportions to preserve these invaluable works in the largest online archive of its kind. [...] Now, for the first time, these high-quality digital scans of original works are available via print-on-demand, making them readily accessible to libraries, students, independent scholars, and readers of all ages.”⁴

Google has likewise made its own scan of the book. From the first page of the PDF-file: Även Google har gjort sin egen scanning av boken. På första sidan av PDF-filen står:

“This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world’s books discoverable online. [...] Google’s mission is to organize the world’s information and to make it universally accessible and useful.”⁵

The two companies share a mission, by way of digitization of epic proportions, to preserve and organize the world’s information to make it accessible and useful.

De två företagen delar en mission om att med hjälp av digitalisering av episka proportioner, bevara och organisera världens information så att den blir tillgänglig och användbar.

were: *... Hanc ...*
 Concerning Death, and I believe, it is appointed for all Men once to die, and afterwards to be judged according to their works. I have seen many of our Countrymen, who have been in the Army, and have seen many of those Convents, which this Life set forth, that I think I may truly say, That I have seen an end of all Reflection: I therefore if it were the Will of God, I should be glad to be removed hence, where the Best that is to be had, doth give such true Satisfaction to my Soul, and so be brought into his Presence in Glory, that there I might had, (as there I know it is to be had) that satisfying and All sufficient Contentment, in him, which under the Sun is not to be enjoyed.

RITZ
 Digitized by Google

The word *preserve* (bevara, bibehålla, konservera, preservera) can be traced to the late 1300s and contains the parts *pre* and *serve*, *before* and *guard/keep safe*. The word *episka* (*epic*) includes the parts *e* and *piska* (which in Swedish means: whip, slash, flog, beat).

Ordet *preserve* – bevara, bibehålla, konservera, preservera – kan härledas till sent 1300-tal och innehåller delarna *pre* och *serve*, *före* och *vakta/hålla säker*. Ordet *episka* innehåller bland annat delarna *e* och *piska* – *whip, slash, flog, beat*.

Expell'd from *Egypt*, because not otherwise may a Plague or such as are given by *Pliny*, *Moses* a Magician, *Strabo*, an Egyptian Priest; if no speedy preserve the *Memorables* of our so I wish, the *Laudable Prints* of that *First Settlement*, may ly being lost in our *Apostasies*, is now taken thus to preserve able, of the *Men* that have

In quo Lumen Religionis & Devotionis, Fumus ge perfectus est: Sed Quis est Hic, ut adoremus eum

§ 1. **W**ERE I Master of the Pen, wherewith *Palladius* embalmed his *Chrysoptom*, the Greek Patriark, or *Posidonius* Eternized his *Austin*, the Latin Oracle, among the Ancients; Or, were I owner of the Quill wherewith among the Moderns, *Beza* celebrated his Immortal *Catwin*, or *Fabius* Immortalized his Venerable *Ezza*; the Merits of *John Cotton* would oblige me to employ it, in the preserving his Famous Memory. If *Boston* be the chief Seat of *New-England*, it was *Cotton*

orship to proceed unto those Degrees, which
 ere proposed and pursued by no small number
 the Faithful in those Days. *Yorkshire* was
 t the least of the Shires in *England* that af-
 rded Suffering Witnesses thereunto. The
 urches there gathered were quickly molested
 ith such a raging Persecution, that if the
 rit of Separation in them did cause them un-
 a further Extremity than it should have
 one, one blameable Cause thereof will be found
 the Extremity of that Persecution. Their
 troubles made that Cold Country too Hot for
 em, so that they were under a necessity to
 eek a Retreat in the Low Countries; and yet
 e watchful Malice and Fury of their Ad-
 rfaries rendered it almost impossible for them
 find what they sought. For them to leave
 heir Native Soil, their Lands and their Friends,
 to go into a Strange Place, where they must
 ear Foreign Language, and live meanly and
 ardly, and in other Employments than that of
 Husbandry, wherein they had been Educated,

exemplifie those Trials with one short Story.
 Divers of this People having Hired a Dutch-
 man then lying at *Hull*, to carry them over to
Holland, he promised faithfully to take them
 in between *Grimsty* and *Hull*; but they coming
 to the Place a Day or Two too soon, the ap-
 pearance of such a Multitude alarmed the
 Officers of the Town adjoining, who came
 with a great Body of Soldiers to seize upon
 them. Now it happened that one Boat full of
 Men had been carried Aboard, while the Wo-
 men were yet in a Bark that lay Aground in
 a Creek at Low-Water. The Dutchman per-
 ceiving the Storm that was thus beginning A-
 shore, swore by the Sacrament that he would
 stay no longer for any of them; and so
 taking the Advantage of a Fair Wind then
 Blowing, he put out to Sea for *Zealand*.
 The Women thus left near *Grimsty-Common*,
 bereaved of their Husbands, who had been
 hurried from them, and forsaken of their Neigh-
 bours, of whom none durst in this Fright stay
 with

not aspire to be Preachers, but for Gifts of Prayer, few Clerge-Men mult come near them. I have known some of them, when they did keep their Falls, (as they did often) they divided the Work of Visiter: The first began with Confession; the second went on with Penitence for themselves; the third with Testimon for Church and Kingdow; the fourth with Thanksgiving: Every one kept his own part, and did not meddle with another part. Such excellent Matter, so composed without Testologies; each of them for a good time, about an Hour, if not more, spiced, wth the wounding of those which joined with them. Here was no reading of Liturgies: These were old Testaments; they could parallel and prevail with God.

XI. Besides the Ministers described in the three Clases of our Catalogue, there might a fourth Clase be offered, under the Name of the Assassins of New-England. There have at severall times arrived in this Countrey, more than a Score of Ministers from other parts of the World, who proved either so erroneous in their Principles, or so scandalous in their Practices, as to be disagreeable to the Church Order, for which the Countrey was planted, that I cannot well crowd them into the Company of our Ministers:

the Lord Bishops; but I can't join with you, because I would not be under the Lord Bishops. There were some likewise that fall into gross Aberrations, and the Masters of Souls having stuck the Darts of some heinous Disorder into these poor Hearts, the whole Flock pushed them out of their Society. Of these, tho' there were some so recovered, that they became true Protestants; yet insomuch as the **W**ords which they blabbed by their Tapes, were not in all respects thoroughly cured, I will chooseth rather to forbear their Names, than write them with any Blessing upon them. For the same Cause, tho' I have his Name in our Catalogue, yet I will not say which of them it was, that for a while became a Quaker, and almost a Quaker, and seduced a great part of his poor People, into his **W**andering Errors: As left the Grace of God to this Gentleman out of his Errors, and he became a very good and sound Man, after his Recovery: But alas, it was a perpetual Strife upon his penitent Soul, that he could not leave his wandering Flock, which he had himself seduced into the most unhappy Aberrations. They wanted no Discards but in their Errors, and being irrecoverable, he was forced thereby unto a Removal from them, taking the Charge of a more Orthodox Flock, upon Long Island.

6. To an answer, though an unskilful Experiment making in this whole excellent Libation, illustrating thereby his heart contained in it. When the place has chosen manifestation, but ever first that Man's name, they have gone down the Wind in all their hearts. The Gospel has evidently been the writing of

many them, according to the will of the Church in our Catalogue, the Report that called upon Henry. I will now also find through the Earth; but if with, do however, we could in every Kingdom, do however, what Joy we have gone down the Wind in all their hearts, both in Heaven and on Earth, might be from their outburst!

Singing of Psalms, dispensed according to the mind of Christ: Unless that Church, they desire Communion, hath any objection against them.

we ought not admit any One to be a member of our respective Congregations, that he can give himself to another, without the mutual Satisfaction of the Congregations.

One Church ought not to blame the other of irregular or injurious Proceedings, until it hath heard the Church charged, its Elders or Messengers in vindication of themselves from such Proceedings. we are most willing and ready to conform to the same Church-Proceedings to which we are invited when desired; for preventing or

In Google's scan, hard compression and sharp contrasts clarify margin text, transparencies, and various stains. Single words and phrases

I Googles scanning får hård komprimering och skarpa kontraster marginaltext, genomskinligheter och diverse fläckar att framträda allt tydligare.

VIII. Of a Confession of Faith.

AS to what appertains to soundness of Judgment in Matters of Faith, we esteem it sufficient that a Church acknowledge the Scriptures to be the Word of God, the perfect and only rule of Faith and Practice, and own either the Doctrinal part of those commonly called the *Articles* of the Church of *England*, or the *Confession of Catechisms*, shorter or larger compiled by the Assembly at *Westminster*, or the Confession agreed on at the *Savoy*, to be agreeable to the said Rule.

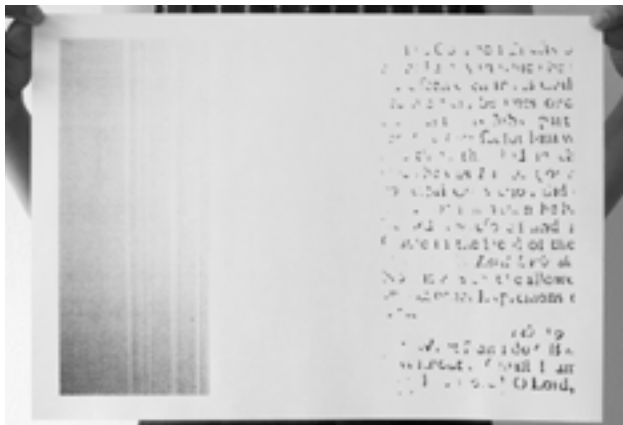
Of our Duty and Deportment towards them that are not in Communion with us.

emerge with a sudden relentlessness through the visual murmur: *Book, Whoredoms, Confession of Faith.*

Enstaka ord och fraser träder fram med plötslig obeveklighet genom det visuella suset: *Book, Whoredoms, Confession of Faith.*

The word *Flap* can mean to *fladdra*—sway with a fluttering or waving motion, and to *flaxa*—move (for example) wings or arms up and down. It can also mean to spank, slap or hit.

Ordet *Flap* kan betyda *flaxa* eller *fladdra*. Det kan också betyda *daska*, *smälla* eller *slå*.

In Gale ECCO:s print-on-demand version of *Magnalia*, so much information has disappeared in the treatment that a lot of the pages look like gravelly white-gray fields. The letters are a thicket sticking out of the snow. Thin stems that bend.

I Gale ECCO:s print-on-demand-version av *Magnalia* har så mycket information försvunnit i hanteringen att många av sidorna ser ut som grusiga vit-grå fält. Bokstäverna är sly som sticker upp ur snön. Smala stammar som böjer sig.

The image to the left is a photograph in which I hold a risograph print of *Flapping, Flapping, Flapping, Flapping*. To the right is a photograph of a spread in the magazine *Provins*, showing the same image.

Bilden till vänster, är ett fotografi på vilket jag håller i ett risograftryck av *Flapping, Flapping, Flapping, Flapping*. Till höger är ett fotografi av ett uppslag i tidskriften *Provins*, som visar samma bild.

This is a photograph of the top section of a page in the magazine *OEL*. To the left is the photograph in which I hold a risograph print of *Flapping, Flapping, Flapping, Flapping, Flapping*. To the right is the photograph of the spread in the magazine *Provins*, showing the same image.

Det här är ett fotografi av en övre sektion av en sida i tidskriften *OEL*. Till vänster är fotografiet på vilket jag håller i ett risograftryck av *Flapping, Flapping, Flapping, Flapping, Flapping*. Till höger är fotografiet av uppslaget i tidskriften *Provins*, som visar samma bild.

Mather's rigorous voice sprouts. Small twigs and gnarly ink. In *Magnalia* it is not only the style of the text that destabilizes, but the whole process—which is its existence. Loss of data does not necessarily generate less than, but different than, and again. This is The Historical

Mathers uppfordrande stämman skjuter skott. Små kvistar och snåriga trycksvärta. I *Magnalia* är det inte bara textens stil som destabiliserar, utan hela den process som är dess existens. Förlusten av data genererar inte nödvändigtvis mindre än, men annat och (åter)igen. Det

Narrative—truth-claims and thicket-language. Ungainly branches, unmanageable doings—always underway. Mather's intentions to organize and preserve meddle and mix with Google's and Gale's. Remediations of remediations create ever new variations of declamatory gibberish. The thicket-language grows.

här är Det Historiska Narrativet – anspråk och slyspråk. Otympliga grenverk, ohanterliga förhåvanden – under pågående. Mathers intentioner att organisera och bevara bebländar sig med Googles och Gales. Remedieringar av remedieringar skapar ständigt nya varianter av deklamerande rotvålka. Slyspråket växer.

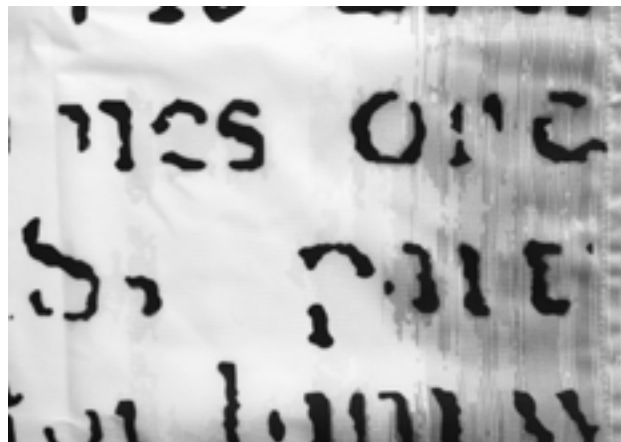
This is a photograph of *O You Banner*, one of three flags in white knitted polyester with digital print. The print is based on a vectorized high resolution scan of the risograph print of *Flapping, Flapping, Flapping, Flapping*.

Det här är ett fotografi av *O You Banner*, en av tre flaggor i vit stickad polyester med digitalt tryck. Trycket är baserat på en högupplöst och vektoriserad inskanning av risograftrycket av *Flapping, Flapping, Flapping, Flapping*.

The image above is a closeup of the fore-edge of the book. It now consists of what looks like gray drops, clearly defined against the white background. The margin is unwritten polyester. To the far right, in the text rectangle, a moiré pattern has appeared. It runs its vertical lines across the flag. The thin gray lines recall the pattern a closed book's pages form.

Bilden ovan är en närbild på flaggans övre vänstra hörn, som visar bokens sidor pressade mot varandra. Dessa består nu av vad som ser ut som grå droppar, tydligt definierade mot den vita bakgrunden. Marginalen är oskriven polyester. Längst till höger på flaggan, i text-rektangeln, har ett moirémönster dykt upp. Dess vertikala linjer löper tvärsöver flaggan. De tunna grå strecken påminner om mönstret som bildas av sidorna i en hopslagen bok.

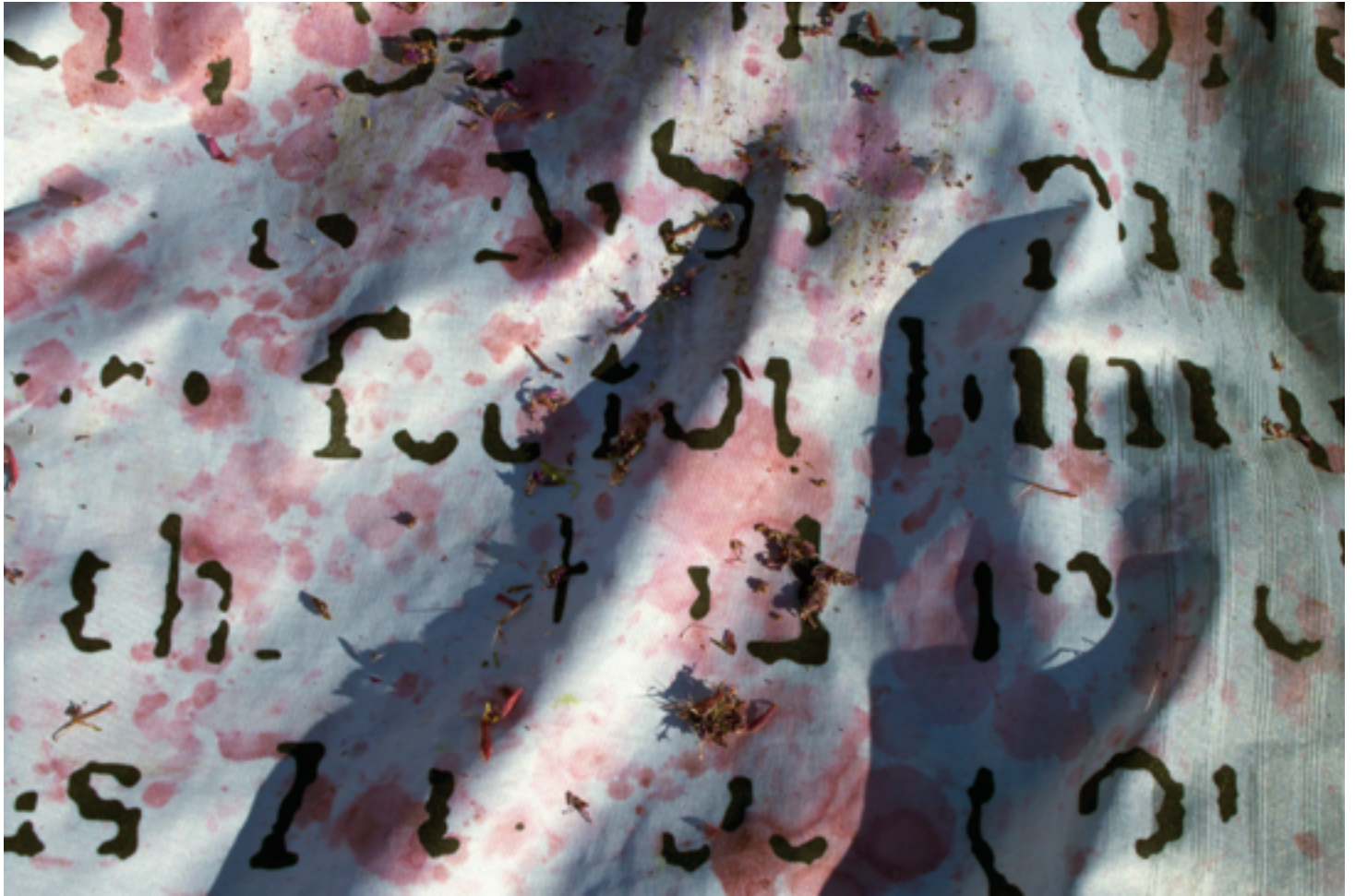

“Fence blown down in a winter storm
darkened by outstripped possession
Field stretching out of the world

This book is as old as the people

There are traces of blood in a fairy tale”

(Susan Howe, “Thorow”)

The image on the previous spread is a close-up of *O You Banner*, stepped on in blueberry bushes on clearings and in woodlands, in the inland of Västerbotten, southern Lapland. The brown and yellow come from moss and soil and the berries themselves have left pink and purple stains on the polyester fabric. Remains of fireweed and dirt cast sharp shadows in the bright summer daylight, as do the folds and creases of the flag itself. Mather's tongue (yet another version) mingles with the pink and the sharp. The thicket-text is in the thick of it.

Field stretching out of the world. This book isn't as old as the people. I raise the flag in a young fir to see what it looks like. Then pull it down. It seems to me the flag belongs low on the ground, among needles and dirt.

Bilden på det föregående uppslaget är en närbild på *O You Banner*, som har stam-pats i blåbärsris på hyggen och i skogar i Västerbottens inland, i södra Lappland. Det bruna och gula kommer från mossa och jord och bären själva har lämnat rosa och lila fläckar på polyesterväven. Rester av rallarros och smuts skapar skarpa skuggor i det klara sommardagsljuset, liksom vecken och färorna i själva flaggan. Mathers tunga (ännu en version) bebländar sig med det rosa och det skarpa. Slyspråket är en del av vårt tjocka nu.

Field stretching out of the world. Den här boken är inte lika gammal som människorna. Jag hissar flaggan i en ung gran för att se hur det ser ut. Plockar ner den. Det tycks mig som att flaggan hör hemma långt nere på marken bland barr och jord.

Words! Book-words! what are you? June in a sharpest snow mist. Bullets and slugs whizz, verses pour with streams of blood. Flapping, flapping, flapping, flapping.

Words! Book-words! what are you? Juni i ett skarpt snödis. Kulor, hårda slag och sniglar, versrader strömmar och blod strömmar. Flapping, flapping, flapping, flapping.

- 1) Mather, Cotton. *Magnalia Christi Americana: Or, the Ecclesiastical History of New-England, from Its First Planting in the Year 1620. unto the Year of Our Lord, 1698. In Seven Books. ... By ... Cotton Mather, ...*Gale ECCO, Print Editions, 2010.
- 2) Ibid.
- 3) Howe, Susan. *The Birth-Mark: Unsettling the Wilderness in American Literary History.* Hanover: University Press of New England, 1993, 30.
- 4) Mather, Cotton. *Magnalia Christi Americana: Or, the Ecclesiastical History of New-England, from Its First Planting in the Year 1620. unto the Year of Our Lord, 1698. In Seven Books. ... By ... Cotton Mather, ...*Gale ECCO, Print Editions, 2010.
- 5) Mather, Cotton. *Thomas Robbins, och Samuel Gardner Drake, Magnalia Christi Americana: Or, The Ecclesiastical History of New-England; from Its First Planting, in the Year 1620, Unto the Year of Our Lord 1698. In Seven Books.* S. Andrus and son, 1853.

This book is a part of
Det kommande skallet /
The Coming Shall
by Imri Sandström.
Autor, Gothenburg, 2017.

Den här boken är en del av
Det kommande skallet /
The Coming Shall
av Imri Sandström.
Autor, Göteborg, 2017.

And
Agarim
Ehlig

**OCH DET
HÄR IGEN**

ches were built, drums burnt

taxes (Kapital)

eki kalhygge
footprints of justices.

Being - amongst words

ouetted against

ge - this

NOTROPEN

Here an unknown

mult, drums burnt
(Kapital)

Here are
prints of justices.
Being - amongst words

TROPEN

Law holds gibberish off.

Follow the footprints of

CAPITA

religion (Protestantism)

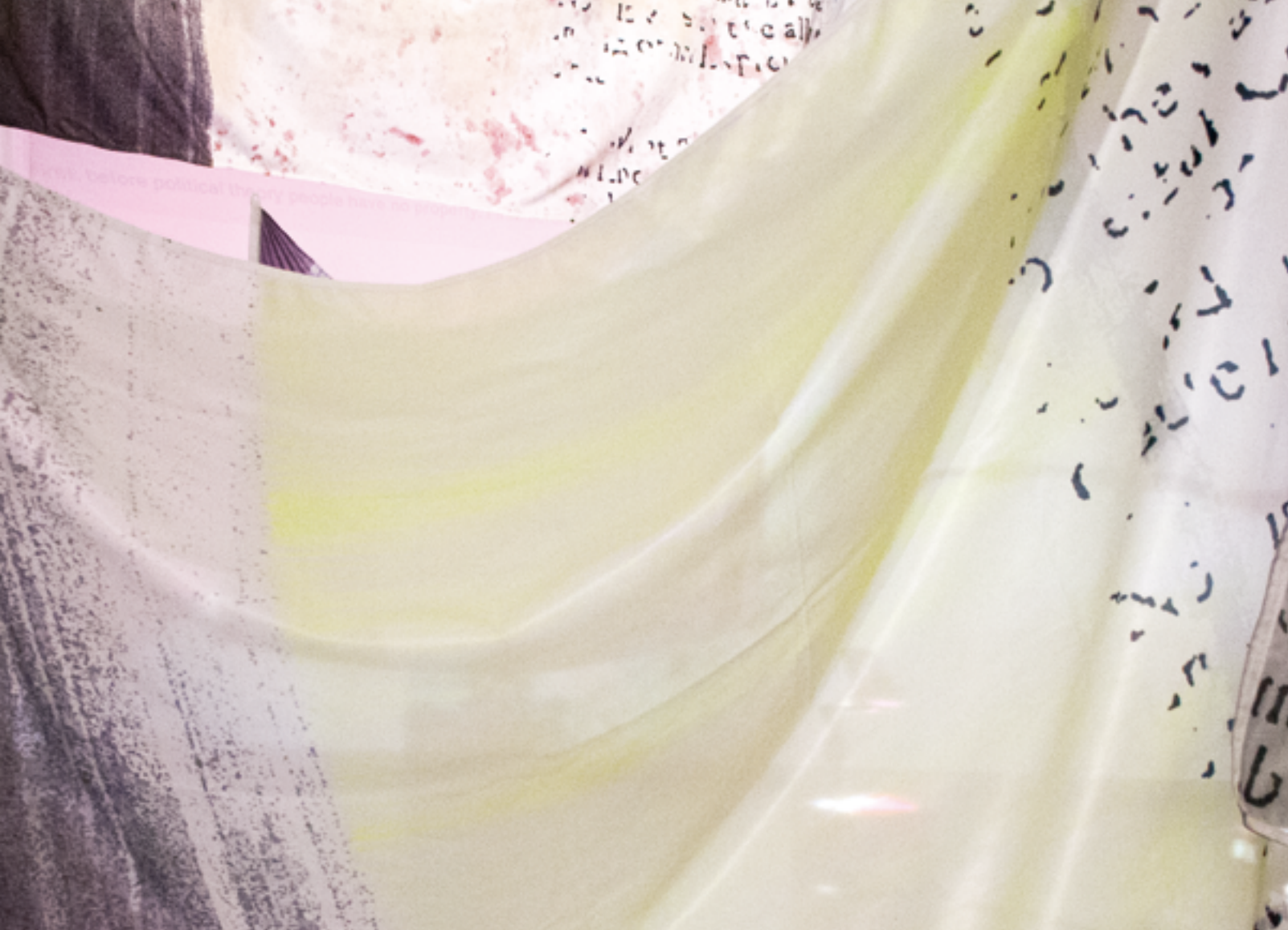
semi population (Cherches were
unemployment and collec

enier

Unknown fields unknown
ne against the white
se - En vidd

covered clear-cut. Ett snötäck kalhy
ly performs a capitalized - Being - a
often trunk burnt black silk netted ag

ation of the north - the page - this

9101 76 617076

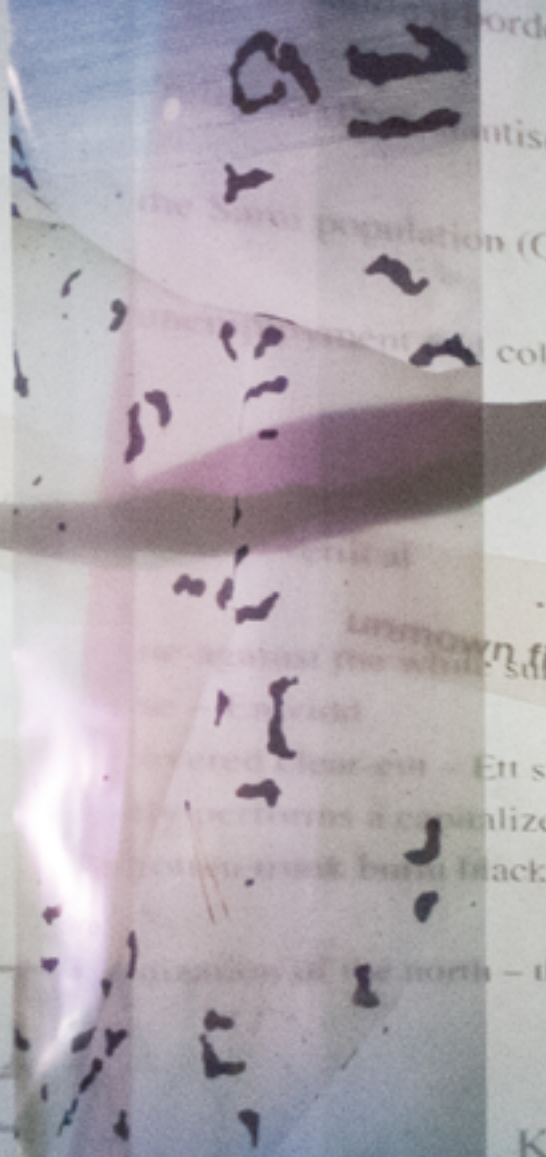
The Law holds gibberish off.

Follow the footprints of

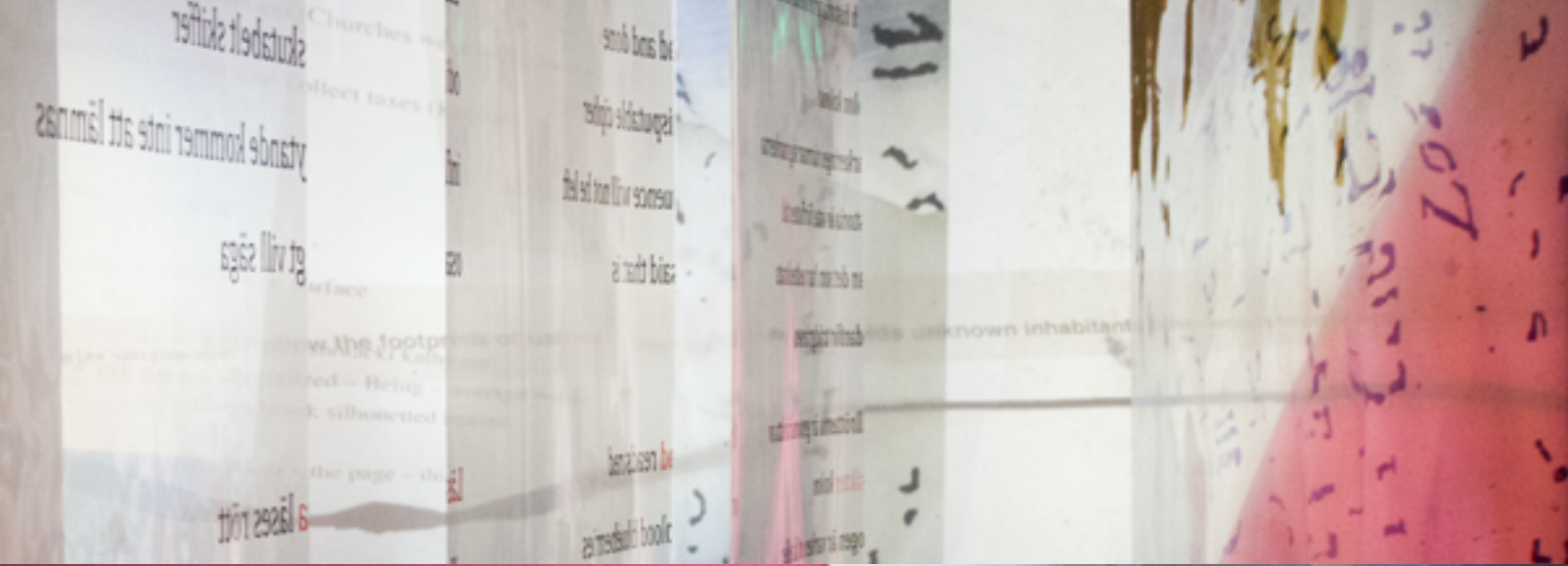
an det som n

gubē77 701n6b

CAPIT
LATIC

word
antis
the Saxon population (C
col
ritual
LITMOWN f
the whole
Et s
a centralize
black
the north - t
K

unemployment and collect taxes (Kapital)

figure - venical

law against the white surface

the - En vidd

covered clear-cut - Ett snöräckt kalhygge

st: the Law holds gibberish off.

golden trunk burn

Follow the footprints of justices.

Being - amongst words

black silhouetted against

Here are unmown

of the north - the page - this

KRONOTROPEN AT THE CH

the imm
the hid
the ab

this is n
its a colla
embracing
conconsideration
every thing

according
it is obvio
both eph

but the s
tells about

sober mate
proper(tied
moving all

ostoppbart dba är
gether together

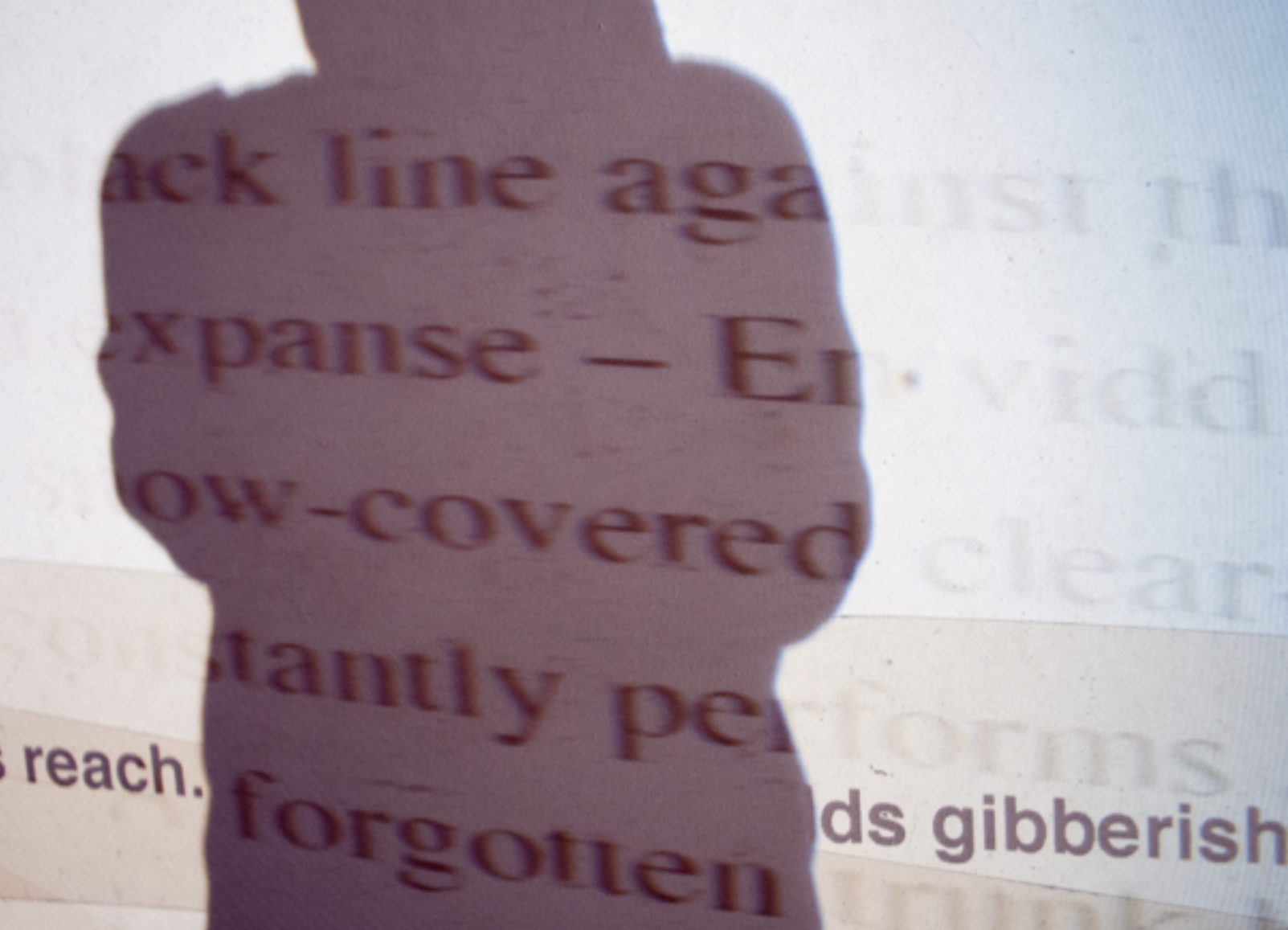
let's just stop for a
that is continue in
återkommande och

ce with first tasks / i enlighet med
penbart / det är tydligt
n kommer inte att fly

nen kommer att vara annorlunda
norrunda och talar om landskapet

back line against th

expanse - En vidd

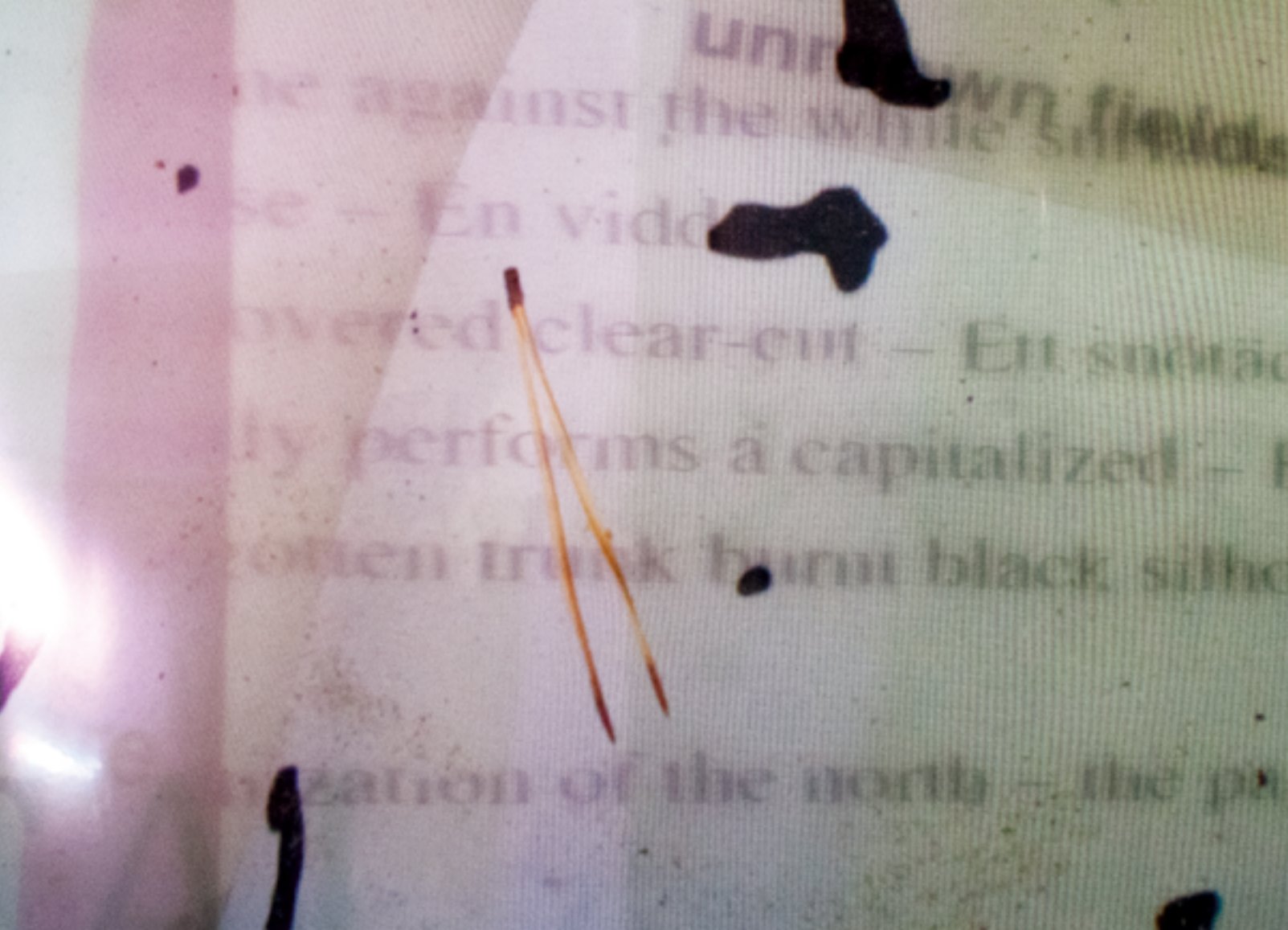
ow-covered clear

stantly performs

reach.

forgotten

ds gibberish

before political theory people have no property. First: before civil order the arm of the church

the church
must extend its reach. First: the Law holds gibberish
forgotten trunk b

the church
must extend its reach. First: the Law holds gibberish

the Sami po
to handle an employment
apital
simple figure - veric
black line against the
An expanse - En vidd
snow-covered clear-

the order-life
the ontogenetic disorder-
om inriktningar leder oss-
om riktningen leder oss-li
leder oss riktningen-vil
mot inriktnigen-vil
of order-efil
ordnar vi-efil
förordningar-

Dublin (double) bleed is a

INTO THE futurePAST

- has died unexpecte

own inhabitants other woods in other wo

strud det som inte
 a leen
 är ja själv
 i förfägen framåt på spåll
 lig tids skugga
 vaktia är historia i förband,
 h historia är profeta i efterband"
 den källan
 vaktigen skärvar sig markerna
 storta är inte förfägen tid
 en det som har medvetenhet
 dastier bräder frisen
 Dittensu är somdriseta av
 kolon
 ngen är varken eller
 stände men
 h igen skulder
 le skulle
 anden ånd
 enst löper

night
 fit turns to force
 who not believe in fear as
 gibney when
 Waga is
 and done
 imputable cipher
 wence will not be left
 and that is
 all reads red
 flood blueberries
 ve the tracks the snow
 aw pink
 interpretations which
 to or whole regions color
 male Blauweide Salen
 are metaphorical thinking research

-th
 out
 the
 pre
 are
 Lis
 edi
 inf
 one
 Lis
 elle
 the
 är i
 Gu
 del
 Ste
 Sud

r korber
 i för till rinner
 into the på räckla som
 detta när
 ut är
 I och gjort
 skatabelt skiffer
 ytande kommer inte att lämna
 gj vill säga
 i Lössgritt
 r blod blåhar
 h spåren sena
 ta rosa
 alla tolkningar vilka
 är eller hela regioner färger
 male Blauweide Salen
 wert matter talvordet ständande vektorlar

out
 not
 Tar
 into
 who
 "Py
 Am
 Col
 out
 his
 but
 bel
 Pin
 the
 and
 are
 fra
 the
 ran

ärmar sig markerna

förfluten tid

är nedtecknats

än

genomdränkta av

ami population (C

ployment and col

vertical

unmown, fi
ainst the white s
In vi

Sami population (Churches were built, gross farm)
employment and collect taxes (Kapital)

vertical

the white surface

En snötticki kalhygge
follow the footprints of justices.

Here are

own inhabi

holds gibberish on

KRONOTROPEN THE CR

”Och det här igen” består av fotografier från utställningen *And Again Shifts*, som kurerades av *Woodpecker Projects*. Det förekommer också närbilder av projicerad text från en gemensam skrivsession med konstnärerna Fia Backström och Malin Arnell.

“And Again This” consists of photographs from the exhibition *And Again Shifts*, which was curated by *Woodpecker Projects*. There are also close-ups of projected text from a joint writing session with the artists Fia Backström and Malin Arnell.

Cited within the images / Citerat i bilderna:

“First: before political theory people have no property.
First: before civil order the arm of the church must extend
its reach. First: the Law holds gibberish off. Follow the
footprints of justices. Here are unmown fields unknown
inhabitants other woods in other words: enigma of
gibberish unwritten wife”

(Susan Howe, *The Birth-Mark: unsettling the wilderness in
American literary history*)

This book is a part of
Det kommande skallet /
The Coming Shall
by Imri Sandström.
Autor, Gothenburg, 2017.

Den här boken är en del av
Det kommande skallet /
The Coming Shall
av Imri Sandström.
Autor, Göteborg, 2017.

